

Základná škola Kálmána Mikszátha s vyučovacím jazykom maďarským s MŠ Vrbovka
Mikszáth Kálmán Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda Ipolyvarbó

UČEBNÉ OSNOVY
PRE 1. VZDELÁVACÍ CYKLUS

2026

Maďarský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Názov predmetu	Maďarský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby: 1. cyklus	1. ročník 8h týždenne 2. ročník 7h týždenne 3. ročník 6h týždenne
Ročník	Prvý, druhý, tretí
Škola (názov, adresa)	Základná škola Kálmána Mikszátha s vyučovacím jazykom maďarským – Mikszáth Kálmán MTNY AI és Óvoda Ipolyvarbó Hlavná 53, Vrbovka 99 106
Cyklus	1. cyklus
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Maďarský

Upravené vzdelávacie ciele, obsah a štandard predmetu Maďarský jazyk a literatúra sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie, ktorý Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR schválilo 31. 3. 2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Predmet Maďarský jazyk a literatúra na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským má zásadný význam pri budovaní a rozvíjaní komunikačných zručností žiakov v materinskom jazyku.

Ovládanie jedného alebo viacerých jazykov je dnes nevyhnutnosťou. Oblasť Jazyk a komunikácia hrá kľúčovú úlohu pri formovaní jazykovej a komunikačnej gramotnosti, ktorá

pripravuje žiakov na ďalšie vzdelávanie aj na ich budúci pracovný a osobný život. Učenie sa jazykov podporuje aj osobnostný, sociálny a kultúrny rozvoj dieťaťa.

Všetky podoblasti tejto vzdelávacej oblasti prispievajú k rozvoju jazykových a komunikačných schopností. V maďarskom jazyku sa osobitná pozornosť venuje schopnosti porozumieť, vyjadrovať a interpretovať fakty, pojmy, pocity a názory ústne aj písomne, s využitím vizuálnych, audiovizuálnych či digitálnych materiálov. Žiaci sa učia vhodne komunikovať s ostatnými.

Rozvoj týchto zručností prebieha postupne, v súlade s potrebami a úrovňou osvojovania si jazyka. Pracuje sa v troch základných komponentoch:

- **Komunikačná interakcia** – schopnosť vstupovať do komunikácie, vyjadrovať myšlienky, pocity, potreby a názory a pritom rešpektovať partnera v komunikácii.
- **Hovorená a písaná produkcia** – rozvíjanie schopností vytvárať rôzne druhy hovorených a písaných textov.
- **Vecná a zážitková recepcia** – vnímanie a porozumenie rôznym druhom hovorených a čítaných textov, ako aj získavanie estetického a emocionálneho zážitku z literatúry.

Hlavným cieľom **1. cyklu** je vytvoriť pevné základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti, ktoré vychádzajú zo skúseností žiaka. Snažíme sa podporovať vznik čitateľských a pisateľských návykov a viesť žiaka k tomu, aby sa postupne formoval ako čitateľ aj pisateľ.

Ciele

- Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a partnerovi.
- Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
- Písať čitateľne a uplatňovať základné pravopisné pravidlá.
- Vytvoriť jednoduchý písaný alebo obrazovo-písaný text.
- Počúvať a čítať primerané vecné texty.
- Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
- Čítať a počúvať literárne texty, interpretovať ich obsah aj obraznosť v spojení s vlastnými skúsenosťami.

- Rozpoznať v texte priame informácie a vyvodiť základné nepriame (implicitné) informácie.
- Klásť otázky k obsahu textu a vlastnému porozumeniu.
- Verbálne aj neverbálne vyjadriť predstavu o sebe a o vnímaní okolia.
- Používať primerané jazykové znalosti pri porozumení aj pri tvorbe textov.

1. ročník

	Komponent: Komunikačná interakcia					
Ciele	Výkonový štandard	Adaptovaný výkonový štandard	Obsahový štandard			Zoznam prierezových gramotností
			Komunikačné zvyklosti a zámery	Dialogická komunikácia	Tematické okruhy	
Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.	Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom: pozdraviť sa, predstaviť a osloviť komunikačného partnera; rozlišovať a správne používať tykanie a vykanie podľa vzťahu ku komunikačnému partnerovi.	1. Použiť pozdravy, predstavenie sa, oslovenie, tykanie/vykanie v bežnej komunikácii. 2. Použiť pozdravy, predstavenie sa, oslovenie, tykanie/vykanie vo verejnej komunikácii.	Rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavení a sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí.		Rodina, škola, príroda okolo nás a význam prírody pre človeka, svet okolo nás, tradície a kultúra, zdravie a šport, voľný čas a záľuby.	Vizuálna gramotnosť; Čitateľská gramotnosť; Digitálna gramotnosť; Finančná gramotnosť; Občianska gramotnosť; Mediálna gramotnosť; Interkultúrna gramotnosť; Environmentálna gramotnosť; Sociálna a emocionálna
	Sa poďakovať a ospravedlniť adresátovi v komunikačnej situácii.	Sformulovať ústne poďakovanie a ospravedlnenie.	Formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia (ospravedlnenie s vysvetlením).			

	Viesť jednoduchý dialóg: pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky (verbálne aj neverbálne).	Spolupracovať na tvorbe základných pravidiel jednoduchého dialógu.				gramotnosť
	Požiadat' o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	Požiadat' informáciu.	Rozlišovanie a správne používanie pozdravov, predstavení a sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí. Formulovanie ústneho pokračovania a ospravedlnenia (ospravedlnenie s vysvetlením).			
	Veku primerane sformulovať prosbu, prianie, súhlas, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie.	Sformulovať prosbu, prianie, súhlas, nesúhlas a námietku (verbálne aj neverbálne).	Formulovanie prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia.			

	Vyjadriť svoje potreby, pocity a verejne prezentovať a obhájiť vlastné názory jazykovo a sociálne primeraným spôsobom (verbálne aj neverbálne).	1. Jednoducho vyjadriť svoje potreby a pocity (verbálne aj neverbálne). 2. Vyjadriť svoje potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom (verbálne aj neverbálne). 3. Jednoducho vyjadriť svoj názor (verbálne aj neverbálne).	Formulovanie ústneho podakovania a ospravedlnenia (ospravedlnenie s vysvetlením).			
	sociálne primeraným spôsobom (verbálne aj neverbálne).	spôsobom (verbálne aj neverbálne).	Formulovanie prosby, priania, súhlasu, nesúhlasu a námietky, porovnanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia.			
	Spolupracovať na riešení konkrétnych úloh a problémov a na prezentácii ich výsledkov.	Viesť dialóg pri riešení konkrétnej úlohy v dvojici.		Realizácia detskej hry s dialogickým prejavom.		Interkultúrna gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť
	Komponent: Hovorená produkcia					
Ciele	Výkonový štandard	Adaptovaný výkonový štandard	Obsahový štandard			Zoznam prierezových gramotností
			Príprava a prednes hovoreného prejavu	Žánre hovoreného prejavu	Tematické okruhy	
Vyjadriť myšlienky v súvislosti hovoreným prejavom.	Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.	Vybrať tému hovoreného prejavu.			Rodina, škola, príroda okolo nás a význam prírody	Vizuálna gramotnosť; Čitateľská gramotnosť; Digitálna gramotnosť; Finančná

	Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu a vyjadriť v nej podstatné fakty (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo).	Vyžiadať si informáciu podľa komunikačného zámeru.		Vyžiadanie a podávanie informácií.	pre človeka, svet okolo nás, tradície a kultúra, zdravie a šport, voľný čas a záľuby.	gramotnosť; Občianska gramotnosť; Mediálna gramotnosť; Interkultúrna gramotnosť; Environmentálna gramotnosť; Sociálna a emocionálna
	Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku, uplatniť pritom časovú následnosť a príčinnodôsledkové vzťahy.	Vybrať tému rozprávania.	Prednes hovoreného o prejavu.			a gramotnosť
	Určiť hlavné znaky pozorovaného objektu (predmetu, osoby, pracovnej činnosti) a na základe pozorovania ich opísať.	1. Vybrať tému opisu. 2. Rozvíjať tému komunikačného zámeru opis (zhromaždiť kľúčové slová, základné informácie alebo myšlienky).				
	Predniesť jednoduchý príležitostný prejav (napr. privítanie, blahoželanie, vinš ku kalendárnej príležitosti).	Predniesť príležitostný prejav: ústne pozvanie	Prednes hovoreného o prejavu.			

	Pozorne počúvať hovorený prejav iných a klásť otázky k jeho obsahu.	Pozorne počúvať hovorený prejav iných.	Formulovanie odpovedí na položené otázky.			
	Komponent : Písaná produkcia					
Ciele			Obsahový štandard			

	Výkonový štandard	Adaptovaný výkonový štandard	Elementárne písanie	Tematické okruhy	Zoznam prierezových gramotností
Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.	Písať správne tvary malých a veľkých písmen a ich väzieb maďarskej abecedy automatizovane a čitateľne s primeranou perceptive-motorickou a vizuomotorickou koordináciou.	1. Použiť pri písaní prípravné (predpisateľské) cviky. 2. Použiť pri písaní cviky perceptive-motorických zručností. 3. Previesť hlásky na písmená. 4. Písať malé písmená maďarskej abecedy a slabiky.	Prípravné (predpisateľské) cviky, perceptive-motorické zručnosti pri písaní. Fonematická analýza a diferenciacia, prevod hlásky na písmeno.		Vizuálna gramotnosť
	Správne, čitateľne odpísať písaný text, prepísať tlačенý text	1. Odpísať písaný text (písmená, slabiky, slová). 2. Odpísať tlačенý text (písmená, slabiky, slová, slovné spojenia).	Fonematická analýza a diferenciacia, prevod hlásky na písmeno. Zladienie požiadaviek na čitateľnosť písma s tempom písania, zvládanie základných hygienických, pracovných a estetických návykov spojené s písaním.	Rodina, škola, príroda okolo nás a význam	Vizuálna gramotnosť; Čitateľská gramotnosť; Digitálna gramotnosť; Finančná

	a napísať text podľa diktovania a pri písaní spamäti.	Upraviť text po formálnej stránke (napr. úhl'adnosť písma, rozloženie, členenie textu, finálna úprava textu (čistopis) – s pomocou učiteľa).	Zladienie požiadaviek na čitateľnosť písma s tempom písania, zvládanie základných hygienických, pracovných a estetických návykov spojené s písaním.	prírody pre človeka, svet okolo nás, tradície a kultúra, zdravie a šport, voľný čas a záľuby.	gramotnosť; Občianska gramotnosť; Mediálna gramotnosť; Interkultúrna a gramotnosť; Environmentálna gramotnosť; Sociálna a emocionálna a gramotnosť	
	Napísať jednoduchý informačný text.	Vybrať tému informačného textu.				
	Tvoriť súvislý a nesúvislý text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti.	Vybrať tému súvislého alebo nesúvislého písaného textu.				
	Určiť a zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu (predmetu, osoby, pracovnej činnosti).	Vybrať tému opisu.				
	Komponent: Vecná recepcia					
Ciele	Výkonový štandard	Adaptovaný výkonový štandard	Obsahový štandard			Zoznam prierezových gramotností
			Elementárne čítanie	Porozumenie vecného textu	Tematické okruhy	
Verbálne aj neverbálne vyjadriť predstavu o sebe a o vnímaní	Čítať plynulo a		Čítanie malých, veľkých, písaných a tlačených písmen maďarskej abecedy.		Rodina, škola, príroda okolo nás a význam	Vizuálna gramotnosť; Čitateľská gramotnosť; Digitálna gramotnosť; Finančná

okolia.	správne, nahlas a potichu primerane náročné vecné texty (napísané tlačným aj písaným písmom).	Identifikovať hlásky, slabiky, slová (fonematicky si uvedomiť, sluchovo analyzovať zvukové jednotky hovorenej reči).	Fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia a hlásky).		prírody pre človeka, svet okolo nás, tradície a kultúra, zdravie a šport, voľný čas a záľuby.	gramotnosť; Občianska gramotnosť; Mediálna gramotnosť; Interkultúrna a gramotnosť; Environmentálna gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť
			Poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena. Syntéza hlások a písmen do slabík a slov.			
	Sa orientovať v súvislých a nesúvislých, obrazovo-písaných textoch a rozumieť ich explicitným významom.	1. Predpovedať obsah textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu. 2. Identifikovať neznáme slová v texte. 3. Klásť otázky pre lepšie porozumenie významu neznámych slov v texte.		Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka.		
	Identifikovať doslovné, explicitne vyjadrené významy v počúvanom a čítanom vecnom texte.	1. Identifikovať neznáme slová v texte. 2. Klásť otázky pre lepšie porozumenie významu neznámych slov v texte.				

	Vyvodit' pomocou otázok základné implicitne vyjadrené významy z počutého a čítaného vecného textu.	S pomocou učiteľa vyvodit' základné implicitne vyjadrené významy z textu.		Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka.		
	Vyhľadať informácie z prečítaného vecného textu.	Identifikovať kľúčové informácie (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo) vo vecnom texte.				
	Získané informácie stručne zhrnúť a reprodukovat' text vlastnými slovami.	S pomocou učiteľa stručne ústne zhrnúť získané informácie z textu.				
	Rozlišovať medzi informačným, opisným, rozprávacím textom.	1. Poznať jednoduché obrazovo-písané (nesúvislé) texty: piktogram, rozvrh, plagát, obrazové encyklopédie, tabuľka, zoznam, pozvánka, jednoduchý plán, diagram. 2. Poznať obrazovo-hovorené texty: reklama, edukačné videá. 3. Poznať opisné, náučné, informačné a rozprávacie texty.				

	Uplatniť pri porozumení textu primerané znalosti o pravopise, slovnej zásobe, základných lexikálnych vzťahoch a o vetách s rôznymi komunikačnými zámermi.	Poznať komunikačný zámer vety v texte.				
	Komponent : Zážitková recepcia					
Ciele			Obsahový štandard			

	Výkonový štandard	Adaptovaný výkonový štandard	Čítanie s porozumením literárneho o textu	Literárnoteoretické pojmy	Tematické okruhy	Zoznam prierezových gramotností
Čítať a počúvať literárne texty, interpretovať ich obsah aj obraznosť v spojení s vlastnými skúsenosťami.	Čítať plynulo a správne, nahlas a potichu veku primerané literárne texty s porozumením.	Čítať literárne texty primeranej náročnosti.	Čítanie malých, veľkých, písaných a tlačených písmen maďarskej abecedy. Fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia a hlásky).		Rodina, škola, príroda okolo nás a význam prírody pre človeka, svet okolo	Vizuálna gramotnosť; Čitateľská gramotnosť; Digitálna gramotnosť; Finančná gramotnosť; Občianska gramotnosť; Mediálna gramotnosť;

			Poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena.		nás, tradície a kultúra, zdravie a šport, voľný čas a záľuby.	Interkultúrna a gramotnosť; Environmentálna gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť
	Identifikovať explicitné významy a vyvodit' základné implicitne vyjadrené významy z počutého a prečítaného literárneho textu.	Identifikovať kľúčové slová v texte.				
	Vyjadriť svoj zážitok z veku primeraných literárnych textov na základe ich porozumenia a a jednoduchej interpretácie (verbálne aj neverbálne).	Vyjadriť svoj zážitok z veku primeraných textov na základe ich porozumenia a jednoduchej interpretácie.				
	Vyjadriť vzťah ilustrácie k literárnemu textu a nájsť súvislosť s obsahom textu.	Vyjadriť vzťah ilustrácie k textu.				

	Pomenovať základné žánre literatúry pre deti (napr. riekanka, báseň, rozprávka) a základné komponenty umeleckého textu (napr. postava, dej, verš, rým).	Poznať žánre ľudovej slovesnosti (rozprávky, riekanky, hádanky, piesne, detské ľudové hry).		Vyčítanka, riekanka, hádanka, báseň.		
	Rozlíšiť poéziu od prózy; fakty od fantázie; hlavnú postavu od vedľajšej; ľudovú rozprávku od autorskej.	1. Porozumieť rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom. 2. Rozlíšiť fakty od fantázie.				
	Identifikovať charakteristické znaky rozprávok (napr. typický začiatok a koniec, magické čísla, nadprirodzené bytosti).	S pomocou učiteľa identifikovať charakteristické znaky rozprávok (magické čísla, typický začiatok a koniec, nadprirodzené bytosti).				
	Identifikovať a použiť literárne pojmy pri praktickej práci s literárnym textom.	Poznať pojmy spisovateľ, básnik, kniha, ilustrácia, časopis, text, knižnica, čitateľ/divák, bábkové divadlo, báбка, poézia, próza, divadlo, divadelná hra, herec, účinkujúci, televízia, rozhlas, film (kino).	Oboznámiť sa s knižnicou a orientovať sa v nej.			

	Jednoducho reprodukovať obsah prečítaného literárneho textu (napr. príbehu, básne) s dôrazom na charakter jednotlivých postáv a na etické motívy, ktoré sú vyjadrené v texte sprostredkované.	S pomocou učiteľa identifikovať literárne postavy, ich charakter, vlastností, opis prostredia, opis situácie.sprostredkovane.				
	Dokončiť začatú rozprávku, príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.	1. Rozdeliť text na významové časti. 2. S pomocou učiteľa vyvoriť názvy pre významové časti textu.				
	Výrazne predniesť báseň alebo úryvok prózy (primerane svojim schopnostiam).	Predniesť báseň primerane svojim schopnostiam.		Vyčítanka, riekanka, hádanka, báseň.		
	Predniesť detskú riekanku, hádanku, ľudovú pieseň.	Predniesť detskú vyčítanku primerane svojim schopnostiam.		Vyčítanka, riekanka, hádanka, báseň.		

	Vyjadriť sa k téme literárnych textov, jednoduchej obraznosti a explicitným odkazom literárneho textu v kontexte vlastných skúseností.	S pomocou učiteľa vyjadriť tému textu, jeho obraznosť v kontexte vlastných skúseností.				
	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z literárnych textov a ilustrácií slovami a inými výrazovými prostriedkami (napr. výtvarnými výrazovými prostriedkami, dramatizáciou, dramatickými hrami).	Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z literárneho textu a ilustrácií slovne.				
	Vyhľadať texty na čítanie podľa svojho	1. Poznať význam a funkciu knižnicou. 2. S pomocou učiteľa	Oboznámiť sa s knižnicou a orientovať sa v nej.			

	záujmu a účelu čítania s pomocou učiteľa alebo samostatne a viesť si rôzne typy záznamov.	sa orientovať v knižnici.				
	Vymenovať niektoré literárne diela, najmä z národnej literárnej tvorby a ľudovej tvorby.	Vymenovať známe detské rozprávky.				

Hodnotenie predmetu

Naša škola využíva **kombinovanú formu hodnotenia – známkami aj slovne**, pričom hodnotenie má **priebežný, formatívny aj sumatívny charakter**.

Sumatívne hodnotenie

- Realizuje sa na konci polroka a školského roka.
- V 1. ročníku sa žiaci hodnotia **kombinovane – slovne aj známkou**.
- **Slovné hodnotenie** opisuje, čo sa žiakovi darí, v čom sa zlepšil a čo ešte potrebuje rozvíjať.
- **Známka** poskytuje stručnú a rodičom zrozumiteľnú informáciu o úrovni výkonu žiaka.
- **Symbolické odmeny:**
 - nálepky, pečiatky, razítka, smajlíky v zošite,
 - „Cesta k cieľu – Út a cieľhoz“ (dieťa si zbiera body/obrázky za snahu),
 - malé kartičky s pochvalou
 - spoločné symbolické odmeny.

Hodnotia sa nasledujúce oblasti:

1. Porozumenie počutého

- či dieťa rozumie **jednoduchým pokynom** učiteľa (otvor si knihu, vyber si ceruzku,

postav sa do radu),

- reakcie na krátke príbehy, básničky, rozprávky – vie pomenovať postavy, čo sa stalo, ukázať obrázok podľa textu.

Učiteľ hodnotí: *sústredenosť, schopnosť reagovať, snahu opakovať, zapojiť sa do rozhovoru.*

2. Ústny prejav

- slovná zásoba (pozná bežné pojmy: rodina, škola, príroda),
- schopnosť vyjadriť sa jednoduchými vetami,
- ochota zapájať sa do rozhovoru, odpovedať na otázky, recitovať riekanky, básničky,

Učiteľ hodnotí: *odvahu rozprávať, zrozumiteľnosť, snahu používať nové slová, tvorivosť.*

3. Čítanie

- znalosť písmen a slabík,
- schopnosť spájať písmená do slov,
- čítanie krátkych slov, viet, neskôr aj jednoduchých textov,
- porozumenie prečítanému – vie povedať, o čom text bol.

Učiteľ hodnotí: *postupný pokrok, plynulosť, presnosť, pochopenie obsahu, snahu spolupracovať pri spoločnom čítaní.*

4. Písanie

- grafomotorika: tvar písmen, čitateľnosť, správne držanie ceruzky,
- schopnosť prepájať písmená, písať slabiky, slová, krátke vety,
- postupné osvojenie pravopisu základných slov.

Učiteľ hodnotí: *čitateľnosť, postupné zlepšenie, snahu o presnosť, vytrvalosť pri písaní.*

5. Literárna výchova

- záujem o rozprávky, básničky, príbehy,
- schopnosť povedať, čo sa mu páčilo,
- zapojenie sa do dramatizácie, recitácie.

Učiteľ hodnotí: *záujem, radosť z čítania a počúvania, zapojenie do aktivít.*

6. Postoje a úsilie

- vytrvalosť pri riešení úloh,
- spolupráca s učiteľom a spolužiakmi,
- sebadôvera pri vyjadrovaní.

Učiteľ hodnotí: *snahu, zodpovedný prístup, radosť z učenia, individuálny pokrok.*

Dôležité:

- V 1. ročníku sa väčšinou používa **slovné hodnotenie** – opis pokroku, silných stránok a odporúčaní na ďalšie zlepšenie.
- Hodnotiť treba **individuálny posun** dieťaťa – nie porovnávanie s inými.
- Najmä u detí zo sociálne znevýhodneného prostredia sa oceňuje aj **úsilie a snaha**, aj keď výkony nie sú na priemernej úrovni.

Hodnotiace kritériá – MJL, 1. ročník

Oblasť / Kritérium	Slabá úroveň	Primeraná úroveň	Veľmi dobrá úroveň
Porozumenie počutého	Rozumie len najjednoduchším pokynom s pomocou, pri príbehu má problém sledovať dej.	Rozumie bežným pokynom, pri príbehu vie pomenovať postavu alebo dej s usmernením.	Rozumie všetkým pokynom, pri príbehu vie samostatne reprodukovať hlavné postavy a dej.
Ústny prejav	Vyjadruje sa ťažkopádne, používa málo slov, potrebuje podporu.	Vyjadruje sa jednoduchými vetami, zapája sa do rozhovoru, používa základnú slovnú zásobu.	Vyjadruje sa samostatne, používa rozšírenú slovnú zásobu, dokáže viesť krátky rozhovor.
Čítanie	Pozná len niektoré písmená, slabiky číta s ťažkosťami, nerozumie obsahu.	Vie čítať väčšinu písmen a slabík, dokáže prečítať krátke slová a jednoduché vety, sčasti chápe obsah.	Číta plynule krátke texty, chápe ich obsah a vie ho stručne reprodukovať.
Písanie	Písmená sú nečitateľné, grafomotorika slabá, potrebuje stálu pomoc.	Vie písať väčšinu písmen čitateľne, píše jednoduché slová a vety, grafomotorika sa zlepšuje.	Píše úhladne a čitateľne, zvláda krátke vety, dokáže napísať text podľa predlohy alebo diktátu.

Literárna výchova	Má slabý záujem o príbehy, nedokáže vyjadriť, čo sa mu páčilo.	Prejavuje záujem o rozprávky a básničky, vie stručne povedať, čo sa mu páčilo.	Aktívne sa zapája do rozhovorov o texte, dramatizácie a recitácie,
--------------------------	--	--	--

Oblasť / Kritérium	Slabá úroveň	Primeraná úroveň	Veľmi dobrá úroveň
			dokáže vyjadriť vlastný názor.
Postoje a úsilie	Prejavuje malý záujem, potrebuje veľa povzbudení.	Prejavuje záujem o vyučovanie, úlohy sa snaží plniť s pomocou.	Pracuje usilovne, samostatne, má radosť z učenia a z dosiahnutých výsledkov.

Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Názov predmetu	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
Časový rozsah výučby: 1.cyklus	1.ročník 4h týždenne 2.ročník 4h týždenne 3.ročník 5h týždenne
Ročník	Prvý, druhý, tretí
Škola (názov, adresa)	Základná škola Kálmána Mikszátha s vyučovacím jazykom maďarským – Mikszáth Kálmán MTNY AI és Óvoda Ipolyvarbó Hlavná 53, Vrbovka 99 106
Cyklus	1.cyklus
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Maďarský

Charakteristika

Slovenský jazyk ako druhý jazyk má poskytnúť žiakom základnú jazykovú podporu pri osvojovaní si slovenského jazyka a je primárne určený pre žiakov – deti cudzincov a žiakov po ukončení osobitného spôsobu plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia Slovenskej republiky, ktorí nedostatočne ovládajú slovenský jazyk. Vo vzdelávaní týchto žiakov má slovenský jazyk špecifické postavenie. Je chápaný ako druhý jazyk aj z toho dôvodu, že žiaci sú od neho závislí z hľadiska výchovno-vzdelávacieho procesu a integrácie do spoločnosti. Zároveň už na veľmi nízkej úrovni ovládania slovenského jazyka si osvojujú slovnú zásobu, ktorá je určujúca pre školské prostredie (akademický jazyk). Jazyková podpora je preto vstupnou a nevyhnutnou požiadavkou ich ďalšieho vzdelávania. Jazyková podpora je zameraná prakticky a zdôrazňuje využívanie slovenského jazyka v kontexte každodenných situácií blízkych životu žiakov. Vo vyučovaní sa uplatňuje prístup zameraný na žiaka, v ktorom je

výučba prispôsobovaná potrebám žiakov a rešpektujú sa ich vývinové a individuálne osobitosti. Prístup k učeniu sa slovenského jazyka a štruktúra vzdelávacích štandardov odrážajú aj princípy činnostne zameraného prístupu. Činnostne zameraný prístup považuje žiakov za aktívnych účastníkov procesu učenia sa a používateľov jazyka. Žiaci teda nie sú pasívnymi prijímateľmi informácií, ale osvojujú si jazyk vykonávaním zmysluplných úloh, ktoré reflektujú ich reálny život. Novozískavané vedomosti sa prepájajú s predchádzajúcimi a zároveň s poznatkami z iných predmetov. Zdôrazňuje sa uplatňovanie metód a techník vyučovania cudzích jazykov, aktívne a zmysluplné používanie jazyka, pri ktorom sa rozvíja počúvanie s porozumením, hovorenie, čítanie s porozumením a písanie. Výučba je usmerňovaná tak, aby žiaci dokázali úspešne komunikovať v slovenskom jazyku a realizovať svoj komunikačný zámer v každodenných situáciách. Na uskutočnenie tohto zámeru sa žiaci zapájajú do komunikačných jazykových činností (receptcia, produkcia, interakcia) a využívajú vhodné stratégie, aby ich komunikácia bola primeraná danej situácii a stanovenej úrovni ovládania slovenského jazyka. V súlade s vyučovacími predmetmi vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia obsahuje slovenský jazyk ako druhý jazyk tri základné zložky: receptiu, produkciu a interakciu, ktoré sú navzájom úzko prepojené a vytvárajú jeden komponent pod názvom Komunikačné jazykové činnosti. Receptcia zahŕňa porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu, t. j. získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Rozvíja schopnosť žiaka počúvať a čítať text a porozumieť mu. Produkcia zahŕňa tvorbu rôznych útvarov/žánrov hovoreného alebo písaného textu. Rozvíja schopnosť žiaka tvoriť hovorený alebo písaný text a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Interakcia zahŕňa aktívnu komunikáciu v ústnej alebo písomnej forme. Zámerom rozvíjania interakcie je efektívna komunikácia myšlienok, emócií, potrieb a názorov, kladenie otázok a aktívne počúvanie (čítanie). Rozvíja schopnosť žiaka primerane vstupovať do komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera. Pragmatická, jazyková a sociolingválna zložka komunikácie tvoria integrálnu súčasť komunikačnej kompetencie, ako je definovaná v Spoločnom európskom referenčnom rámci pre jazyky. Tieto zložky sú neoddeliteľné a vzájomne prepojené pri používaní akéhokoľvek jazyka. Významnou mierou sa podieľajú na obsahu výučby slovenského jazyka ako druhého jazyka a vytvárajú základ obsahového štandardu. Pragmatická zložka zahŕňa komunikačné funkcie jazyka, pričom na každej komunikačnej úrovni (úroveň 1, úroveň 2) je možné vyjadriť rovnakú funkciu jazyka inak (pomocou iných jazykových prostriedkov). Funkcie jazyka je možné voľne kombinovať a prispôbiť komunikačnej situácii alebo téme. Jazyková zložka zahŕňa jazykové prostriedky (slovná zásoba, výslovnosť a gramatické javy). Sociolingválna zložka obsahuje stratégie, ktoré

žiaci umožňujú osvojovať si vhodné komunikačné nástroje. Súčasťou sociolingválnej zložky je aj rozvoj interkultúrneho povedomia, ktoré sa viaže na správne používanie jazyka v prepojení na spoločenské konvencie, sociokultúrne podmienky a rôzne funkčné štýly a umožňuje tak vhodne a efektívne komunikovať s ľuďmi z iného kultúrneho prostredia.

Ciele

- Primerane využívať komunikačné jazykové činnosti na dosiahnutie svojho komunikačného zámeru v súlade so spoločenskými a kultúrnymi očakávaniami.
- Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.
- Jednoducho komunikovať v ústnej a písomnej forme.
- Jednoducho sprostredkovať informácie iným ľuďom.
- Využívať komunikačnú a kognitívnu funkciu jazyka pri napĺňaní vzdelávacích, sociálnych a osobných potrieb.
- Formovať si pozitívne postoje a pozitívny vzťah k slovenskému jazyku a jeho učeniu sa.
- Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

1. ročník

Ciele	Výkonový štandard	Adaptovaný výkonový štandard	Obsahový štandard			Zoznam prierezo- vých gramotno- stí
			Jazykové prostriedky	Sociolingválna zložka	Počúvanie a čítanie s porozumením, práca s textom	
Porozumieť jednoduchému hovorenému u textu.	Recepcia/Počúvanie s porozumením					
	Pochopiť bežné príkazy, pokyny, pozdravy, zdvorilostné prejavy, vnímať a presne porozumieť	1. Pochopiť bežné príkazy, pokyny a pozdravy (Postav sa! Pod' sem! Otvor si učebnicu!... Dobrý deň! Dovidenia!), za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. 2. Pochopiť formy	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujú			

	hlavným časťami prejavu učiteľa.	zdvorilostného prejavu (Ďakujem! Prosím!).	cim v danej komunikač nej situácii.			Vizuálna gramotno sť
	Porozumieť krátkemu súvislému prejavu i dialógu, globálne porozumieť jednoduchému východiskovém u textu vo vzorovom prednese.		Dobré ráno! Dobry deň! Dobry večer! Dobru noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Reagovať na príkazy a na povely, pochopiť reč učiteľa v transakčných rečových situáciách, porozumieť		Všeobecný podmet – slovesno- menný prísudok (pomenova nie osôb, zvierat a vecí, napr.			
	otázkam učiteľa a spolužiakov, ktoré sa týkajú tematických okruhov.		To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	Porozumieť krátkej jednoduchej rozprávke, ktorá je bez neznámych slov.			Pozdravy a základné zdvorilostn é frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobry deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotno sť; Sociálna a emocioná lna gramotno sť

	Presne a správne opakovať jednoduché vety po učiteľovi.				Počúvanie inštrukcií a prejavu prednesených vzorovo učiteľom.	
	Rozumieť významu vybraných pojmov a na základe pokynov vykonávať požadovanú činnosť.				Počúvanie reči učiteľa v transakčných rečových situáciách v rámci tematických okruhov.	
	Recepcia/Čítanie s porozumením					

<i>Byť otvorený k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.</i>	Na základe vzorového prednesu a po príprave čítať so správnou výslovnosťou spoluhlásky h, ch, ľ, slabikotvorné spoluhlásky í, ř, samohlásky a, á, e, é, ä, ó, dvojhlásky ia, ie, iu, ô a hláskové skupiny.				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská literatúra) primeraných veku a jazykovým schopnostiam žiakov.	Digitálna gramotnosť; Mediálna gramotnosť
---	--	--	--	--	--	---

	Na základe vzorového prednesu a po príprave čítať so správnou výslovnosťou hláskové skupiny a slová, v ktorých nastáva spodobovanie.	1. Porozumieť základným výrazom v rámci tematických okruhov. 2. Porozumieť jednoduchým vetám v rámci tematických okruhov za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami..	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.			Vizuálna gramotnosť
	Po príprave čítať známe texty v učebnici správnym tempom, správnou výslovnosťou a intonáciou.		Dobré ráno! Dobrý deň! Dobrý večer! Dobrá noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Podľa vzoru a s pomocou učiteľa odpovedať na otázky súvisiace s prečítaným textom.		Všeobecný podmet – slovesno-menný prísudok (pomenovanie osôb,			
			zvierat a vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			

	S pomocou učiteľa vyhľadať v textoch základné informácie na základe pomocných otázok.			Pozdravy a základné zdvorilostné frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť
	Po vzorovom prednese a po príprave čítať s porozumením jednoduché a krátke texty.				Počúvanie inštrukcií a prejavu prednesených vzorovo učiteľom.	
	Podľa vzoru a s pomocou učiteľa tvoriť jednoduché otázky k prečítanému textu.				Počúvanie reči učiteľa v transakčných rečových situáciách v rámci tematických okruhov.	
	Po príprave a s pomocou učiteľa reprodukovať stručný obsah prečítaného textu na základe osnovy alebo				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská	Digitálna gramotnosť; Mediálna gramotnosť

	pomocných otázok.				literatúra) primeraných veku a jazykových schopností žiakov.	
	Porozumieť písaným jednoduchým pokynom bez neznámych slov.	1. Neverbálne reagovať na príkazy a povelý učiteľa (žiak koná na určitý pokyn, napr. Postav sa!). 2. Porozumieť prejavu (krátkym, jednoduchým vetám) učiteľa v transakčných rečových situáciách v rámci tematických okruhov (ďalej aj TO) (TO: Vzdelávanie a práca: To je peračník. Otvor si peračník. Vyber zelenú ceruzku.), za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami.	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.			Vizuálna gramotnosť
	Porozumieť významu vybraných pojmov a na základe pokynov vykonávať požadovanú činnosť.		Dobré ráno! Dobrý deň! Dobrý večer! Dobрую noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Identifikovať v textoch základné explicitné informácie na základe		Všeobecný podmet – slovesno-menný prísudok (pomenovanie osôb,			

	pomocných otázok.		zvierat a vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	S pomocou učiteľa v detských časopisoch, detských encyklopédiách, v digitálnych edukačných obsahoch (na internete) vyhľadať texty, ktoré sú pre nich zaujímavé.			Pozdravy a základné zdvorilostné frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť
	Podľa pokynov a s pomocou učiteľa pracovať s obrázkovým slovníkom.				Počúvanie inštrukcií a prejavu prednesených vzorovo učiteľom.	
	Produkcia/Ústny prejav					
<i>Primerane využívať komunikačné jazykové činnosti na dosiahnutie svojho komunikačného zá-</i>	Primerane reagovať na bežné pokyny učiteľa v slovenskom jazyku.				Počúvanie reči učiteľa v transakčných rečových situáciách v rámci tematických okruhov.	

meru v súlade so spoločenskými a kultúrnymi očakávaniami.	Používať veľmi jednoduché pokyny a pozdravy.				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská literatúra) primeraných veku a jazykovým schopnostiam žiakov.	Digitálna gramotnosť; Mediálna gramotnosť
	Predstaviť sa, poďakovať sa za pomoc, ospravedlniť sa.	1. Pomocou obrázkov globálne porozumieť krátkej jednoduchej rozprávke, známej z materinského/maďarského jazyka, za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami. 2. Pomocou série obrázkov porozumieť krátkej jednoduchej rozprávke, známej z materinského/maďarského jazyka.	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.			Vizuálna gramotnosť
	Rozlíšiť tykanie a vykanie podľa vzťahu ku komunikačnému partnerovi.		Dobré ráno! Dobrý deň! Dobrý večer! Dobrá noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Dorozumieť sa na primeranej úrovni svojmu veku a schopnostiam.		Všeobecný podmet – slovesno-menný prísudok (pomenova			

			nie osôb, zvierat a vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	Pozorne počúvať spolužiaka počas dialógu a na neho primerane reagovať.			Pozdravy a základné zdvorilostn é frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotno sť; Sociálna a emocioná lna gramotno sť
	Vyjadriť svoje myšlienky v slovenskom jazyku ústne v každodenných praktických situáciách na úrovni primeranej svojmu veku a schopnostiam na základe pomocných otázok a vetných modelov.				Počúvanie inštrukcií a prejavu prednesen ých vzorovo učiteľom.	
	Aplikovať osvojené ortoepické a gramatické pravidlá potrebné na veľmi jednoduchú ústnu komunikáciu v				Počúvanie reči učiteľa v transakčný ch rečových situáciách v rámci tematickýc h okruhov.	

	slovenskom jazyku.					
	Požiadateľ o informáciu a na požiadanie poskytnúť primeranú odpoveď.				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská literatúra) primeraných veku a jazykovým schopnostiam žiakov.	Digitálna gramotnosť; Mediálna gramotnosť
	Na základe osvojených vetných modelov samostatne rozprávať o živote v škole a v rodine.	1. Presne a zrozumiteľne opakovať (vysloviť) 1- až 2-slabičné slová po učiteľovi (ten dom, tá váza, to pero). Pracovať so slovami a slovnými spojeniami, napr. z piesní, básničiek, jednoduchých príbehov alebo rozprávok. 2. Presne a správne opakovať maximálne 2- až 3-slabičné slová po učiteľovi (ten zošit, tá ceruza, to vajíčko). Pracovať so slovami a slovnými spojeniami, napr. z piesní, básničiek, jednoduchých príbehov alebo rozprávok.	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.			Vizuálna gramotnosť

	Vyjadriť potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.		Dobré ráno! Dobry deň! Dobry večer! Dobru noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Tvoriť jednoduché otázky a odpovede v rámci tematických okruhov.		Všeobecný podmet – slovesno-menný prísudok (pomenovanie osôb, zvierat a vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	Primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.			Pozdravy a základné zdvorilostné frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť
	Produkcia/Písomný prejav					
Využívať komunikačnú a kognitívnu funkciu jazyka pri napĺňaní vzdelávacích	Odlišovať kontrastívne znaky maďarskej a slovenskej abecedy, odlišovať písmená slovenskej a maďarskej				Počúvanie inštrukcií a prejavu prednesených vzorovo učiteľom.	

h, sociálnych a osobných potrieb.	abecedy, používať písmená slovenskej abecedy.					
	Používať interpunkčné znamienka známe z maďarského jazyka v rámci troch druhov viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie).				Počúvanie reči učiteľa v transakčný ch rečových situáciách v rámci tematický ch okruhov.	
	Pri delení slov na slabiky využívať osvojené a utvrdené vedomosti z maďarského jazyka.				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská literatúra) primeraný ch veku a jazykovým schopnosti am žiakov.	Digitálna gramotno sť; Mediálna gramotno sť
	S pomocou učiteľa rozdeľovať najznámejšie slová s dvojhláskami a so slabikotvornými spoluhláskami na slabiky.	Rozumieť významu vybraných pojmov za predpokladu, že sú povedané pomaly a zreteľne a sú sprevádzané vizuálnymi prostriedkami alebo gestami.	Vhodné používanie pohybový ch prostriedko v v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s			Vizuálna gramotno sť

			komunikujú cím v danej komunikač nej situácii.			
	Správne písať známe slová so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.		Dobré ráno! Dobrý deň! Dobrý večer! Dobrá noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Podľa vzoru a po príprave písomne odpovedať na otázky k známym textom.		Všeobecný podmet – slovesno- menný prísudok (pomenova nie osôb, zvierat a vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	S pomocou učiteľa a na základe pomocných otázok rozvíjať vety o nové slová, slovné spojenia.			Pozdravy a základné zdvorilostn é frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotno sť; Sociálna a emocioná lna gramotno sť

	S pomocou učiteľa opísať osobu, zviera alebo predmet v rozsahu primeranom veku a schopnostiam.				Počúvanie inštrukcií a prejavu prednesených vzorovo učiteľom.	
	S pomocou učiteľa charakterizovať známu osobu v rozsahu primeranom veku a schopnostiam.				Počúvanie reči učiteľa v transakčných rečových situáciách v rámci tematických okruhov.	
	S pomocou učiteľa spájať jednoduché vety do krátkych súvislých textov.				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská literatúra) primeraných veku a jazykovým schopnostiam žiakov.	Digitálna gramotnosť; Mediálna gramotnosť

		1. Na základe vzorového prednesu správne artikulovať a vyslovovať (napodobniť zvukovú podobu slov podľa vzoru) 1-až 2-slabičné slová, ktoré obsahujú samohlásky a, á, e, é, ä, ó. Ako modely pre správnu výslovnosť a intonáciu je možné použiť zvukové nahrávky alebo ozvučené obrázky. 2. Na základe vzorového prednesu správne artikulovať a vyslovovať (napodobniť zvukovú podobu slov podľa vzoru) maximálne 3-slabičné slová, ktoré obsahujú samohlásky a, á, e, é, ä, ó a dvojhlásky ia, ie, iu, ô. Ako modely pre správnu výslovnosť a intonáciu je možné použiť zvukové nahrávky alebo ozvučené obrázky.	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujúcim v danej komunikačnej situácii.			Vizuálna gramotnosť
	Napísať podľa štruktúry pozdrav, pozvánku a napísať dátum.		Dobré ráno! Dobrý deň! Dobrá večer! Dobrá noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	S pomocou učiteľa a podľa vzoru zoštylizovať vybrané písomné formy spoločenského styku.					
	Pracovať s doplnovačkami a krížovkami v detských časopisoch.		Všeobecný podmet – slovesno-menný prísudok (pomenovanie osôb, zvierat a			

			vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	Interakcia/Ústn a interakcia					
<i>Jednoducho sprostredko vať informácie iným ľuďom.</i>	Identifikovať a aplikovať základné neverbálne prostriedky týkajúce sa jednoduchého nadviazania kontaktu (napr. podanie ruky pri pozdrave).			Pozdravy a základné zdvorilostn é frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno, dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		Čitateľská gramotno sť; Sociálna a emocioná lna gramotno sť
	Neverbálne alebo jednoducho verbálne vyjadriť porozumenie alebo neporozumenie textu, reagovať na známe slová, slovné spojenia, vety, otázky a frázy, ktoré sa vzťahujú na každodenné potreby alebo známe, osvojené témy.				Počúvanie a čítanie s porozumen ím, práca s textom	

	Nadviazať základnú konverzáciu s použitím najjednoduchších spôsobov vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť a rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať a pod.				Počúvanie reči učiteľa v transakčných rečových situáciách v rámci tematických okruhov.	
	Zapojiť sa do jednoduchých rozhovorov s použitím osvojených slov a slovných spojení, ak partner v komunikácii používa modelové výrazy a frázy z oblasti prebraných tematických okruhov a prispôsobí svoj prejav ich individuálnym rečovým schopnostiam.				Počúvanie zvukových nahrávok (riekanky, vyčítanky, ľudové piesne, pôvodná slovenská detská literatúra) primeraných veku a jazykovým schopnostiam žiakov.	Digitálna gramotnosť; Mediálna gramotnosť
Začať, rozvíjať a ukončiť jednoduché rozhovory v danej situácii.	Na základe vzorového prednesu básne, riekaniiek a slov po príprave ich zopakovať.	Vhodné používanie pohybových prostriedkov v interakcii: pohľad očí, mimika, gestá, podávanie ruky, postoj, vzdialenosť s komunikujúcim v danej				Vizuálna gramotnosť

			komunikačnej situácii.			
	Interakcia/Písomná interakcia					
<i>Porozumieť jednoduchému hovorenému a písanému textu.</i>	Jednoducho reagovať na krátke správy alebo oznámenia (napr. pozdrav z výletu, blahoželanie k narodeninám, pozvánka na oslavu), pričom používa jednoduché slová a slovné spojenia.		Dobré ráno! Dobrý deň! Dobrý večer! Dobrá noc! Ahoj! Dovidenia!.			
	Zapojiť sa do jednoduchej online komunikácie.		Všeobecný podmet – slovesno-menný prísudok (pomenovanie osôb, zvierat a vecí, napr. To je otec. To je líška. To je pohár.).			
	Napísať krátku, veľmi jednoduchú textovú správu (SMS, e-mail), v ktorej poskytne informácie alebo sa niečo opýta.			Pozdravy a základné zdvorilostné frázy tvoriace rámec situačných rozhovorov (napr. dobré ráno,		Čitateľská gramotnosť; Sociálna a emocionálna gramotnosť

				dobrý deň, ahoj, dovidenia, prosím, ďakujem a pod.).		
--	--	--	--	---	--	--

Hodnotenie predmetu

Naša škola využíva **kombinovanú formu hodnotenia – známami aj slovne**, pričom hodnotenie má **priebežný, formatívny aj sumatívny charakter**.

Sumatívne hodnotenie

- Realizuje sa na konci polroka a školského roka.
- V 1. ročníku sa žiaci hodnotia **kombinovane – slovne aj známami**.
- **Slovné hodnotenie** opisuje, čo sa žiakovi darí, v čom sa zlepšil a čo ešte potrebuje rozvíjať.
- **Známka** poskytuje stručnú a rodičom zrozumiteľnú informáciu o úrovni výkonu žiaka.
- **Symbolické odmeny:**
 - nálepky, pečiatky, razítka, smajlíky v zošite,
 - „Cesta k cieľu“ (dieťa si zbiera body/obrázky za snahu),
 - malé kartičky s pochvalou
 - spoločné symbolické odmeny.

Hodnotia sa nasledujúce oblasti:

Forma	Čo sleduje / hodnotí	Ako často
Ústna odpoveď (rozprávanie, jednoduché otázky)	porozumenie, výslovnosť, slovná zásoba, aktívne používanie jazyka	pravidelne (napr. raz týždenne / dva týždne)
Počúvanie	rozumieť krátkym príbehom, pokynom	pravidelne
Čítanie (slabé)	rozlíšiť písmená, slabiky, slová / čítať jednoduché slová	podľa progresu, možno každý mesiac – každý druhý mesiac
Písanie/tvorenie slov, slabík, krátkych slov	písanie písmen, slabík, jednoduchých slov, tlačeným písmom	nácvikne často, písomné práce menej často, aby sa neodradil žiak

Forma	Čo sleduje / hodnotí	Ako často
Pravopis / diktáty	veľmi jednoduché diktáty, veľa nácviku / bez známky až do určitej úrovne	nácvikovo často, hodnotenie slovné / body / chýb naše umiestnené podľa úrovne žiaka
Projekty / tvorivé úlohy / dramatizácia / interaktívne čítanie	motivácia, angažovanosť, spolupráca	aspoň niekoľkokrát počas roka

Stupeň hodn. / kategória	Charakteristika výkonu	Čo žiak zvláda + čo potrebuje zlepšiť
Výborný	Žiak rozumie jednoduchým pokynom, číta krátke známe slová, píše tlačené písmená správne, aktívne používa slovnú zásobu, sa vie vyjadriť ústne, má minimálne chyby, ktoré nebránia komunikácii.	Upevniť plynulosť čítania, rozšíriť slovnú zásobu, začať pracovať na písaní kratších viet.
Dobry	Rozumie väčšine pokynov, číta s pomocou alebo pomaly, píše väčšinou správne tlačené písmená a jednoduché slová, občasné chyby, ale spravidla zrozumiteľné výrazy.	Viac precvičovať písanie, opravy výslovnosti, rozvíjať čítanie jednoduchých slov a slabík bez pomoci.
Uspokojivý	Potrebuje často podporu pri rozumení pokynov, čítanie veľmi pomalé, chyby v písaní časté, výslovnosť a slovná zásoba obmedzené, ale žiak sa snaží; dokáže pracovať s pomocou učiteľa.	Intenzívnejšia podpora – nácvik slabík, modely výslovnosti, čítanie s učiteľom, opakovanie učiva.
Neuspokojivý	Výrazné ťažkosti v rozumení pokynom, čítaní, písaní – veľa chýb, slovná zásoba veľmi obmedzená, výslovnosť bráni porozumeniu, práce sú často neúplné alebo s veľkým množstvom chýb; žiak zatiaľ nedosahuje očakávaný minimálny štandard, aj keď s podporou.	Individuálny plán, viac remesiel práce, častá spätná väzba, možno znížené nároky na určitý čas, využitie pomoci rodiny, asistenta.

Šablóna hodnotiacej správy

1. Porozumenie a počúvanie

- Žiak **rozumie jednoduchým pokynom učiteľa** (napr. „otvor si zošit“, „prečítaj slovo“).
- Dokáže **sledovať krátke rozprávanie alebo príbeh**, so zameraním na hlavnú myšlienku.
- Potrebuje podporu pri dlhších alebo zložitejších inštrukciách.

Hodnotenie: Žiak sa snaží porozumieť slovenčine, pri krátkych pokynoch reaguje správne. Pri dlhších vetách potrebuje opakovanie alebo vizuálnu oporu.

2. Ústny prejav

- Žiak používa **základnú slovnú zásobu** (osoby, predmety, farby, jednoduché vety).
- Pri rozhovore sa snaží odpovedať, niekedy hľadá slová alebo používa maďarské výrazy.
- Výslovnosť je zrozumiteľná, občas vyžaduje opravu.

Hodnotenie: Žiak vie pomenovať predmety a opísať obrázok jednoduchými vetami.

Potrebuje motiváciu, povzbudenie a častý jazykový vzor učiteľa.

3. Čítanie

- Pozná väčšinu písmen abecedy.
- Dokáže **prečítať slabiky a jednoduché slová**, avšak tempo je pomalšie.
- Pri dlhších textoch stráca pozornosť, potrebuje podporu a čítanie s učiteľom.

Hodnotenie: Žiak urobil pokrok v spájaní písmen do slabík. Potrebuje viac nácviku plynulého čítania a porozumenia jednoduchému textu.

4. Postoj a motivácia

- Žiak sa zapája do aktivít, rád pracuje s obrázkami a hrami.
- Vyžaduje častú spätnú väzbu a pochvalu.
- Najviac sa mu darí pri práci v menšej skupine alebo pri individuálnej podpore.

Vzdelávacia oblasť Matematika a informatika

Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	Matematika
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 4 hodiny týždenne 2. ročník 4 hodiny týždenne 3. ročník 5 hodiny týždenne
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Matematické vzdelávanie na základných školách má primárne vytvárať príležitosti na kultiváciu matematických činností, založených na aktívnom získavaní skúseností, objavovaní, overovaní a zovšeobecňovaní v kontexte matematického obsahu. Integrácia matematických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých vlastností a návykov mysle, akými sú vytrvalosť či presnosť, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií (spolupráca, komunikácia), sebarozvojových kompetencií a kritického myslenia.

Cieľom matematického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie rozvinutej matematickej gramotnosti, ďalších doménových gramotností a prierezových spôsobilostí žiakov. Matematická gramotnosť (zjednodušene) je súbor zručností, schopností a znalostí, ktoré umožňujú rozoznať matematickú podstatu problémov a riešiť ich pomocou matematiky. Matematicky gramotný jedinec disponuje kompetenciami, akými sú schopnosť komunikácie v matematike, schopnosť matematizácie, schopnosť používania vhodných reprezentácií, schopnosť logického uvažovania a argumentácie, schopnosť navrhnúť stratégiu riešenia problému, schopnosť používať symbolický matematický jazyk a schopnosť používať matematické nástroje pri riešení problémov. Vo vzťahu k čitateľskej gramotnosti, ako jednej z prierezových gramotností, sa matematická gramotnosť prejavuje tým, že žiak vie čítať s porozumením texty slovných úloh.

Matematický obsah je v tomto dokumente členený na tri obsahové komponenty: Čísla a operácie⁴⁴ s

čísлами; Závislosti, vzťahy a práca s údajmi; Geometria, ktoré sa ďalej delia na menšie tematické oblasti. Pre každú tematickú oblasť a každý cyklus sú definované pojmy (súbor matematických pojmov a ich vlastností), vzťahy (súbor väzieb medzi pojмами) a postupy (súbor návodov, algoritmov, metód riešenia problémov).

Komponent: Čísla a operácie s číslami

Obsahový komponent Čísla a operácie s číslami poskytuje príležitosti na rozvíjanie rôznorodých predstáv o číslach a ich významoch na nadobudnutie skúseností s operáciami s číslami a s úpravou číselných výrazov, ako aj s riešením aplikačných úloh a problémov s využitím aritmetických operácií a vzťahov medzi nimi.

Komponent: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi

Obsahový komponent Závislosti, vzťahy a práca s údajmi je zameraný na rozvíjanie schopností žiakov objavovať pravidlá, závislosti, vzťahy, vedieť ich opísať pomocou algebrických výrazov, rovníc a nerovníc a narábať s údajmi. Narábanie s údajmi znamená vedieť ich vyhľadávať, nachádzať vzťahy a súvislosti medzi nimi, uskutočňovať zber údajov, zaznamenávať ich, usporadúvať a triediť, reprezentovať a interpretovať údaje.

Komponent: Geometria

Obsahový komponent Geometria je zameraný na rozvíjanie geometrického uvažovania žiakov s využitím geometrických reprezentácií. Komponent je zameraný na skúmanie rovinných a priestorových útvarov a vzťahov medzi nimi, na osvojovanie si princípov merania, rozvíjanie schopnosti odhadovať mieru a nadobudnúť praktické zručnosti pri riešení polohových a metrických geometrických úloh, ktoré majú svoje uplatnenie v mnohých profesiách.

Matematické praktiky majú významný podiel na kultivovaní matematického a kritického uvažovania a na rozvíjaní dôležitých osobnostných vlastností, vrátane tzv. mäkkých zručností. V každom z vyššie uvedených obsahových komponentov je dôležité vykonávať také činnosti v matematike, ktoré umožňujú rozvíjať u žiakov tímovú spoluprácu, komunikačné, argumentačné a prezentačné zručnosti, tvorivé a kritické myslenie, ale zároveň aj vytrvalosť, presnosť, či zmysel pre používanie rôznorodých reprezentácií, techník, stratégií a spôsobov uvažovania. Sú príležitosťou pre vnímanie jedinečnosti a rozmanitosti ľudského myslenia. Matematické praktiky sú členené na tri činnostné jednotky: matematické reprezentácie; matematické modelovanie a matematický jazyk, komunikácia a argumentácia.

Matematické reprezentácie sú zamerané na rozvíjanie schopnosti vyberať, používať a interpretovať vhodné reprezentácie, resp. modely matematických objektov alebo situácií. Reprezentácie pojmov, vzťahov a postupov majú rôzny stupeň abstrakcie (enaktívne, ikonické a symbolické). Na úrovni uvádzania do matematickej gramotnosti je vhodné používať enaktívne a ikonické reprezentácie založené na používaní konkrétnych predmetov, obrázkov, schém, tabuliek a iných znázornení, na úrovni

rozvinutej gramotnosti majú formu symbolických reprezentácií v podobe výrazov, rovníc, vzorcov a podobne.

Matematické modelovanie zahŕňa návrh stratégie riešenia problému počnúc pochopením a analýzou problému, matematizáciou problému s využitím matematických reprezentácií, vyriešením matematického problému a reflexiou riešenia v kontexte pôvodnej úlohy.

Matematické modelovanie zároveň vyžaduje používanie matematických nástrojov, vrátane elektronických, či digitálnych nástrojov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia vplyvajú na rozvíjanie matematického a kritického uvažovania a sú závislé nielen od úrovne matematickej gramotnosti žiaka. Schopnosť žiakov používať matematický jazyk, komunikovať o hľadaní stratégií a riešení problémov a schopnosť argumentačne podporiť, resp. zamietnuť matematické myšlienky sú dôležitými predpokladmi na aktívne zapojenie sa do spoločenského života.

Osvojenie si matematického obsahu a matematických praktík je prostriedkom na rozvoj matematickej gramotnosti, ktorú je schopný žiak primerane použiť pri riešení každodenných problémov a situácií.

Ciele predmetu:

1. Disponovať primeraným matematickým aparátom – rozumieť matematickým pojmom, vzťahom a postupom na úrovni zodpovedajúcej edukačným potrebám a schopnostiam žiakov.
2. Používať matematické reprezentácie – používať vhodné modely a reprezentácie matematických pojmov, vzťahov a postupov v rôznych situáciách a interpretovať ich.
3. Navrhnuť stratégie riešenia problémov – transformovať jednoduché problémy reálnych situácií do matematickej podoby (matematizovať ich), navrhnuť, vyhodnotiť a aplikovať rôzne metódy riešenia problémov, prezentovať a posúdiť výsledky v kontexte pôvodného problému a ovládať postupy na kontrolu riešení.
4. Kriticky uvažovať a argumentovať – tvoriť jednoduché predpoklady, navrhovať, kriticky vyhodnocovať a optimalizovať stratégie riešenia matematických problémov, vyvodzovať logické dôsledky a zdôvodňovať riešenie problému, vrátane identifikácie chyby, opravy chyby a jej vnímania ako nevyhnutnej súčasti učenia sa.
5. Používať matematický jazyk a komunikovať – počúvať s porozumením, vecne a presne komunikovať pomocou prirodzeného aj matematického (vrátane symbolického) jazyka, diskutovať o problémoch a tímovo spolupracovať pri riešení matematických úloh.
6. Používať matematické nástroje – zmysluplne vyberať a použiť vhodné matematické nástroje (reálne, elektronické a digitálne pomôcky/nástroje) na reprezentáciu a riešenie problémov a posúdiť ich efektívnosť.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

Hlavným cieľom 1. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci nadobudli matematickú gramotnosť na elementárnej úrovni, teda mali osvojený základný matematický obsah, aktivované prvotné matematické kompetencie, vytvorené základy matematických praktík, matematickej identity a pozitívneho obrazu o význame matematiky.

Ďalšie ciele:

1. Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti a riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.
2. Orientovať sa v jednoduchej tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.
3. Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.
4. Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladať a rozkladať ich.
5. Orientovať sa v rovine a priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.
6. Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.
7. Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus
MATEMATIKA

Výkonový štandard	1. cieľ: Používať prirodzené čísla, operácie s prirodzenými číslami a ich vlastnosti na riešenie jednoduchých aplikačných a kontextových úloh.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Používať prirodzené čísla do 20 v rôznych kontextoch. Aplikovať poznatky z numerácie do 20 pri riešení úloh.</i> <i>Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, s použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i> <i>Sčítovať a odčítovať na modeloch (dynamický model, statický model).</i> <i>Sčítovať a odčítovať pomocou znázornenia. Sčítovať počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu. Sčítovať a odčítovať použitím zautomatizovaného spoja.</i>	<i>Používať prirodzené čísla do 100 v rôznych kontextoch. Aplikovať poznatky z numerácie do 100 pri riešení úloh.</i> <i>Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 100 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, s použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i> <i>Sčítovať a odčítovať celé desiatky.</i> <i>Sčítovať a odčítovať dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu cez základ 10. Sčítovať dvojciferné číslo a celú desiatku, odčítovať celú desiatku od dvojciferného čísla. Odčítovať jednociferné číslo od dvojciferného s prechodom cez základ 10.</i>	<i>Používať prirodzené čísla do 1000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 1000 pri riešení úloh.</i> <i>Používať prirodzené čísla do 10 000 v rôznych kontextoch a aplikovať poznatky z numerácie do 10 000 pri riešení úloh.</i> <i>Sčítovať a odčítovať prirodzené čísla v obore do 1000 s použitím pamäťových, písomných a elektronických algoritmov, s použitím vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i> <i>Sčítovať a odčítovať celé desiatky, stovky, tisícky. Pričítovať celú desiatku, stovku, tisíčku k trojcifernému (štvorcifernému) číslu. Odčítovať jednociferné číslo, celú desiatku, stovku, tisíčku od trojciferného (štvorciferného) čísla.</i> <i>Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 aj mimo oboru násobilky využitím algoritmov, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi a pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.</i> <i>Vykonávať základné spoje násobenia a delenia v obore do 100 na úrovni automatizácie.</i> <i>Vykonávať delenie so zvyškom v obore do 100 na úrovni manipulácie s predmetmi.</i> <i>Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 využitím pamäťových a elektronických algoritmov násobenia a delenia do 100, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i>

			<i>Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 využitím písomných algoritmov násobenia a delenia do 100, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i> <i>Vykonávať násobenie a delenie v obore do 100 mimo oboru násobilky využitím písomných algoritmov násobenia a delenia do 100, vlastností operácií a vzťahov medzi nimi.</i> <i>Pracovať so zlomkami na prípravnej úrovni.</i>
2. cieľ: Orientovať sa v jednoduchých tabuľke a grafe a používať ich pri riešení aplikačných úloh zameraných na vyhľadávanie, zber, zaznamenávanie, triedenie, usporiadanie a interpretáciu údajov.			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Používať jednoduché tabuľky na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie v aplikačných úlohách.</i>	<i>Používať jednoduché tabuľky na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v aplikačných úlohách.</i>	<i>Používať jednoduché tabuľky a grafy na zber, triedenie, usporiadanie, zaznamenávanie a správnu interpretáciu údajov v reálnom živote a v aplikačných úlohách.</i>
3. cieľ: Objavovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá, závislosti a vzťahy.			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Identifikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti. Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života. Pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie.</i>	<i>Opísať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti. Vysvetliť jednoduché pozorované závislosti z reálneho života. Opísať jednoduché pozorované závislosti z reálneho života, vysvetliť ich, modelovať a používať v každodennom živote. Navrhovať stratégie riešenia jednoduchých kombinatorických a pravdepodobnostných situácií a ich reprezentácií na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.</i>	<i>Identifikovať, opísať a aplikovať jednoduché pravidlá opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, slovami) a jednoduchej číselnej postupnosti a nachádzať ich reprezentácie v rôznych oblastiach života.</i> <i>Pochopiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie a ich reprezentácie, navrhovať a aplikovať stratégie ich riešenia na úrovni manipulácie s predmetmi a využívania jednoduchých pokusov a reprezentácií.</i>

	4. cieľ: Rozlišovať jednoduché rovinné a priestorové geometrické útvary, opisovať ich významné prvky a vlastnosti, triediť, skladat' a rozkladať ich.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Rozlišovať, pomenovať a vymodelovať jednoduché rovinné útvary. Rozlišovať a pomenovať jednoduché priestorové útvary.</i>	<i>Opísať jednoduché rovinné útvary. Nachádzať reprezentácie jednoduchých rovinných útvarov v realite. Opísať jednoduché priestorové útvary a nachádzať ich reprezentácie v realite.</i>	<i>Skladať a rozkladať jednoduché rovinné útvary. Vykonávať jednoduché geometrické konštrukcie pomocou pravítka, kružidla alebo iných (vrátane digitálnych) nástrojov. Vymodelovať jednoduché priestorové útvary. Skladať a rozkladať priestorové útvary.</i>
	5. cieľ: Orientovať sa v rovine a v priestore, riešiť jednoduché polohové a metrické geometrické úlohy.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Orientovať sa v rovine. Rozoznávať jednoduché orientačné situácie. Rozlišovať súmerné útvary.</i>	<i>Používať prirodzený aj symbolický jazyk na hľadanie cesty. Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie. Merať a odhadovať dĺžku úsečky. Používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky. Tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.</i>	<i>Orientovať sa v rovine, priestore a používať prirodzený aj symbolický jazyk na určenie polohy a hľadanie cesty. Rozoznávať jednoduché reálne orientačné situácie a riešiť ich pomocou algoritmických postupov. Merať a odhadovať dĺžku úsečky, používať vlastné aj univerzálne jednotky dĺžky a využívať ich v reálnom živote. Rozlišovať súmerné útvary, nachádzať ich v realite a tvoriť jednoduché osovo súmerné rovinné útvary.</i>

	6. cieľ: Tvoriť jednoduché reprezentácie matematických pojmov a vzťahov, používať ich pri riešení problémov, veku primerane používať jednoduchý matematický jazyk.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	Riešiť jednoduché slovné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií v obore do 20: - určiť súčet, ak sú dané sčítance, - zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, - určiť rozdiel dvoch čísel, - zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, - porovnať rozdielom, - určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov.	Riešiť jednoduché slovné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií v obore do 100: - určiť súčet, ak sú dané sčítance, - zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, - určiť rozdiel dvoch čísel, - zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, - porovnať rozdielom, - určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov. Riešiť zložené slovné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií: $a + b + c$; $a - b - c$.	Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií. Riešiť jednoduché slovné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií v obore do 1 000: - určiť súčet, ak sú dané sčítance, - zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, - určiť rozdiel dvoch čísel, - zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek. Riešiť jednoduché slovné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií v obore do 100: - porovnať rozdielom, - určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov, - zväčšiť dané číslo niekoľkokrát, - rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti), - rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu), - zmenšiť dané číslo niekoľkokrát, - porovnať podielom.

			Riešiť zložené slovné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií: $a - (b + c)$; $(a + b) - c$; $a + (a + b)$; $a + (a - b)$; $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$. Riešiť jednoduché aplikačné úlohy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej) a s využitím vlastností a vzťahov aritmetických operácií.
	7. cieľ: Používať priame logické úsudky a riešiť problémy v situáciách a kontexte svojho individuálneho života.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	Používať elementárne poznatky z logiky a množín v konkrétnych situáciách na riešenie jednoduchých matematických úloh na prípravnej úrovni.		

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard Komponent: Čísla a operácie s číslami	Prírodné čísla v obore 10 000	Pojmy: Aktívne: pravda/nepravda, platí/neplatí, aspoň, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, jednociferné číslo, dvojciferné číslo, párne/nepárne číslo, porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší, usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, posledný, predposledný, číselná os (v obore do 20). Pasívne: rozklad; číselný rad (v obore do 20).	Pojmy: Aktívne: pravda/nepravda, platí/neplatí, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí; číslo, číslica, cifra, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; približne (v obore do 100). Pasívne: rozklad, číselný rad (v obore do 100).	Pojmy: Aktívne: pravda/nepravda, platí/neplatí, všetci, každý, niekto, nikto, aspoň, najviac, najmenej, práve, patrí/nepatrí, viacciferné číslo (dvoj-, troj-, štvor-), jednotky, desiatky, stovky, tisícky, párne/nepárne číslo; porovnávanie, väčší, menší, rovný, najväčší, najmenší; usporiadanie (od najmenšieho po najväčšie a naopak), pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný, predposledný, číselná os; zaokrúhľovanie, približne (v obore do 1000). Pasívne: rozklad; číselný rad (v obore do 1000).

		Vzťahy: Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel (v obore do 20). Postupy: Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 20 (vzostupné, zostupné), orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou (v obore do 20). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie : používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok (v obore do 20). Matematické modelovanie: využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 20 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, správne čítanie a písanie čísla do 20; používanie znakov porovnávania (v obore do 20).	Vzťahy: Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah (v obore do 100). Postupy: Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 100 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; riešenie jednoduchých nerovnic na prípravnej úrovni (v obore do 100). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 100 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov (v obore do 100). Matematické modelovanie – využívanie poznatkov a postupov pri	Vzťahy: Porovnávanie a usporiadanie prirodzených čísel, rád čísla a číslice a ich vzťah, pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla a ich vzťah (v obore do 1000). Postupy: Práca s množinami a ich prvkami (tvorba, usporiadanie, triedenie, porovnávanie), číslo ako množstvo, číslo ako poradie, číslo ako predchodca alebo nasledovník, rozklady čísla; metódy porovnávania čísel a zápis výsledku porovnania, usporiadanie čísel v obore do 10 000 (vzostupné, zostupné), modelovanie párneho a nepárneho počtu prvkov; orientácia v číselnom rade (vzostupnom, zostupnom), práca s číselnou osou; zaokrúhľovanie na desiatky, stovky a tisíce, zaokrúhľovanie v reálnom kontexte (približne), riešenie jednoduchých nerovnic na prípravnej úrovni (v obore do 1000). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych reprezentácií čísel v obore do 10 000 a modelovanie rôznych rozkladov čísel; používanie číselnej osi ako univerzálneho modelu usporiadania prirodzených čísel; používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov (v obore do 1000). Matematické modelovanie – využívanie poznatkov a postupov pri práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 10 000 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady, zaokrúhľovanie) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať (v obore do 1000).
--	--	--	--	--

			práci s množinami v matematizácii úloh; používanie poznatkov a modelov z numerácie do 100 (porovnávanie, usporiadanie, rozklady) pri riešení jednoduchých slovných úloh a reálnych problémov, ktoré žiak dokáže opísať (v obore do 100). Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 100; interpretovanie čísla do 100 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslíc (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania (v obore do 100).	Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – porozumenie jednoduchým výrokom (tvrdeniam) a ich používanie, rozhodovanie o ich pravdivosti, rozlišovanie a formulovanie jednoduchých kvantifikovaných výrokov a ich používanie v diskusiách pri riešení problémov; správne čítanie a písanie čísla do 10 000; interpretovanie čísla do 10 000 v rôznych kontextoch (počet, poradie, adresa a iné); rozlišovanie čísel a číslíc (cifier) v komunikácii a argumentácii; vysvetlenie významu pozičnej hodnoty číslice v čísle; používanie znakov porovnávania a zaokrúhľovania (v obore do 1000).
	<i>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1000</i>	Pojmy: Aktívne: sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac (v obore do 20). Pasívne: súčet, rozdiel. Vzťahy: Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom (v obore	Pojmy: Aktívne: sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac (v obore do 100). Pasívne: sčítanec, súčet, rozdiel. Vzťahy: Vzťah sčítania a odčítania ako	Pojmy: Aktívne: sčítanie, odčítanie, plus, mínus, o koľko menej/viac (v obore do 1000). Pasívne: sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. Vzťahy: Vzťah sčítania a odčítania ako inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie

	do 20). Postupy: Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 20; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania(v obore do 20). Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie(v obore do 20). Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania;	inverzných operácií; vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť, neutrálnosť nuly) a vlastnosti odčítania; porovnávanie rozdielom (v obore do 100). Postupy: Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 100; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania(v obore do 100). Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov;	rozdielom(v obore do 1000). Postupy: Kardinálny (počet prvkov množiny) a ordinálny (poradie prvku v usporiadanej množine) prístup k sčítaniu, prístupy k odčítaniu odoberaním a dopočítaním; základné spoje sčítania a odčítania na úrovni automatizácie; pamäťové, písomné a elektronické algoritmy sčítania a odčítania v obore do 1 000; objavovanie vlastností sčítania a odčítania pomocou modelov a ich používanie pri numerických výpočtoch; overovanie výsledkov (skúška správnosti) pomocou inverznej operácie. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – využívanie rôznych reprezentácií sčítania a odčítania na usporiadaných aj neusporiadaných množinách; znalosť a používanie statických a dynamických modelov sčítania a odčítania(v obore do 1000). Matematické modelovanie – používanie vzťahov medzi sčítaním a odčítaním pri matematizácii a riešení úloh; používanie vlastností sčítania a odčítania pri zjednodušovaní výpočtov, resp. pri overovaní výsledkov; využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie(v obore do 1000). Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov(v obore do 1000).
--	---	---	--

		vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov (v obore do 20).	využívanie rôznych matematických nástrojov pri riešení úloh na sčítanie a odčítanie (v obore do 100). Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie sčítania a odčítania; používanie symbolických znakov sčítania a odčítania; vysvetľovanie postupov sčítania a odčítania; identifikovanie a zdôvodnenie použitia sčítania a odčítania pri riešení úloh, interpretovanie a overovanie výsledkov (v obore do 100).	
	<i>Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100</i>			Pojmy: Aktívne: násobenie, delenie, krát, delené, koľkokrát viac/menej. Pasívne: násobok, najbližší menší/väčší násobok; činiteľ, súčin; zvyšok po delení, delenec, deliteľ, podiel; zlomok. Vzťahy: Vzťah násobenia a delenia ako inverzných operácií; vlastností násobenia (komutatívnosť, asociatívnosť, 0 ako agresívny prvok, 1 ako neutrálny prvok násobenia) a delenia (význam 0 a 1 pri delení); porovnávanie podielom; vzťah medzi sčítaním a násobením, vzťah medzi delením a odčítaním; vzťah delenia a zlomku, porovnávanie zlomkov na rovnakých modeloch; poradie operácií. Postupy: Násobenie a delenie – násobenie ako zjednotenie rovnako početných disjunktných množín a ako karteziánsky súčin množín, delenie na rovnaké časti a delenie podľa obsahu; delenie so zvyškom na úrovni manipulácie s predmetmi; základné spoje násobenia a

				delenia na úrovni automatizácie; pamäťové (rozkladom, nie memorovaním), písomné a elektronické algoritmy násobenia a delenia do 100 aj mimo oboru násobilk; skúška správnosti pomocou inverznej operácie; zlomok – zlomok ako časť celku a počet prvkov časti celku na úrovni modelovania (obdĺžnikový, kruhový, úsečkový model); určenie časti celku vyjadrenej zlomkom, pomenovanie vyznačenej časti celku. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a využívanie rôznych reprezentácií násobenia a delenia; používanie viacerých modelov na znázornenie zlomku. Matematické modelovanie – používanie vlastností násobenia a delenia pri riešení matematických úloh; používanie vzťahov medzi operáciami pri zjednodušovaní a optimalizácii výpočtov, resp. overovaní výsledkov; riešenie úloh na porovnávanie zlomkov na prípravnej úrovni (pomocou modelov). Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – čítanie a zapisovanie násobenia a delenia; používanie symbolických znakov násobenia a delenia; vysvetľovanie postupu násobenia a delenia v obore do 100 pomocou konkrétnych modelov; identifikovanie a zdôvodnenie použitia násobenia a delenia v obore do 100 pri riešení jednoduchých úloh a interpretovanie výsledkov; identifikovanie výskytu zlomkov v bežnom živote a ich interpretovanie.
--	--	--	--	---

	Číselné výrazy v riešení úloh		Pojmy: Aktívne: zátvorky. Vzťahy: Vzťahy medzi aritmetickými operáciami v obore prirodzených čísel; poradie operácií. Postupy: Číselné výrazy – vykonávanie operácií s číselnými výrazmi (aj so zátvorkami) a ich optimalizácia; rovnice a nerovnice – určenie neznámeho čísla vo vzťahu rovnosti alebo nerovnosti vyjadreného symbolom alebo obrázkom (metódou pokus-omyl alebo postupným dosadzovaním čísel), overovanie správnosti riešenia jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia písmena ako neznámej) pomocou inverzných operácií alebo kalkulačky; slovné úlohy – riešenie jednoduchých slovných úloh (zväčšenie/zmenšenie čísla o niekoľko jednotiek, porovnávanie rozdielom); riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh na sčítanie a odčítanie; riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie (zväčšenie/zmenšenie čísla niekoľkokrát, porovnávanie podielom); riešenie zložených slovných úloh. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – používanie pomôcok, matematických reprezentácií a nástrojov (vrátane digitálnych) na modelovanie a riešenie jednoduchých problémov a slovných úloh. Matematické modelovanie – analyzovanie a navrhovanie stratégie riešenia jednoduchej reálnej situácie; dodržiavanie štandardných postupov riešenia slovných úloh a znalosť metód ich riešenia; posúdenie reálnosti výsledkov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia
--	-------------------------------	--	---

				– určovanie a vysvetľovanie správneho poradia aritmetických operácií; diskutovanie o počte riešení jednoduchých rovníc a nerovníc (bez použitia neznámej); vysvetľovanie a zdôvodňovanie výberu metódy riešenia aplikačnej slovnej úlohy; zdôvodňovanie a overovanie výsledkov; formulovanie jednoduchých úloh, v ktorých sa aplikujú a modelujú aritmetické operácie; používanie osvojenej jednoduchej matematickej terminológie z numerácie a operácií.
--	--	--	--	--

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard: Komponent: Závislosti, vzťahy a práca s údajmi	<i>Základy práce so vzormi a postupnosťami</i>	Pojmy: Pasívne: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť (v obore do 20). Vzťahy: Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti (v obore do 20). Postupy: Určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti (v obore do 20). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie.	Pojmy: Pasívne: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť (v obore do 100). Vzťahy: Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti (v obore do 100). Postupy: Identifikácia prvkov/členov a pravidla opakujúceho sa vzoru (tvoreného znakmi, symbolmi, obrázkami, číslami, napr. typu "ab", "abb", "aabb", "abc", "abbb"); určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti (v obore do 100). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a	Pojmy: Pasívne: vzor/rad (znakov, symbolov, obrázkov, čísel), rytmus; pravidlo; číselná postupnosť (v obore do 1000). Vzťahy: Pravidlo opakujúceho sa vzoru a pravidlo číselnej postupnosti (v obore do 1000). Postupy: Určenie a doplnenie chýbajúcich členov vo vzore a v číselnej postupnosti (v obore do 1000); identifikácia vzorov prítomných v reálnom živote (v prírode, v kultúre, v športe a umení). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a aplikovanie auditívnych, vizuálnych, kinestetických reprezentácií jednoduchých lineárnych opakujúcich sa vzorov a číselných postupností. Matematické modelovanie – objavenie

		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach.	číselných postupností. Matematické modelovanie – objavenie jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.	jednoduchého pravidla vo vytvorenom vzore alebo postupnosti a jeho aplikovanie; vyhľadanie chyby vo vzore/postupnosti a navrhnutie jej opravy. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – identifikovanie prvkov a opísanie pravidiel aplikovaných vo vzoroch/postupnostiach; identifikovanie chyby vo vzore/postupnosti, diskutovanie a zdôvodnenie spôsobu jej opravy.
	<i>Základy práce s jednoduchými závislosťami a vzťahmi</i>	Pojmy: Aktívne: euro, minca, bankovka; hodina, deň, týždeň, víkend, mesiac, rok. Pasívne: ručičkové a digitálne hodiny. Vzťahy: Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota. Postupy: Znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec v obore do 20). Matematické praktiky Matematické reprezentácie – znalosť a používanie národnej meny (platidlo). Matematické modelovanie - aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a	Pojmy: Aktívne: cent, minúta, polhodina, kalendár, vek. Pasívne: ručičkové a digitálne hodiny. Vzťahy: Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín. Postupy: Doplnenie chýbajúcich hodnôt do tabuľky priamej úmernosti; peniaze – rozmieňanie bankoviek a mincí, premeny peňažných jednotiek (eurá a centy), porovnávanie a usporiadanie peňažných jednotiek pomocou peňažných modelov; čas – označovanie a pomenovanie jednotiek času, určovanie (čítanie, zapisovanie) a znázornenie času na ručičkových a digitálnych hodinách, zapísanie času z ručičkových do digitálnych hodín a	Pojmy: Aktívne: sekunda, štvrt'hodina, trištvrte hodina. Pasívne: ručičkové a digitálne hodiny. Vzťahy: Peňažné vzťahy – vzťahy medzi peňažnými jednotkami a ich hodnota; časové vzťahy – vzťahy medzi časovými jednotkami, vzťah medzi časom zapísaným digitálne a z ručičkových hodín; priama úmernosť – závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti na prípravnej úrovni. Postupy: Priama úmernosť – objavovanie a identifikácia pravidla v priamej úmernosti, orientácia v časových intervaloch (od – do); premeny susedných jednotiek času pomocou modelov ručičkových hodín; iné jednoduché vzťahy – objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec, sudoku v obore do 1000).

		argumentácia – diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	naopak, objavovanie iných, netradičných vzťahov a závislostí v štvorcovej sieti (napr. magický štvorec v obore do 100). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie –používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky, používanie reprezentácie pre základné a odvodené časové jednotky. Matematické modelovanie –riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.	Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie tabuľky ako reprezentácie priamej úmernosti; používanie reprezentácie pre základné a odvodené peňažné jednotky. Matematické modelovanie – modelovanie a riešenie jednoduchých prípravných úloh s priamou úmernosťou; riešenie úloh súvisiacich s orientáciou v čase; aplikovanie úvodných poznatkov z finančnej gramotnosti o hodnote peňazí pri riešení jednoduchých úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o vzťahoch a závislostiach medzi číslami; používanie jednotiek času a vzťahov medzi nimi v každodennej komunikácii; diskutovanie o hodnote peňazí a o vzťahoch medzi peňažnými jednotkami.
	Základy riešenia jednoduchých kombinatorických situácií	Pojmy: Pasívne: možnosť, počet možností. Vzťahy: Organizačný princíp (systém) usporiadania dvoch prvkov. Postupy: Objavenie a dodržanie systému usporiadania dvojprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); vytvorenie rôznych dvojciferných čísel z množiny číslíc (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie	Pojmy: Pasívne: možnosť, počet možností, systém. Vzťahy: Organizačný princíp (systém) usporiadania, troch prvkov. Postupy: Objavenie a dodržanie systému usporiadania trojprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); vytvorenie rôznych trojciferných čísel z množiny číslíc (číslice sa môžu opakovať);	Pojmy: Pasívne: možnosť, počet možností, systém. Vzťahy: Organizačný princíp (systém) usporiadania štyroch prvkov. Postupy: Objavenie a dodržanie systému usporiadania štvorprvkových množín (predmetov, znakov, symbolov, číslíc); vytvorenie rôznych štvorciferných čísel z množiny číslíc (číslice sa môžu opakovať); hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v

		počtu možností v jednoduché kombinatorickej situácii. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne predmety). Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní dvoch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zaznamenanie jednoduché kombinatorickej situácie a jej riešenie.	hľadanie všetkých spôsobov a určenie počtu možností v jednoduché kombinatorickej situácii. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne tabuľky). Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní troch, predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – vysvetlenie a zaznamenanie jednoduché kombinatorickej situácie a jej riešenie.	jednoduché kombinatorickej situácii. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť, používanie a tvorba rôznych reprezentácií na znázornenie systému usporiadania (konkrétne grafy). Matematické modelovanie – riešenie problémov o usporiadaní štyroch predmetov, znakov, symbolov a číslíc (aj s opakovaním prvkov) manipulačnou činnosťou; využívanie skúsenosti s usporiadaním prvkov pri riešení jednoduchých slovných úloh s kombinatorickou situáciou. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – opísanie, vysvetlenie a zaznamenanie jednoduché kombinatorickej situácie a jej riešenie; komunikovanie a zdôvodňovanie využitia usporiadania prvkov v reálnom živote.
	Pozorovanie jednoduchých pravdepodobnostných situácií	Pojmy: Pasívne: určite áno/nie. Vzťahy: Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. Postupy: Rozlišovanie istej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej situácie. Matematické modelovanie –	Pojmy: Pasívne: isté, možné, nemožné. Vzťahy: Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. Postupy: Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie.	Pojmy: Pasívne: isté, možné, nemožné. Vzťahy: Porovnanie výsledkov v jednoduchých pravdepodobnostných situáciách. Postupy: Rozlišovanie istej, možnej a nemožnej konkrétnej udalosti vytvorenej pomocou konkrétnych predmetov. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – tvorba jednoduchých reprezentácií istej, možnej a nemožnej situácie. Matematické modelovanie – vykonávanie

		vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozhodovanie o istej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	Matematické modelovanie – vykonávanie jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozhodovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.	jednoduchých pravdepodobnostných experimentov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – rozhodovanie a diskutovanie o istej, možnej a nemožnej udalosti v jednoduchých a konkrétnych pravdepodobnostných situáciách a jednoduchých hrách.
	Základy práce s údajmi	Pojmy: Aktívne: tabuľka, riadok, stĺpec. Pasívne: údaj. Vzťahy: Súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia. Postupy: Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka) a orientácia v nich. Matematické modelovanie – používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.	Pojmy: Aktívne: tabuľka. Pasívne: údaj. Vzťahy: Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia. Postupy: Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov numericky rôznymi spôsobmi (tabuľka, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, piktogram) a orientácia v nich. Matematické modelovanie – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s	Pojmy: Aktívne: tabuľka. Pasívne: údaj, graf, stĺpcový graf. Vzťahy: Početnosti údajov a ich porovnávanie; súvislosti medzi údajmi a ich interpretácia; súradnice v súradnicovom systéme. Postupy: Orientácia a interpretácia údajov z jednoduchých tabuliek, grafov a diagramov; zber, triedenie, usporiadanie a zaznamenávanie údajov (graficky, numericky) rôznymi spôsobmi (tabuľka, graf, diagram, piktogram, početnosti vyjadrené sčítacími čiarkami a numericky); doplnenie chýbajúcich údajov do tabuliek a grafov; určovanie súradníc objektov a umiestňovanie objektov podľa daných súradníc do tabuliek a štvorcových sietí. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – používanie rôznych reprezentácií údajov (tabuľka, graf, piktogram) a orientácia v nich.

			kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek, diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi.	Matematické modelovanie – simulovanie jednoduchých pokusov, zaznamenávanie a vyhodnocovanie výsledkov; používanie jednoduchej tabuľky alebo grafu ako nástroja na riešenie aplikačných úloh s kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi údajmi v rôznych oblastiach života. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – interpretovanie údajov v konkrétnych kontextoch a situáciách; zaznamenávanie údajov pomocou tabuliek a diagramov; diskutovanie o riešení jednoduchých aplikačných úloh s údajmi; využívanie súradníc štvorcovej siete pri komunikácii počas jednoduchých hier.
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard: Komponent: Geometria	Orientácia v rovine a priestore	Pojmy: Aktívne: smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). Pasívne: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. Vzťahy: Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. Postupy: Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti),	Pojmy: Aktívne: smer, hore, dole, vpravo, vľavo, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu, vzadu, šípka (symbol ukazujúci smer). Pasívne: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. Vzťahy: Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. Postupy: Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti a	Pojmy: Aktívne: medzi, šípka (symbol ukazujúci smer). Pasívne: súradnice bodu/štvorca v štvorcovej sieti. Vzťahy: Určovanie polohy objektov vzhľadom k sebe, k inému objektu a dvoch objektov navzájom. Postupy: Určovanie polohy objektov v rovine a priestore; orientácia v priestore, opis (slovný/šípkami) a zaznamenávanie pohybu v rovine (v štvorcovej sieti , resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v

		hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke.	jednoduchéj mape), resp. vykonávanie pohybu podľa záznamu alebo slovného opisu; hľadanie a opisovanie cesty v labyrinte, v štvorcovej sieti; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.	štvorcovej sieti alebo na mape; určovanie súradníc štvorcov alebo mrežových bodov v štvorcovej sieti, vyznačovanie štvorcov alebo (mrežových) bodov v štvorcovej sieti. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie jednoduchých reprezentácií na orientáciu v rovine a priestore (určovanie polohy, opis a realizácia pohybu). Matematické modelovanie – používanie algoritmických postupov pri riešení úloh a problémov na určovanie polohy a orientáciu v rovine a priestore; riešenie úloh o hľadaní cesty a uvažovanie o jej dĺžke. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – znalosť a používanie jednoduchých symbolov na orientáciu v štvorcovej sieti alebo inej podložke; aplikovanie algoritmického uvažovania pri komunikácii o polohe alebo pohybe v rovine a priestore; interpretovanie jednoduchých záznamov pohybu/cesty.
	Základy skúmania geometrických útvarov v rovine	Pojmy: Aktívne: rovná/krivá čiara, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh. Pasívne: lomená čiara, uzavretá čiara, otvorená čiara. Vzťahy:	Pojmy: Aktívne: bod, úsečka, polpriamka, priamka, trojuholník, štvorec, obdĺžnik, vrchol, strana, Pasívne: krajné body úsečky, začiatok polpriamky, štvoruholník, mnohoúholník.	Pojmy: Aktívne: stred úsečky, kružnica, kruh, stred, polomer. Pasívne: rovina, štvoruholník, mnohoúholník. Vzťahy:

		Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží). Postupy: Rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií). Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán), Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.	Vzťahy: Leží medzi dvomi bodmi, patrí/nepatrí (leží/neleží), zhodnosť úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky. Postupy: Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), rysovanie štvorcov, obdĺžnikov a trojuholníkov v štvorcovej sieti a vyznačovanie ich vrcholov; skladanie a rozkladanie jednoduchých rovinných útvarov (štvorcov, obdĺžnikov, trojuholníkov a iných mnohoúhelníkov). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami). Matematické modelovanie – použitie vlastností rovinných útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet strán, vrcholov, strany rovnakej/rôznej dĺžky a pod.); aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých	Trojuholníková nerovnosť na úrovni manipulácie. Postupy: Určenie a vyznačenie bodov, ktoré patria/nepatria útvaru (ležia/neležia na útware); rozlišovanie a triedenie rovinných útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); rysovanie a označovanie rovinných útvarov (úsečka, polpriamka, priamka), objavovanie trojuholníkovej nerovnosti manipuláciou s predmetmi; rysovanie kružníc (s ľubovoľným/daným stredom, s ľubovoľným/daným polomerom a prechádzajúcich daným bodom); prenášanie úsečiek, porovnávanie a usporiadanie úsečiek na úrovni manipulácie s predmetmi; modelovanie a určovanie stredu úsečky. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a tvorba modelov základných a odvodených rovinných geometrických útvarov (v rôznych polohách, veľkostiach a podľa ďalších kritérií) pomocou rozličných nástrojov (aj rysovacích potrieb) za dodržiavania zásad rysovania (vrátane bezpečnosti práce s rysovacími pomôckami); používanie modelov mnohoúhelníkov na skladanie a rozkladanie útvarov. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; overovanie správnosti jednoduchej geometrickej konštrukcie.
--	--	---	--	---

		praktických situácií a problémov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.	Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.
	Základy skúmania geometrických útvarov v priestore	Pojmy: Aktívne: kocka, guľa, valec. Pasívne: stavba z telies/kociek. Vzťahy: Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi. Postupy: Rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov; stavanie stavieb z telies alebo z kociek. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov.	Pojmy: Aktívne: kocka, guľa, kváder, valec. Pasívne: stavba z telies/kociek Vzťahy: Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. Postupy: Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie
			Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na opis geometrických útvarov v rovine a ich významných prvkov a vlastností; pomenovanie a symbolické označenie rovinných geometrických útvarov bez ohľadu na ich polohu a veľkosť; zdôvodňovanie identifikácie, triedenia rovinných útvarov a diskutovanie o ďalších jednoduchých geometrických vzťahoch.
			Pojmy: Aktívne: kocka, guľa, kváder, valec, stena, hrana. Pasívne: ihlan, kužeľ; stavba z telies/kociek, plán stavby z kociek. Vzťahy: Súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi plánom stavby a počtom kociek v stavbe. Postupy: Určovanie významných prvkov priestorových útvarov (vrcholy, hrany, steny); rozlišovanie a triedenie priestorových útvarov (podľa významných prvkov a vlastností); stavanie stavieb z telies alebo z kociek podľa vzoru (reálna stavba alebo stavba na obrázku), podľa plánu alebo podľa slovného opisu, tvorba jednoduchého plánu stavby z kociek; tvorba modelov priestorových útvarov z danej siete. Matematické praktiky:

		Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov.	jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov, riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek.	Matematické reprezentácie – znalosť a používanie rôznych techník na modelovanie priestorových geometrických útvarov; znalosť, tvorba a používanie jednoduchej reprezentácie stavieb z kociek a iných telies. Matematické modelovanie – aplikovanie geometrických postupov pri riešení jednoduchých praktických situácií a problémov; používanie vlastností priestorových útvarov pri ich triedení podľa vybraných kritérií (počet stien, vrcholov, hrán, stien rovnakého tvaru a pod.); používanie skladania a rozkladania priestorových útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh; riešenie problémových úloh so stavbami z kociek/telies; korigovanie a kontrolovanie postupu a správnosť riešení; identifikovanie chyby v stavbe alebo pláne a jej oprava Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednoduchých geometrických pojmov na pomenovanie a opis geometrických útvarov v priestore a ich významných prvkov a vlastností; zdôvodňovanie identifikácie a triedenia priestorových útvarov; opisovanie stavby z kociek; interpretovanie symbolických záznamov stavieb z kociek/telies.
	<i>Jednoduché postupy merania a určovania miery</i>		Pojmy: Aktívne: dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší Pasívne: vzdialenosť, šírka, výška.	Pojmy: Aktívne: dĺžka, kratší/dlhší, najkratší/najdlhší, nižší/vyšší, najnižší/najvyšší, užší/širší, najužší/najširší Pasívne: vzdialenosť, šírka, výška. Vzťahy:

			Vzťahy: Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). Postupy: Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky (vlastné jednotky: ceruzka, dlaň, lakeť, palec, stopa, krok a pod., univerzálne jednotky: mm, cm). Matematické modelovanie – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.	Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (bez premieňania). Postupy: Porovnávanie a usporiadanie jednotiek dĺžky (kratšie v mm a cm, dlhšie v dm, m a km) na základe porozumenia (bez premieňania); určovanie dĺžky meraním, odhadovanie dĺžky, vzdialenosti, šírky, výšky a overovanie odhadu meraním; zostrojenie úsečky s danou dĺžkou s presnosťou na centimetre. Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – znalosť a používanie konkrétnych pomôcok ako reprezentácie miery úsečky, univerzálne jednotky: mm, cm, dm, m, km. Matematické modelovanie – používanie vhodných nástrojov na meranie dĺžky úsečky; určenie/odmeranie dĺžky úsečky (lomenej čiary) a vyjadrenie (zapísanie) výsledku merania pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek; využívanie odhadu a merania v riešení geometrických úloh a v reálnom živote. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – používanie jednotiek dĺžky v komunikácii, diskutovanie o dĺžkach, vzdialenostiach, šírkach a výškach; odhadovanie dĺžky pomocou vhodných vlastných a univerzálnych jednotiek.
	Základy skúmania	Pojmy:	Pojmy:	Pojmy:

	<i>a tvorby súmerných útvarov</i>	Pasívne: súmerný. Vzťahy: Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). Postupy: Dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	Pasívne: súmerný. Vzťahy: Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). Postupy: Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.	Pasívne: súmerný, nesúmerný. Vzťahy: Vlastnosti osovo súmerného útvaru na intuitívnej úrovni (vzťah vzor – obraz). Postupy: Rozlišovanie a modelovanie osovo súmerných a nesúmerných útvarov; skúmanie osovo súmerných útvarov a ich vlastností, modelovanie osi súmernosti; dokreslenie osovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej a zvislej osi súmernosti). Matematické praktiky: Matematické reprezentácie – tvorba modelov osovo súmerných útvarov pomocou skladania a strihania papiera, v štvorcovej sieti, alebo pomocou iných nástrojov. Matematické modelovanie – skladanie jednoduchých osovo súmerných útvarov alebo mozaiky a manipulačné overovanie súmernosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia – zdôvodňovanie súmernosti útvarov; zdôvodňovanie a diskutovanie o postupe tvorby jednoduchých súmerných útvarov.
--	--	---	--	---

Hodnotenie žiakov v 1. ročníku z matematiky

1. Charakter hodnotenia

V prvom ročníku **nepoužívame známky, ale slovné a symbolické hodnotenie**. Cieľom je vystihnúť:

- úroveň osvojenia základných matematických pojmov,
- schopnosť používať ich v praktických situáciách,
- individuálny pokrok žiaka,
- jeho postoj k učeniu a práci.

2. Oblasť hodnotenia

a) Číselné predstavy a operácie s číslami

- pozná čísla 0–20 (príp. do 10 v prvej polovici roka),
- chápe význam čísla ako množstva,
- vie počítať vpred aj vzad,
- rieši jednoduché slovné úlohy s podporou,
- sčítava a odčítava v obore do 10/20.

b) Geometria a priestorová orientácia

- rozpozná a pomenúva základné tvary (kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik),
- vie sa orientovať v priestore (vpravo, vľavo, hore, dole),
- používa pojmy: pred, za, medzi, blízko, ďaleko.

c) Meranie, porovnávanie, usporiadanie

- porovnáva dĺžky, veľkosti, množstvá (dlhší, kratší, viac, menej),
- vie určiť poradie prvkov (1., 2., 3.....),
- zoznamuje sa s peniazmi, časom, dňom, týždňom.

d) Riešenie úloh a logické myslenie

- vie pochopiť zadanie úlohy a vytrvať pri jej riešení,
- používa primerané stratégie (počítadlo, prsty, obrázky),
- rozvíja logické myslenie a pozornosť.

3. Slovné hodnotenia

- **Veľmi dobré zvládnutie:**

„Žiak s istotou používa čísla do 20, vie správne sčítat' a odčítat', rozpozná tvary a vie ich pomenovať. Úlohy rieši samostatne a s radosťou.“

- **Dostatočné zvládnutie:**

„Žiak rozlišuje čísla do 10, potrebuje však podporu pri zložitejších úlohách. Postupne sa učí pracovať samostatne.“

- **Potrebná podpora:**

„Žiak ešte nezvláda isté matematické operácie v obore do 10. Pri práci

potrebuje vedenie a názorné pomôcky. Prejavuje snahu učiť sa.“

4. Spôsob hodnotenia

- priebežné pozorovanie práce žiaka,
- rozhovory, spoločné hľadanie riešení,
- pracovné listy, hry, manipulácia s predmetmi,
- sebareflexia – žiak hodnotí, čo sa mu darilo.

• *Výborné zvládnutie učiva*

„Ovláda učivo v plnom rozsahu, s istotou počíta v obore do 20, rieši jednoduché úlohy samostatne a s porozumením.“

• *Dostatočné zvládnutie učiva*

„Ovláda základné učivo v obore do 20, s menšou istotou rieši úlohy a pri práci potrebuje občasnú pomoc.“

• *Potrebná podpora*

„Zvláda základné učivo s pomocou učiteľa, v počítaní robí chyby a potrebuje viac času a názornú oporu.“

Formy symbolického hodnotenia

1. Pečiatky / tváričky

- 🏆 – veľmi dobre
- 🏆 – dobre, snažil si sa
- 🏆 – potrebuješ viac precvičiť
- 🏆 – skús sa nabudúce viac sústrediť

Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a informatika
Vyučovací predmet	Informatika
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Informatické vzdelávanie na základných školách má vytvárať príležitosti na osvojenie si informatického obsahu a kultivovať aj informatické činnosti, akými sú napríklad objavovanie a zovšeobecňovanie vzťahov, zákonitostí a postupov, kvantitatívne i abstraktné uvažovanie a správna argumentácia. Integrácia informatických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých osobnostných vlastností, akými sú presnosť, vytrvalosť a kritické myslenie, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií, akými sú spolupráca a komunikácia.

Cieľom informatického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie rozvinutej informatickej gramotnosti, ďalších doménových gramotností a prierezových spôsobilostí žiakov. Rozvíjanie informatickej gramotnosti znamená osvojenie si informatického obsahu a informatických postupov, ktoré umožňujú riešiť problémy pomocou nástrojov informatiky. Osvojenie si informatického obsahu a informatických výkonov je prostriedkom na rozvoj informatickej gramotnosti, ktorú je schopný žiak primerane použiť pri riešení každodenných problémov a situácií.

Ciele vzdelávania pre 1.cykus

1. Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou.
2. Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov.
3. Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie.
4. Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou.
5. Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov.

6. Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami.
7. Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami.
8. Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus INFORMATIKA		
3.ročník		
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1. cieľ: Analyzovať elementárne problémy a zoznamovať sa s elementárnou logikou. - rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia, vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, - uvažovať o budúcom riešení.
		2. cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov. - riešiť problém priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka), - vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti, - aplikovať elementárne pravidlá na riadenie vykonávateľa, - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program.
		3. cieľ: Na intuitívnej úrovni skúmať a hodnotiť riešenie. - interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s postupnosťou príkazov, - vyhľadať a opraviť chybu v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov, - diskutovať o svojich riešeniach.
		4. cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom a grafikou. - použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a textov, - nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov a textov.
		5. cieľ: Zoznámiť sa s elementárnou lineárnou a tabuľkovou reprezentáciou údajov. - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií, - organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov.
		6. cieľ: Zoznámiť sa so základnou prácou s digitálnymi technológiami a aplikáciami. - pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni, - spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu, - prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácie.

Obsahový štandard		7. cieľ: Zoznámiť sa s digitálnym prostredím pre prácu s webovými stránkami. - použiť nástroje na prezeranie webových stránok, - získať informácie z webových stránok, - vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu, - diskutovať o výsledkoch vyhľadávania, - diskutovať o rizikách na internete.	
		8. cieľ: Zoznámiť sa s vplyvom digitálnych technológií na spoločnosť. diskutovať o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.	
	Komponenty	3.ročník	
	Programovanie	Analýza problému	Pojmy: Príkaz, program Vzt'ahy: Pravda – nepravda, platí – neplatí, áno/alebo/nie (neformálne). Procesy: Idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. Činnosti: Navrhovanie riešenia, vyjadrenie plánu riešenia ako postupnosti krokov. Riešenie problémov, v ktorých sa treba rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti jednoduchého tvrdenia. Riešenie problémov, v ktorých treba vybrať prvky/možnosti podľa pravdivosti tvrdenia. Diskusia o budúcom riešení.
		Konštrukcie jazyka	Pojmy: Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov., programovací jazyk Vzt'ahy: Priamy príkaz – akcia vykonávateľa, ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok. Procesy: Riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa, zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov. Činnosti: Riešenie problémov priamym riadením vykonávateľa (napríklad robot, korytnačka). Vytvorenie programu skladaním príkazov do postupnosti. Doplnenie, dokončenie, modifikovanie rozpracovaného programu.
		Interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb	Pojmy: Krokovanie, chyba Vzt'ahy: Chyba ako zlý výsledok, chyba v postupnosti príkazov. Procesy: Krokovanie, rozpoznanie chyby. Činnosti: Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov. Vyhľadanie a oprava chyby v zápise riešenia a vo výsledku po vykonaní postupnosti príkazov.

	Údaje		Diskusia o vlastných riešeniach.
		<i>Práca s údajmi rôznych typov</i>	Pojmy: Oblasť, odsek. Vzťahy: Zvýraznenie textu, zarovnanie odseku, obrázkov v texte. Procesy: Kreslenie základných útvarov, nastavenia grafických parametrov, opravovanie textu. Činnosti: Použitie konkrétnych nástrojov editora na tvorbu a úpravu obrázkov, textov. Hľadanie, odhalenie a oprava chyby pri úprave obrázkov a textov
		<i>Údajové štruktúry</i>	Pojmy: Postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec. Vzťahy: Pozícia v postupnosti a v tabuľke. Procesy: Orientácia v jednoduchých štruktúrach Činnosti: Riešenie problémov, v ktorých treba vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií. Vytváranie jednoduchých štruktúr údajov podľa zadania. Manipulácia so štruktúrami údajov podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel.
	Technológie	<i>Hardvér a softvér</i>	Pojmy: Aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha. Vzťahy: Ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu. Procesy: Ovládanie programov pohybom, klikaním a ťahaním, zadávanie jednoduchých textov. Činnosti: Práca so základným hardvérom na používateľskej úrovni (klávesnica, myš, obrazovka). Spustenie aplikácie na pracovnej ploche, ukončenie bežiackej aplikácie. Prihlásenie sa a odhlásenie sa z programu/aplikácie.
		<i>Počítačové siete</i>	Pojmy: Webová stránka, prehliadač, vyhľadávač. Vzťahy: Adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok. Procesy: Orientácia na webovej stránke, vyhľadávanie textov a obrázkov na zadaných stránkach, bezpečné správanie sa na internete. Činnosti: Použitie webového prehliadača na prezeranie webových stránok a vyhľadanie a získanie informácie na zadaných stránkach internetu. Diskusia o výsledkoch vyhľadávania.

			Diskusia o rizikách na internete.
		Digitálna spoločnosť	Pojmy: Digitálne technológie, digitálna spoločnosť , IKT Vzťahy: Digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole. Procesy: Používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie. Činnosti: Diskusia o digitálnych technológiách a o ich využití pri učení sa, doma a na zábavu.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Vyučovací predmet	Človek a príroda
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 2 hodiny týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa zameriava na rozvoj prírodovednej gramotnosti. Prírodovedná gramotnosť je charakterizovaná ako spôsobilosť používať prírodovedné poznatky, identifikovať a formulovať otázky a hľadať odpovede v podobe dôkazmi podložených záverov pre pochopenie sveta a tvorbu rozhodnutí o svete, v ktorom žijeme, prírode a zmenách, ktoré v našom prostredí samovoľne aj v dôsledku ľudskej aktivity nastali a nastávajú. Zahŕňa porozumenie princípom objektivizovaného a systematického skúmania, ako aj úlohe prírodných vied v našej spoločnosti.

V prvom a druhom cykle má vzdelávacia oblasť podobu prírodovedne zameraného integrovaného predmetu. V treťom cykle má škola možnosť pokračovať úplnou, prípadne čiastočnou integráciou prírodovedných disciplín alebo výučbou samostatných predmetov. Rozvoj prírodovednej gramotnosti pozostáva z troch zložiek: tvorby a rozvoja prírodovedných predstáv (obsahový rámec), tvorby a rozvoja postoja k okolitému prostrediu (postojový rámec) a spôsobilostí vedeckej práce, postupov a stratégií objektivizovaného poznávania (procesuálny rámec).

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.
2. Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.
3. Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.

4. Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pri tom mákké zručnosti.
5. Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.
6. Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.

Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus
ČLOVEK A PRÍRODA

Výkonový štandard	1. cieľ: Prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním rozvíjať svoje aktuálne poznanie.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Opísať vlastnými slovami, čo pozoruje, čo nové zistil. Uvedomiť si, že výskumná otázka určuje to, čo má byť skúmané.</i> <i>Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii. Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania. Pozorovať precízne podľa stanoveného postupu skúmania.</i> <i>Porovnať výsledky pozorovania so spolužiakmi so snahou overiť, či bolo pozorovanie dostatočne spoľahlivé.</i>	<i>Sústrediť sa na detaily pozorovanej situácie tak, aby vedel na konci pozorovania/skúmania odpovedať na otázku, ktorá skúmanie iniciovala.</i> <i>Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi a vnímať že predpoklad môžu formulovať rôzne skúmajúce osoby rôzne. Identifikovať situácie, v ktorých je potrebné pozorovanie opakovať.</i> <i>Navrhovať čiastočné obmeny v postupe pozorovania, aby bolo možné získať spoľahlivejšie údaje.</i>	<i>Na základe formulovanej jednoduchej výskumnej otázky pozorovať tak, aby získal informácie potrebné na zodpovedanie danej otázky.</i> <i>Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Pri pozorovaní získať presné a spoľahlivé údaje, a ak je to potrebné, pozorovanie opakovať.</i> <i>Zdôvodniť triedenie objektov do vopred určeného počtu špecifikovaných skupín.</i> <i>Porovnať podobnosti a odlišnosti objektov s cieľom identifikovať možné znaky triedenia.</i> <i>Navrhnuť jednoduché vlastné meradlá, používať jednoduché štandardné meradlá.</i> <i>Vnímať nepotvrdený predpoklad ako novú informáciu, nie ako chybu.</i> <i>Vyhýbať sa chybám pri práci s údajmi.</i>
	2. cieľ: Vyjadrovať a diskutovať o svojich prírodovedných predstavách.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Porozumieť, že predpoklad je výrok o tom, čo sa stane v skúmanej situácii.</i> <i>Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo.</i> <i>Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi.</i> <i>Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o</i>	<i>Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou.</i> <i>Porozumieť, že predpoklad nie je tip, predpoklad vyplýva z predchádzajúceho poznania.</i> <i>Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedí na výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním.</i>	<i>Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa.</i> <i>Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi.</i> <i>Formulovať predpoklad a zdôvodniť ho skúsenosťou. Diskutovať o predpokladoch so spolužiakmi.</i> <i>Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú</i>

riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočít si spôsoby uvažovania spolužiakov. Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať.	Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti. Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne.	otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa na získané pozorovania. Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely. Zdôvodnenie rozdielov vo forme výmeny prostredníctvom identifikácie rozdielných postupov skúmania, nezhodných objektov skúmania, či prostredníctvom identifikácie nepresného pozorovania. Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok.
3. cieľ: Po vzore učiteľa systematicky a objektívne získavať údaje, usporadúvať ich, na ich základe tvoriť záver a ten prezentovať.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
Orientovať sa v tabuľke a dohodnutými značkami zaznamenať informácie o pozorovaných objektoch. Bez použitia písanej formy jazyka a s pomocou inštrukcií učiteľa vytvorí záznam z jednoduchého pozorovania alebo skúmania. Uvedomiť si, že tvrdenia musia z niečoho vyplývať. Vysloviť záver v podobe vyjadrenia toho, čo nové žiak sám pre seba zistil, čo ho prekvapilo. Posúdiť, ktoré z poskytnutého súboru výrokov vyjadria to, čo zo získaných údajov vyplýva a čo nie.	Podľa tabuliek vyplnenej skúmanými vlastnými údajmi povedať, čo bol predpoklad a čo nové zistil. Bez použitia písanej formy jazyka vytvorí záznam z pozorovania a chápať ho ako zdroj informácií pre tvorbu verbálne prezentovaného záveru z pozorovania/skúmania. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie relevantnou skúsenosťou. Formulovať záver zo skúmania v podobe odpovedi na výskumnú otázku, bez odvolávania sa na získané údaje skúmaním. Zamýšľať sa nad údajmi získanými pozorovaním a/alebo skúmaním a vytvárať závery o tom, čo z nich vyplýva. Vyhľadá (obrazovú, neskoršiu slovnú) informáciu v	Zaznamenať získané údaje do poskytnutej tabuľky alebo vopred pripraveného diagramu. Vyfarbením políčok zaznamenať údaje získané vlastným skúmaním do vopred pripraveného stĺpcového diagramu. Vytvoriť záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry. Vytvárať záznam zo skúmania do vopred pripravenej štruktúry s použitím jednoduchých slovných vyjadrení v písomnej podobe. Vyhodnotiť proces a výsledky získané skúmaním. Zdôvodniť tvrdenie predchádzajúcou skúsenosťou a/alebo získanými údajmi zo skúmania na podnet učiteľa. Na podnet učiteľa zdôvodniť svoje tvrdenie zaznamenanými údajmi. Formulovať záver v podobe odpovede na výskumnú otázku s odvolaním sa na údaje získané skúmaním. Zapísať záver v podobe ucelených viet s odvolávaním sa

		<i>dvoch odlišných zdrojoch, ktoré mu učiteľ poskytne.</i>	<i>na získané pozorovania.</i> <i>Vytvárať logické úsudky z údajov získaných skúmaním.</i> <i>Vyhľadať konkrétne informácie na základe poskytnutého postupu.</i> <i>Uvedomiť si, že existujú rôzne informačné zdroje s rôznou mierou dôveryhodnosti.</i> <i>Porovnáva zhodu v informáciách (obrazových, neskôr slovných). Pri vyhľadávaní informácií v informačných zdrojoch si uvedomuje potrebu overiť si ju.</i>
	4. cieľ: Kooperatívne pracovať na riešení čiastkových úloh a aplikovať pritom mäkké zručnosti.		
	1.ročník	2.ročník	3.ročník
	<i>Prezentovať výsledky svojho skúmania pred spolužiakmi.</i> <i>Spontánne spolupracuje na riešení úloh s niektorými členmi skupiny.</i> <i>Prezentovať vlastný spôsob uvažovania o riešení výskumnej otázky v pracovnej skupine a vypočítať si spôsoby uvažovania spolužiakov.</i> <i>Komunikovať a spolupracovať s cieľom efektívnejšej práce a/alebo zaujímavejších riešení.</i>	<i>Porovnať vlastné výsledky s tými, ktoré získali spolužiaci a identifikovať podobnosti a odlišnosti.</i> <i>Mať záujem o spoluprácu pri riešení problému.</i> <i>Uvedomiť si, že rôzni ľudia majú rôzne skúsenosti a preto môžu o rovnakých otázkach a úlohách uvažovať rôzne.</i> <i>Na úlohách v rámci skupiny pracovať samostatne, ale následne s členmi skupiny diskutovať a porovnávať rôzne spôsoby riešenia úloh.</i>	<i>Porovnať výsledky svojho skúmania s výsledkami vrstovníkov a zdôvodniť prípadné rozdiely.</i> <i>Spolupracovať na riešení úloh s členmi skupín tak, že vytvára priestor pre zapojenie všetkých členov skupín (neprimerane sa nepresadzuje, nezostáva v úzadí).</i> <i>Rešpektovať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.</i> <i>Vnímať rôzne spôsoby uvažovania spolužiakov o tom istom probléme ako podnet k vylepšeniu navrhovaných riešení výskumných otázok.</i> <i>Na základe diskusie s členmi skupiny preberať niektoré prvky riešenia úloh, ktoré navrhli členovia.</i>

5. cieľ: Dôverovať výsledkom svojej vlastnej výskumnej činnosti.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
<i>Všimáť si okolie a spontánne opisovať, čo nové zistil a/alebo čo by bolo zaujímavé. Vyhodnotiť úspešnosť svojej výskumnej práce pomocou hodnotiacej škály.</i>	Prejaviť záujem o skúmanie okolitého prostredia. <i>Na podnet učiteľa uvažovať a vytvárať návrhy, čo iné by bolo možné v pozorovanej situácii skúmať, zistiť. S pomocou učiteľa identifikovať možnosti zlepšenia výskumnej práce a verbalizovať ich.</i>	<i>Riešiť úlohy vedúce k skúmaniu okolitého prostredia, ktoré zadáva učiteľ. Svoju výskumnú činnosť vnímať ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. S pomocou učiteľa hodnotiť svoju výskumnú prácu. S pomocou učiteľa vyhodnotiť pokrok vo svojej výskumnej práci bez snahy porovnávať sa s inými.</i>
6. cieľ: Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu, osobne sa angažovať v rámci riešenia lokálnych problémov.		
1.ročník	2.ročník	3.ročník
<i>Uvedomiť si, že je potrebné chrániť prírodu. Na podnet učiteľa sa k živým organizmom správať s rešpektom a citlivo. Uvedomiť si, že prírodu je potrebné chrániť. Uvedomiť si, že znečistené prostredie má negatívny vplyv na zdravie človeka. Uvedomiť si potrebu starať sa o svoje telo a chrániť svoje zdravie na základe určených pravidiel.</i>	<i>Uvedomiť si, čo všetko z ľudských potrieb pochádza z prírody, ako človek na prírodu dokáže negatívne vplyvať. Uvedomiť si, že živé organizmy majú rôzne potreby, podobne ako človek, v nevhodných podmienkach sa správne nevyvíjajú. Vymenovať príklady nezodpovedného správania sa voči prírode. Uviesť príklad negatívneho a pozitívneho vplyvu prostredia na zdravie človeka. Navrhnuť jednoduché úpravy vo svojom životnom štýle v zmysle podpory starostlivosti o svoje telo a v zmysle ochrany svojho zdravia.</i>	Prejaviť rešpekt voči prírode a uvedomovať si potrebu ju chrániť. Citlivo manipulovať so živými organizmami. Vnímať prejavy a dôsledky nezodpovedného správania sa v prírode s ohľadom na ochranu vlastného zdravia, zdravia iných, prírodných zdrojov a životného prostredia. <i>Vysvetliť, ako niektoré nevhodné spôsoby správania sa voči prírode môžu viesť k ohrozeniu zdravia. Uvažovať o tom, čo všetko človek z prostredia získava a čo sa stane, ak sú zdroje znečistené. Uvedomiť si vlastnú zodpovednosť za svoje telo a jeho zdravie. Staráť sa o svoje telo a chrániť si zdravie na základe vlastných vedomostí o fungovaní ľudského tela.</i>

Komponent: <u>Látky</u> / Rozvoj predispozície k pojmom hmotnosť, objem, hustota, skupenstvá látok, skupenské zmeny látok, rozpúšťanie a filtrácia				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	- Všetky objekty zaberajú priestor, majú svoju hmotnosť, - to, či objekt na vode pláva alebo nepláva, závisí od materiálu/látky, z ktorej je objekt vyrobený, - nie všetky látky sa vo vode rozpúšťajú.	- Všetky objekty zaberajú priestor, majú <u>svoj objem</u> a svoju hmotnosť, - objekty s rovnakým objemom nemusia mať rovnakú hmotnosť a objekty s rovnakou hmotnosťou nemusia mať rovnaký objem, - všetky materiály/látky môžu byť tuhého, kvapalného alebo plynného skupenstva, v závislosti na vonkajších podmienkach, - proces rozpúšťania látok vo vode (rozpúšťadle) je možné urýchliť.	- Materiály/látky môžu meniť skupenstvo. Topenie predstavuje premenu tuhého skupenstva na kvapalné. Tuhnutie predstavuje premenu kvapalného na tuhé skupenstvo. Vyparovanie predstavuje premenu kvapalného na plynné skupenstvo. Kondenzácia predstavuje premenu plynného na kvapalné skupenstvo, - nie všetky zložky zmesi je možné oddeliť filtráciou, - výsledok filtrácie závisí od toho, aký hustý filter použijeme.
	Činnosti	- Porovnávanie hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti, - skúmanie plávania objektov na vode vzhľadom na ich tvar, hmotnosť, objem, materiál, z ktorého sú vyrobené, - skúmanie rozpúšťania látok vo vode.	- Porovnávanie objemu a hmotnosti objektov, objavovanie princípu merania hmotnosti a objemu objektov, - porovnávanie hmotnosti objektov, ktoré majú rovnaký objem a porovnávanie objemu objektov, ktoré majú rovnakú hmotnosť, - porovnávanie vlastností materiálov/látok v tuhom, kvapalnom a plynnom skupenstve, - dokazovanie prítomnosti rozpustených látok vo vode. Skúmanie urýchlenia rozpúšťania materiálov/látok vo vode.	- Skúmanie zmeny skupenstva vody v súvislosti s meniacou sa teplotou (topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia), - identifikácia teploty topenia a varu vody, - odlíšenie procesu topenia a rozpúšťania, - identifikácia zložiek zmesi, ktoré je možné oddeliť filtráciou, - porovnávanie výsledkov filtrácie pri použití rôznych filtrov/sietiek.

Komponent: <u>Interakcie</u> / Rozvoj predispozície k pojmom magnetizmus, svetlo, vlastnosti látok				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	- Podľa toho, koľko svetla objekt prepúšťa, môžu vznikáť rôzne tmavé a rôzne farebné tieňe, - dĺžka a smerovanie tieňa závisí od vzájomnej pozície svetelného zdroja, objektu a plochy, na ktorej sa tieň zobrazuje, - zdanlivý pohyb Slnka počas dňa a roka spôsobuje zmenu smerovania a dĺžky tieňov objektov upevnených v zemi.	- Magnetom sú priťahované len kovy, avšak nie všetky, - na každom magnetu je možné identifikovať dva póly, severný a južný.	- Pri vzájomnej interakcii magnetov sa súhlasné póly dvoch magnetov odpudzujú a nesúhlasné priťahujú, - magnety sa vzájomne odlišujú svojimi magnetickými vlastnosťami.
	Činnosti	- Skúmanie priepustnosti svetla rôznymi objektmi/materiálmi. Skúmanie tvorby tieňa, - porovnávanie dĺžky tieňa v závislosti od pozície svetelného zdroja a objektu, ktorý tieň vytvára, - skúmanie súvislosti tieňov a zdanlivého pohybu Slnka po oblohe.	- Skúmanie správania sa magnetov voči nekovovým a rôznym kovovým predmetom, - porovnávanie magnetických vlastností rôznych magnetov.	

Komponent: <u>Energia</u> / Rozvoj predispozície k pojmom tepelná energia, teplota, telesná teplota.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	- Zahrievanie a ochladzovanie objektov je proces, ktorý sa vyskytuje všade okolo nás, - dodaním tepla (tepelnej energie) je možné zvýšiť teplotu telesa.	Ľudské telo si udržiava stálu telesnú teplotu, ktorá je u všetkých ľudí približne rovnaká.	- Zdrojom tepla (tepelnej energie) sú aj mnohé organizmy, vrátane človeka, - vzduch s vyššou teplotou stúpa hore, vzduch s nižšou teplotou klesá dolu.
	Činnosti	Porovnávanie teploty objektov pred a po zahrievaní.	- Porovnávanie teploty ľudského tela rôznych ľudí, - subjektívne (pocitové) a objektívne (s použitím teplomera) posudzovanie teploty objektov.	- Identifikácia zdrojov tepla (vrátane živých organizmov) v pozorovateľnom okolí, - skúmanie zmien teploty tela človeka počas dňa, - skúmanie prúdenia teplého a studeného vzduchu.
Komponent: <u>Zem</u> / Rozvoj predispozície k pojmom voda (hydrosféra), vzduch (atmosféra), pôda, horniny, minerály (litosféra).				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	- Pôda obsahuje živé a neživé zložky, pričom časť neživých zložiek pochádza z odumretých organizmov, - voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a to v kvapalnom, tuhom a plynnom skupenstve, - voda je podmienkou života organizmov.	- Humus ako zložka pôdy predstavuje materiál tvorený odumretými zvyškami organizmov, ktorý je dôležitý pre úrodnosť pôdy, - voda a vzduch sú dôležitými súčasťami pôdy a vplývajú na jej úrodnosť, - pitie vody z neoverených zdrojov môže byť pre zdravie a život človeka nebezpečné.	- Pod vrstvou pôdy sa nachádzajú horniny, - horniny aj minerály sa od seba odlišujú rôznymi vlastnosťami, - prítomnosť vzduchu je podmienkou života človeka. Vzduch je plyn, ktorý vyplňa aj priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne.

	Činnosti	Skúmanie zloženia vzoriek pôdy, identifikácia živých, neživých zložiek, a zložiek, ktoré majú pôvod v živých organizmoch (odumreté).	- Porovnávanie vody z rôznych lokálnych zdrojov, - identifikácia prítomnosti vody v rastlinách a v pôde.	- Porovnávanie vlastností rôznych druhov pôd a hornín, - triedenie rôznych minerálov a hornín na základe jednoznačne pozorovateľných znakov (tvrdosť, farba, lesk, vryp, pórovitosť, skúška s octom), - porovnávanie a špecifikácia pitnej a nepitnej vody, (ne)identifikovateľnosť prítomnosti rôznych materiálov/látok/ objektov vo vode, - identifikácia prítomnosti vzduchu v prostredí
Komponent: <u>Vesmír</u>/ Rozvoj predispozície k pojmom hviezda, súhvezdie, prirodzená družica - Mesiac, mesačné fázy.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	- Najbližšou hviezdou k planéte Zem je Slnko. Okrem Slnka je možné na oblohe v noci pozorovať aj ďalšie hviezdy, - slnko sa každý deň zdanlivo pohybuje po oblohe od východu na západ.	- Na nočnej oblohe je možné pozorovať rôzne stále zoskupenia hviezd, ktoré nazývame súhvezdia, - medzi najznámejšie, na Slovensku pozorovateľné súhvezdia, patria: Veľký voz (Veľká medvedica), Labuť, Kasiopea, Orión, - v rôznych ročných obdobiach dominujú na nočnej oblohe rôzne súhvezdia, - niektoré hviezdy je možné vidieť na nočnej oblohe počas celého roka, napríklad Polárku.	- Mesiac je prirodzená družica Zeme, na oblohe počas roka pozorujeme jej rôzne veľkú osvetlenú časť, - tvár osvetlenej časti Mesiaca na oblohe sa z dňa na deň mení, pričom sa pravidelne striedajú fázy nov, prvá štvrt', spln a posledná štvrt'.
	Činnosti	Pozorovanie zdanlivého pohybu Slnka po oblohe počas dňa a počas roka v reálnych a modelových situáciách.	Rozpoznávanie známych súhvezdí nočnej oblohy	Pozorovanie zmien mesačných fáz (nov, prvá štvrt', spln, posledná štvrt') počas mesiaca a roka

Komponent: <u>Organizmus</u> / Rozvoj predispozície k pojmom životné prejavy organizmov, klíčenie a rast rastlín, životný cyklus rastlín, húb a živočíchov, obehová, dýchacia, pohybová a oporná sústava človeka, zmyslové orgány.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	- Človek získava informácie z prostredia prostredníctvom zmyslov: zrakom, sluchom, hmatom, čuchom a chuťou, - základnými orgánmi rastlín sú koreň, stonka, list, kvet a plod, ktorý obsahuje semená.	- Živé od neživých zložiek prírody vieme odlíšiť pomocou identifikácie životných prejavov organizmov. Medzi prejavy života patrí pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie a reakcie na podnety z prostredia, - mnohé rastliny sa rozmnožujú semenami, ktoré sa často nachádzajú v rôznych plodoch. Plody obsahujúce semená vznikajú z kvetov. Nie z každého kvetu vznikne plod obsahujúci semená, jednou z podmienok je prenos peľu z kvetu inej rastliny rovnakého druhu, - semená rastlín potrebujú na klíčenie vodu, vzduch a vhodnú teplotu. Po vyklíčení rastlina potrebuje pre svoj rast okrem vody, vzduchu a vhodnej teploty aj svetlo a živiny z pôdy, - životný cyklus rastliny začína klíčením semien a je ukončený odumretím rastliny, ktorá priniesla semená pre vznik novej generácie, - každý orgán má pre život rastliny dôležitú funkciu. Koreň, stonka a listy zabezpečujú upevnenie v pôde, príjem dôležitých látok z prostredia a vylučovanie nepotrebných látok do prostredia. Kvety a plody so semenami zabezpečujú rozmnožovanie rastliny.	- Základnými orgánmi obehovej sústavy sú srdce a cievy, - srdce funguje ako pumpa na krv, ktorá je cievami rozvádzaná po celom tele, - prostredníctvom krvi sú po tele rozvádzané všetky dôležité látky, napríklad tie, ktoré človek prijíma potravou, či dýchaním, - základným orgánom dýchacej sústavy sú pľúca. Prostredníctvom pľúc získava človek zo vzduchu kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný. Zároveň sa pomocou pľúc človek pri výdychu zbavuje oxidu uhličitého, - základnými orgánmi oporno-pohybovej sústavy sú kostra a svaly, ktoré zabezpečujú všetky vedomé aj podvedomé pohyby tela. Pravidelný pohyb je pre rozvoj svalov a zdravie organizmu veľmi dôležitý.

	Činnosti	- Skúmanie významu zmyslových orgánov pre život človeka, - identifikácia, z ktorej časti rastliny pochádza určitý druh ovocia/zeleniny.	- Pozorovanie rôznych zložiek prírody a identifikácia životných prejavov rôznych druhov živočíchov, rastlín a húb (pohyb, rozmnožovanie, príjem potravy, rast, vývin, dýchanie, reakcia na podnety z prostredia), - skúmanie podmienok klíčenia rastlín (a ich rastu), porovnávanie podmienok klíčenia (a rastu) rôznych rastlín, - porovnávanie rastlinných plodov a semien rôznych rastlín vzhľadom na ich spôsob rozširovania v prostredí, - skúmanie vegetatívneho rozmnožovania rastlín, - porovnávanie životného cyklu živočíchov so životným cyklom rastlín a húb.	- Identifikácia základných orgánov dýchacej, obehovej, opornej a pohybovej sústavy človeka, - skúmanie vonkajších prejavov fungovania dýchacej, obehovej a oporno-pohybovej sústavy človeka, - uvažovanie o význame krvi v tele človeka v súvislosti s príjmom potravy a dýchaním, - identifikácia princípov starostlivosti o vlastné zdravie na základe poznatkov o fungovaní vybraných orgánových sústav.
Komponent: Ekosystém/ Rozvoj predispozície k pojmom ekosystém, potravinový vzťah.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	Rastliny produkujú kyslík, ktorý je pre život človeka nevyhnutný.	- Všetky živé organizmy potrebujú potravu a líšia sa nárokmi na potravu, - rôzne organizmy žijú v rôznom prostredí, podľa toho, aké podmienky pre život potrebujú, napríklad vyžadujú rôzne množstvo a kvalitu vody, vzduchu, pôdy a prítomnosť iných organizmov,	- Život človeka je od rastlín, húb a živočíchov závislý, využíva ich nielen ako potravu, ale aj ako zdroj surovín na výrobu rôznych predmetov dennej potreby, - rovnako, ako je človek závislý od rastlín a živočíchov, je závislý aj od neživej prírody, - rôzne druhy rastlín, húb a živočíchov môžu byť pre človeka nebezpečné,

	Činnosti		• porovnávanie prostredí, v ktorých žijú rôzne rastliny vzhľadom na množstvo vody, tepla a svetla, ako aj kvality substrátu (živnej pôdy), • porovnávanie živočíchov podľa zloženia ich potravy.	• porovnávanie zloženia potravy rôznych druhov živočíchov, identifikácia potravných konkurentov, • rozpoznávanie vybraných poľnohospodárskych, liečivých a jedovatých rastlín a húb blízkeho okolia, hospodárskych a jedovatých živočíchov, • skúmanie závislosti človeka od rastlín, živočíchov a neživej zložky ekosystému.
Komponent: <u>Dedičnosť a premenlivosť</u> / Rozvoj predispozície k pojmom rod, druh a jedinec, dedičnosť, premenlivosť.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty	• Mláďatá určitých druhov živočíchov sa na svojich rodičov podobajú viac ako na iné jedince rovnakého druhu, čo je spôsobené dedičnosťou.	• Pre určitý typ rastliny je typický konkrétny tvar, veľkosť, farba rastlinného orgánu a odlišuje sa tým od iných rastlín, • zo semena určitej rastliny vyrastie rastlina rovnakého druhu.	
	Činnosti	• Porovnávanie mláďat a dospelých jedincov a vyvodzovanie záverov, ktoré mláďatá sa na dospelé jedince podobajú a ktoré nie, • identifikácia prirodzenej rôznorodosti ľudí (v rámci rodiny i mimo nej).	• Rozpoznávanie rastlinných a živočíšnych druhov podľa identifikačných znakov uvedených v atlase rastlín alebo živočíchov, • skúmanie rastu rastlín rovnakého druhu a identifikácia podobností (dedičnosť) a odlišností (premenlivosť), • skúmanie podobností a odlišností rastlín a živočíchov rovnakého druhu a rôznych druhov (druhovú rozmanitosť).	

Komponent: <u>Evolúcia</u> / Rozvoj predispozície k pojmom adaptácie k prežitiu, kamufláž, mimikry, taxonómia organizmov.				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard	Pojmy, vzťahy, fakty			• Spôsob života rôznych druhov rastlín, húb a živočíchov je jedinečný. • Rôzne skupiny organizmov sa prispôbili rôznemu spôsobu života a podľa podobností ich vieme zaradiť do rôznych skupín a podskupín. • Podľa miery ich vzájomnej príbuznosti triedime živočíchy do skupín: bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce. • Na základe rozpoznania typických znakov organizmov ich vieme zaradiť do skupiny a pomenovať. • Niektoré organizmy sa dnes na Zemi nevyskytujú (vyhynuli), zachovali sa ich zvyšky a stopy po ich živote.
	Činnosti			• Skúmanie prispôbenia sa rastlín a živočíchov životu v konkrétnych podmienkach. • Porovnávanie tvaru časti tel živočíchov vzhľadom na ich spôsob života. • Porovnávanie a zoskupovanie živočíchov a rastlín podľa miery ich vzájomnej podobnosti/príbuznosti. • Rozpoznávanie a pomenúvanie vybraných lokálnych druhov rastlín, húb a živočíchov. • Porovnávanie súčasných a vyhynutých organizmov, uvažovanie o prispôbovaní sa prostrediu. • Skúmanie výstražného a maskovacieho zafarbenia rôznych druhov živočíchov a uvažovanie o ich význame pre prežitie organizmov v prostredí. • Porovnávanie sfarbenia samcov a samíc rôznych živočíšnych druhov, porovnávanie sfarbenia mláďat a dospelých jedincov vzhľadom na snahu prežiť v prostredí. • Porovnávanie výhod a nevýhod spoločenského a samotárskeho spôsobu života živočíchov.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Vyučovací predmet	Človek a spoločnosť
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1. ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 1 hodina týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom predmetu je podporovať u žiakov schopnosť skúmať svoju obec, jej blízke okolie a vzťahy medzi ľuďmi. Žiaci pozorujú, porovnávajú a zaznamenávajú vybrané aspekty fungovania komunity, v ktorej žijú. Vedia sa orientovať vo svojom okolí a poznajú jeho špecifiká. Poznajú základné časové intervaly. Sú si vedomí, že súčasnosť je výsledkom konania v minulosti. Zaujímajú sa o svoje okolie a sú ochotní zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Človek a spoločnosť

1. cieľ: Identifikovať javy, procesy, udalosti a osoby významné pre život žiaka, komunitu a obec
2. cieľ: S pomocou učiteľa využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií, osvojiť si základy spolupráce v skupine
3. cieľ: Identifikovať zmeny v čase a priestore vo svojom okolí
4. cieľ: Rozlišovať a skúmať vzťahy medzi prírodným prostredím a činnosťou človeka na lokálnej úrovni, rozumieť potrebe starostlivosti o životné prostredie na príkladoch z miestnej krajiny
5. cieľ: Uvedomiť si jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých – cieľ naplnený aj v predmete ETV
6. cieľ: Komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí ohľaduplným a primeraným spôsobom – cieľ naplnený aj v predmete ETV
7. cieľ: Identifikovať morálne dobro v konaní druhých a vo vlastnom konaní – cieľ naplnený aj v predmete ETV
8. cieľ: Chápať zmysel a význam pravidiel, práv a povinností vo svojom živote i v spoložití s inými – cieľ naplnený aj v predmete ETV
9. cieľ: Vysvetliť, odkiaľ sa berú informácie, aké sú ich zdroje a rozumieť dôsledkom rôznych typov správ – cieľ naplnený aj v predmete ETV
10. cieľ: Zapájať sa do prospešnej aktivity na úrovni triedy a školy – cieľ naplnený aj v predmete ETV

Komponent	Téma	Výkonový štandard	Obsahový štandard	
			Pojmy:	Činnosti:
Geografický	1. Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí	Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine získať informácie pozorovaním vo svojom okolí orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov	Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore, prírodné a historické prvky, turistické značenie	Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole a okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (ulica)
Geografický	2. Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny , opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka , uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí .	Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života.	Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka - prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka

Dejepisný	1. Orientácia v čase	Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok	Časová postupnosť, meranie času, kalendár	Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac). Zorad'ovanie postupnosti udalostí (dnes, včera, zajtra. Odlíšenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, oddychových aktivít). Určovanie času na hodinách.
Dejepisný	2. Pozorovanie zmien v čase	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých, pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách pomenovať, čo ho spája s ostatnými	Vzájomné rodinné vzťahy,	Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka aj z pozície iného člena.
Občiansky	1. Poznávanie pravidiel vo	Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole	Pravidlá, školský poriadok, férovosť.	Spoznávanie zmyslu pravidiel pre život ľudí (na príklade pravidiel hry).
	svojom živote			Opísanie pravidiel v rodine žiaka a poukázanie na ich význam. Spoločná tvorba pravidiel života v triede, počas vyučovania i mimo neho, a zaviazanie sa dodržiavať ich (fair play). Zdôvodňovanie konkrétnych pravidiel v školskom poriadku.

Občiansky	2. Život obce a vzťahy v komunite	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí , získať informácie pozorovaním vo svojom okolí	Symbols, sviatky, tradície, rozmanitosť.	Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obchody, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (štátne symboly). Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).
Občiansky	3. Zodpovedné	Viesť rozhovor za účelom získania potrebných	Povolania, tovary a cena, peniaze, šetrenie	Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci.

	hospodárenie	informácií k vybranej téme, zaznamenať informácie slovne, pomocou zápiskov, podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy, prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom		Spoznávanie rôznych povolání so základným opisom ich pracovnej náplne Zistenie cien vybraných tovarov Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky. Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie).
--	--------------	--	--	--

Občiansky	4. Základy aktívneho občianstva	Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom) , uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí .	Spolupráca, pomoc, dobročinnosť.	Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé. Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, znečistenie verejných priestorov). Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám).
-----------	---------------------------------	---	----------------------------------	---

Výkonový štandard: všetky komponenty		
	2.ročník	3.ročník
	<i>Uviesť príklady vybraných prírodných, historických a kultúrnych prvkov v blízkom okolí.</i> <i>Jednoducho opísať a určiť, na čo slúžia vybrané prírodné, historické alebo kultúrne prvky v okolí.</i> <i>Popisovať základné charakteristiky pozorovaných objektov, ako sú farba, tvar, veľkosť, pohyb, zvuky a pod.</i> <i>Pozorovať svoje okolie s cieľom získať informácie potrebné na riešenie jednoduchej zadanej úlohy.</i> <i>Stanoviť si cieľ, objekt alebo tému jednoduchého pozorovania na základe toho, čo chce zistiť / čo sa chce dozvedieť.</i> <i>Vecne odpovedať na otázky týkajúce sa určenej témy.</i> <i>Klást' vecné otázky týkajúce sa určenej témy v dvojici alebo v malej skupine.</i> <i>Požiadat' o informáciu týkajúcu sa určenej témy pri práci v dvojici alebo v malej skupine.</i> <i>Popísať dianie na obrázku/fotografii/ilustrácii/videu.</i> <i>Využiť informácie získané z obrázkov, fotografií, ilustrácií a krátkych textov na zodpovedanie otázok.</i> <i>Odpovedať na jednoduché otázky k zobrazeniu na obrázku/fotografii/ilustrácii/videu.</i> Podieľať sa v rámci skupiny na spoločnom riešení úlohy podľa predpísaného postupu.(C2)	Mať prehľad o významných prírodných, kultúrnych a historických prvkoch vo svojom okolí.(C1) Získať informácie pozorovaním vo svojom okolí.(C2) <i>Rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie získané z pozorovania.</i> <i>Graficky alebo písomne zaznamenať informácie získané z jednoduchého pozorovania.</i> Viesť rozhovor za účelom získania potrebných informácií k vybranej téme.(C2) <i>Poskytnúť informáciu týkajúcu sa určenej témy.</i> Získať a interpretovať informácie z obrazových zdrojov (obrázky, fotografie, ilustrácie, video) a veku primeraných textov umeleckej a vecnej literatúry.(C2) <i>Sformulovať jednoduchý predpoklad na základe obrazových zdrojov a textov (napr. čo môže byť mimo fotografie, čo by sa stalo keby..., ako bude príbeh pokračovať, čo je treba zmeniť, aby...?).</i> Prezentovať výsledky svojej práce krátkym slovným opisom a v podobe nákresu, plagátu alebo modelu.(C2) Čítať obsah jednoduchej mapy s porozumením významu v nej použitých farieb a základných mapových znakov.(C2) Riadit' sa podľa priorit v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.(C7)

Výkonový štandard: geografický komponent		
	2.ročník	3.ročník
	<i>Pomenovať prvky a objekty vo svojom okolí.</i> <i>Určiť polohu a vzdialenosť prvkov a objektov v okolí.</i> <i>Orientovať sa v miestnej krajine používaním pojmov.</i> <i>Identifikovať orientačné body v blízkom okolí.</i> <i>Samostatne používať pojmy označujúce polohu a smer.</i> <i>Správne reagovať na pokyn o smere pohybu.</i> <i>Správne opísať polohu zadaného prvku/objektu v blízkom okolí zo svojej pozície.</i> <i>Zostrojiť náčrt triedy z vertikálnej polohy.</i> <i>Označiť polohu objektov v nákrese/pláne triedy s jeho otočením alebo pootočením.</i> <i>Identifikovať rôzne miesta, kam cestujú ľudia z jeho rodiny alebo blízkeho okolia, ako sú škola, práca, nákupy, návštevy úradov, lekárov, príbuzných alebo miesta výletov a dovoleníek.</i> <i>Opísať rôzne spôsoby cestovania, ako sú pešia chôdza, jazda na bicykli, autom, verejná doprava autobusom, električkou, vlakom, loďou alebo preprava lietadlom a vysvetliť, kedy a prečo sú viac a menej vhodné.</i> <i>Zhodnotiť jednoduché bezpečnostné aspekty cestovania, ako sú dodržiavanie pravidiel cestnej premávky alebo opatrenia na ochranu pred možnými rizikami.</i> Rozpoznať vzájomné vzťahy medzi človekom a krajinou na príkladoch z miestnej krajiny.(C4) Opísať vplyv počasia na krajinu a život ľudí v priebehu dňa a roka.(C4) <i>Prejavovať starostlivosť o zachovávanie čistoty vo svojom okolí.</i> <i>Uviesť príklady dôležitosti vody v krajine a šetrného vzťahu k nej (pitie, umývanie, zavlážovanie).</i> <i>Jednoducho opísať dôvody ochrany prírody na príkladoch zo svojho okolia.</i>	Používať pojmy potrebné na orientáciu v miestnej krajine.(C1) Určiť polohu svojej obce, Slovenska a svetadielov na mapách rôznej mierky.(C1) <i>Určiť polohu Slovenska na jednoduchšej mape Európy.</i> <i>Pomenovať svetadiely na jednoduchšej mape sveta alebo glóbose.</i> <i>Identifikuje svetadiely na jednoduchšej mape sveta alebo na glóbose.</i> Orientovať sa v priestore podľa orientačných bodov.(C2) <i>Správne opísať polohu zadaného prvku/objektu v blízkom okolí z pozície zadaného prvku/objektu.</i> <i>Opísať známu trasu k určitému cieľu pomocou orientačných bodov zo svojej pozície.</i> <i>Opísať známu trasu k určitému cieľu pomocou orientačných bodov z pozície cieľa.</i> Orientovať sa v známom priestore na základe jeho zobrazenia v pláne a na jednoduchšej mape.(C2) <i>Zostrojiť plán školy a časti obce (s vybranými prvkami, resp. prispôbený štruktúre budov).</i> <i>Porovnať zostrojené plány s leteckou snímku rôznych mierok.</i> <i>Nájsť cieľené miesto podľa jednoduchšej mapy.</i> Opísať kam, ako a prečo cestujú ľudia z rodiny alebo blízkeho okolia.(C3) <i>Určiť rozdiely v pravidelnosti cestovania za rôznym účelom (pravidelné – denné, týždenné / nepravidelné) na jednoduchých príkladoch zo života.</i> <i>Naplánovať jednoduchú cestu na základe poznatkov o cestovaní členov jeho rodiny alebo blízkeho okolia, zahrňujúc cieľ cesty, spôsob dopravy a dôvody cestovania.</i> Uplatňovať šetrný vzťah k prírodným zdrojom a životnému prostrediu vo svojom okolí.(C4) <i>Uviesť základné dôvody a spôsoby triedenia odpadu a riadiť sa nimi vo svojom bezprostrednom okolí (rodina, škola).</i>

			<i>Aktívne triediť odpad, šetriť energie a chrániť prírodu a životné prostredie vo svojom blízkom okolí.</i>
	Obsahový štandard: geografický komponent		
	<i>Orientácia v okolí školy, v obci a jej blízkom okolí</i>	<i>Pojmy:</i> Miestna krajina, orientácia, poloha v priestore. <i>Činnosti:</i> Určovanie orientačných bodov v okolí školy, vyhľadávanie vybraných objektov, vytváranie predstáv o priestorových vzťahoch v škole, v obci a jej okolí. Určovanie relatívnej polohy vybraného objektu voči inému objektu (rovno, vpravo, vľavo, hore, dole, blízko, ďaleko, pred, za a i.) Opis a zaznamenávanie cesty do školy alebo k inému objektu v obci a miestnej krajine. Spoznávanie prírodných a historických prvkov obce a jej okolia podľa miestnych daností (napríklad park, les, chránený strom, prírodná rezervácia, potok, rieka, rybník, vrch, kostol, socha, fontána, brána, hrad), vrátane posúdenia ich stavu (udržiavaný, neudržiavaný, bezpečný, nebezpečný a i.).	<i>Pojmy:</i> Prírodné a historické prvky, turistické značenie. <i>Činnosti:</i> Určovanie relatívnej polohy v teréne alebo na mape (v pláne) a navigácia na trase medzi nimi s využitím orientačných bodov. Orientovanie sa podľa svetových strán v teréne. Využívanie turistického značenia pri plánovaní výletov a orientácii v teréne. Rozlišovanie pojmov podľa podmienok obce (napríklad dolina, údolie, vrch, pohorie, tiesňava, rovina, rieka, potok, jazero, rybník, breh, ostrov, les, pole, kameňolom, námestie, ulica). Hľadanie odpovedí na otázky o krajine mimo nášho zorného poľa – „Čo je za tým vrchom? Kam vedie táto cesta? Odkiaľ a kam tečie potok?“ a pod.
	<i>Orientácia v pláne a na mape</i>	<i>Pojmy:</i> Plán, mapa, mapové znaky, legenda. <i>Činnosti:</i> Vyjadrovanie žiackych predstáv o priestorovom rozmiestnení objektov v triede a v okolí školy z vertikálneho pohľadu (vtácej perspektívy) formou jednoduchých modelov alebo náčrtkov. Tvorba jednoduchého orientačného plánu (mapového náčrtku) obce alebo jej časti na základe leteckej snímky. Odhadovanie skutočnej vzdialenosti medzi bodmi na mape pomocou grafickej mierky. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Určovanie polohy obce na mape Slovenska	<i>Pojmy:</i> Grafická mierka, vzdialenosť, svetové strany, poloha na mape, letecká snímka, glóbus, svetadiely a oceány. <i>Činnosti:</i> Orientácia plánu a orientácia v pláne. Určovanie svetových strán na mape. Lokalizovanie svojho bydliska a školy na leteckej snímke a mape veľkej mierky. Určovanie polohy Slovenska na mape Európy. Pomenovanie svetadielov a oceánov na glóbose na jednoduchej mape sveta.

	Procesy v miestnej krajine a ich vplyv na človeka a životné prostredie	Pojmy: Prírodné a umelé prostredie, počasie, cestovanie, doprava, mesto a vidiek, spôsob života. Činnosti: Posudzovanie vplyvu rôzneho prostredia na človeka – prírodné a umelé, tiché a hlučné, upravené a neupravené, nové a staré, čisté a znečistené, jednotné a rôznorodé. Pozorovanie počasia a jeho vplyvu na prírodu a ľudí počas dňa a roka spojené s grafickým zaznamenávaním oblačnosti a jednoduchým zápisom nameraných hodnôt teploty vzduchu. Identifikovanie dôvodu (za prácou, vzdelaním, službami, oddychom, poznaním, priateľmi), cieľa (blízka obec, okresné mesto, krajské mesto, zahraničie) a pravidelnosti (denne, týždenne, mesačne, ročne) cestovania ľudí vo svojej rodine a v rodinách spolužiakov. Porovnávanie vhodnosti jednotlivých druhov dopravy v obci spojené s posúdením ich vplyvu na životné prostredie. Hľadanie rozdielov medzi mestom a vidieckou obcou na žiakom známych príkladoch. Uvažovanie nad výhodami a nevýhodami bývania vo veľkom meste, malom meste, vidieckej obci alebo satelite. Identifikovanie základných podobností a odlišností svojej obce (prírodné prostredie, architektúra, spôsob života) a vybranej obce zo zahraničia.	
--	--	---	--

Výkonový štandard: dejepisný komponent			
		2.ročník	3.ročník
		<i>Orientovať sa v čase pomocou konvenčných prostriedkov určovania času.(C1)</i> <i>Rozvrhnúť si čas na prácu, učenie, zábavu a odpočinok.(C3)</i>	<i>Porovnať obrazy obce v minulosti a v súčasnosti.(C3)</i> <i>Prerozprávať príbeh viažuci sa k obci alebo regiónu.(C3)</i>
Obsahový štandard: dejepisný komponent			
	<i>Orientácia v čase</i>	<i>Pojmy:</i> Časová postupnosť, plánovanie času, kalendár. <i>Činnosti:</i> Určovanie vzájomných vzťahov (pred/po) medzi susednými a nesusednými dňami a mesiacmi, opakujúci sa cyklus s vytváraním celkov (deň, týždeň, mesiac, rok). Tvorba vlastného kalendára jedného týždňa podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v mesiaci aktuálneho roka. Personalizácia cieľov, vytváranie priorít a ich zdôvodnenie, odlišenie činností podľa osobnej dôležitosti (povinností, užitočných a oddychových aktivít). Tvorba časového harmonogramu dňa a týždňa.	<i>Pojmy:</i> Časová postupnosť, plánovanie času, meranie času, kalendár. <i>Činnosti:</i> Zoraďovanie postupnosti udalostí (skôr, neskôr, nedávno, dávno, dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra...) Tvorba vlastného kalendára jedného mesiaca podľa aktuálneho roka, porovnanie radenia dní v minulom minulého roku. Porovnanie a zdôvodnenie používania rôznych spôsobov merania času (rytmus dňa, prírody, konvenčné merače). Určovanie času na hodinách.
	<i>Pozorovanie zmien v čase</i>	<i>Pojmy:</i> Rodostrom, vzájomné rodinné vzťahy. <i>Činnosti:</i> Určovanie základných vzťahov medzi členmi rodiny z pozície žiaka aj z pozície iného člena. Zostavovanie trojgeneračného rodostromu ako vizualizácie rodinných vzťahov. Pátranie po najstarších pamiatkach v obci, miestach pamäti (najstarší hrob na cintoríne, artefakty v rodine, historické budovy, pamätníky, staré stromy a pod.).	<i>Pojmy:</i> Povešť, pamiatky. <i>Činnosti:</i> Prerozprávanie alebo stvárnenie príbehu (povešť, legenda) spojeného s obcou alebo jej okolím. Pozorovanie zmien v čase na príklade ľudí, krajiny, budov a artefaktov. Porovnávanie spôsobu života ľudí v súčasnosti a minulosti (škola, hračky, práca a zamestnania, odev, obchod) na základe informácií získaných z rôznych prameňov.

Výkonový štandard: občiansky komponent		
Žiak vie, dokáže:	2.ročník	3.ročník
	<i>Vysvetliť, za čo zodpovedá riaditeľ školy a starosta obce / miestnej časti alebo primátor mesta. Opísať účel úradov a služieb v obci.</i> Ilustrovať plynutie času na vybraných príkladoch z minulosti rodiny.(C3) <i>Uviesť príklady najstarších artefaktov (budov, pamiatok, prvkov, objektov a pod.) v obci.</i> <i>Rozlíšiť rôzne typy informačných zdrojov (tlačené, zvukové, obrazové, elektronické).</i> <i>Opísať rôzne typy informačných zdrojov (tlačené, zvukové, obrazové, elektronické).</i> <i>Identifikovať rôzne druhy médií (tlačené: publikácie, billboardy, plagáty a i., elektronické: televízia, rozhlas, DVD, USB, internet a i.).</i> <i>Zistiť, ktoré druhy médií sa používajú vo svojom okolí.</i> <i>Opísať predstavy o svojom budúcom povolani.</i> <i>Uviesť príklady rôznych zamestnaní s náplňou činnosti.</i> <i>Uviesť príklady rôznych profesií participujúcich na výrobe vybraného produktu/poskytnutí služby.</i> <i>Zdôvodniť prečo pracujú príbuzní/blízki ľudia žiaka.</i> <i>Zdôvodniť výber svojho vysnívaného budúceho zamestnania/povolania (prečo chce byť tým, čím chce).</i> <i>Uviesť príklady tovarov s miestom ich kúpy.</i> <i>Vysvetliť rozdiel medzi tovarom a službou.</i>	Stručne opísať význam kľúčových osôb, úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív a udalostí v komunite a obci.(C1) <i>Uviesť príklad aktivít, ktoré realizujú združenia občanov v obci.</i> <i>Identifikovať významné kultúrne a športové podujatia v obci alebo jej okolí.</i> Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v škole alebo jej okolí.(C2) Vysvetliť, prečo ľudia vykonávajú rôzne povolania.(C8) Posúdiť vlastné možnosti kúpy vybraného tovaru a služby.(C8) <i>Vysvetliť význam deľby práce na vybranom príklade.</i> <i>Identifikovať výhody a nevýhody zamestnani/povolani svojich príbuzných/blízkyh ľudí.</i> Pomenovať rôzne zdroje informácií.(C9) <i>Uviesť jednoduché príklady situácii, v ktorých potrebujem vypátrať informáciu.</i> <i>Popísať jednoduchý postup v situáciách, v ktorých potrebujem nájsť informáciu. .</i> <i>Zvažovať spoľahlivosť rôznych zdrojov informácií.</i> Rozpoznať druhy a základnú úlohu médií.(C9) <i>Na príklade vysvetliť rozdiel medzi novinami a časopismi, televíziou a rozhlasom s tematickým zameraním.</i> <i>Uviesť príklady situácií potreby televízie a novín.</i> <i>Uviesť príklad média ako zdroja oznamov, správ, zábavy, reklamy.</i> Identifikovať, ktoré mediálne výstupy sú reklamou.(C9)

Obsahový štandard: občiansky komponent			
	Poznávanie pravidiel vo svojom živote		Obsah bude naplnený v predmete Kruh komunity
	Život obce a vzťahy v komunite	Pojmy: Obec, inštitúcie, sviatky, tradície, rozmanitosť. Činnosti: Identifikovanie významných inštitúcií a služieb v obci s posúdením ich funkcie pre život komunity podľa podmienok obce (napríklad obecný úrad, obchody, služby, kostol, pošta, policajná a hasičská stanica, lekáreň, ambulancia, železničná a autobusová stanica alebo zastávka, kultúrne a komunitné centrum, zberný dvor, útulok pre zvieratá, čistiareň odpadových vôd, výrobný podnik, poľnohospodárske družstvo). Rozlišovanie súkromného a verejného priestoru na konkrétnych príkladoch v obci a jej okolí. Identifikovanie významných kultúrnych a športových podujatí v obci a jej okolí. Oboznamovanie sa s pôvodom a rôznymi spôsobmi slávania sviatkov a dodržiavania tradícií vo svojej rodine, v rodine priateľov, spolužiakov, v obci, cirkvi a spoločnosti. Spoznávanie rozmanitosti kultúrnych prejavov a preukazovanie citlivosti voči druhým v bezprostrednom okolí (triede, škole, susedstve, obci).	Pojmy: Obec, inštitúcie, komunita, súkromný a verejný priestor, symboly. Činnosti: Zhodnotenie využitia a udržiavania verejných priestorov na príklade žiakom známeho verejného priestoru. Identifikovanie miest náboženského charakteru v obci a ich významu pre spoločenstvo veriacich. Rozpoznávanie príkladov používania identifikačných znakov, symbolov a vlajok (štátne a obecné symboly, symboly EÚ, logá).
	Zodpovedné hospodárenie	Pojmy: Povolania, tovary a služby, cena, peniaze. Činnosti: Oboznamovanie sa s deľbou práce na konkrétnych príkladoch v komunite a v obci. Spoznávanie rôznych povolaní so základným opisom ich pracovnej náplne. Rozlíšenie ponuky tovarov a služieb v najbližšom okolí.	Pojmy: Povolania, tovary a služby, cena, peniaze, šetrenie. Činnosti: Odhad, zistenie a porovnanie cien vybraných tovarov a služieb. Diskutovanie o potrebe starostlivosti o svoje, o zverené či zdieľané veci a statky.

		Osvojovanie si návykov smerujúcich k šetrnému zaobchádzaniu so svojimi zdrojmi, prírodnými zdrojmi a životným prostredím (predchádzanie vzniku odpadu a jeho separovanie, šetrenie spotreby vody a elektrickej energie).	
	Základy aktívneho občianstva	Pojmy: Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť. Činnosti: Identifikovanie činností, ktoré zlepšujú kvalitu prostredia a zdravie ľudí v obci a činností, ktoré sú pre prostredie a zdravie ľudí škodlivé. Realizácia jednoduchého prieskumu s cieľom identifikovať možnosti zlepšenia života a prostredia v triede, škole, obci a jej blízkom okolí. Identifikovanie konkrétnych potrieb solidarity v škole a okolí alebo doma a okolí (napr. vo vzťahu k novým spolužiakom z iných oblastí a krajín, k ľuďom so špeciálnymi a inými potrebami a znevýhodnením, k starším a chorým osobám). Riešenie modelových situácií (napr. koho a ako požiadať o pomoc, tiesňové linky).	Pojmy: Aktívny obyvateľ obce, spolupráca, pomoc, dobročinnosť. Činnosti: Skúmanie vybraného problému v obci a jej okolí, ktorý je spôsobený nevhodnou činnosťou človeka (napr. nevhodné zaobchádzanie so zvieratami, vandalizmus, znečistenie verejných priestorov, nelegálna skládka, spaľovanie odpadu, parkovanie na chodníkoch, vizuálny smog).
	Základy práce s mediálnym obsahom	Pojmy: Médiá Činnosti: Identifikovanie druhov médií a dôvody ich využívania (zdroj informácií a zábavy). Pomenovanie vplyvu reklamy na naše túžby a správanie	Pojmy: Zdroje informácií, médiá, reklama. Činnosti: Identifikovanie spôsobov vzniku a rôznych podôb šírenia informácií. Rozlišovanie fikcie a reality, zdrojov informácií (kniha, správy, youtube, televízia, rozprávka). Navrhovanie zásad veku primeraného využívania rôznych médií a neublížujúceho správania v online priestore voči iným. Odlíšenie pravdivej a nepravdivej (zavádzajúcej) informácie a pomenovanie jej dôsledkov na konkrétnych príkladoch.

Výkonový štandard: eticko-osobnostný komponent

	2.ročník	3. ročník
	<i>Uviesť príklad situácie stretnutia sa s klamstvom.</i> <i>Identifikovať dôsledky šírenia nepravdy /klamstva.</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky a pocity iba na vyzvanie, zjednodušene a v uzavretých schémach (páči sa mi – nepáči sa mi, súhlasím – nesúhlasím).</i> <i>Jednoducho sformulovať svoje myšlienky a pocity bez reflexie ich dopadu na druhých (egocentrický prístup).</i> <i>Vyjadriť svoje myšlienky a pocity tak, že si všíma, ako pôsobia na druhých.</i> <i>Vhodne, slušne a zdvorilo reagovať na vyjadrenie myšlienok a pocitov spolužiakov, k určenej témy.</i> <i>Pomenovať emócie (radosť, smútok, strach, hnev, dôvera, znechutenie, očakávanie, prekvapenie).</i> <i>Pomenovať prejavy emócií (úsmev, plač, zaťaté päsťe, sčervenanie, pokoj, nepokoj a pod.).</i> <i>Vhodne a slušne verbálne vyjadriť svoje bežné emócie (radosť, smútok, strach, hnev, dôvera, znechutenie, očakávanie, prekvapenie).</i> <i>Vyjadriť svoje emócie v súlade s tým, čo aktuálne cíti.</i> <i>Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine.</i> <i>Opísať vonkajšie znaky, ktorými sa žiaci odlišujú (oblečenie, farba vlasov, farba očí).</i> <i>Opísať vonkajšie i vnútorné vlastnosti, ktorými sa ľudia odlišujú (výška, pohlavie, materinský jazyk, povahové vlastnosti).</i> <i>Opísať rozlišujúce znaky medzi spolužiakmi, kamarátmi, inými známymi ľuďmi.</i> <i>Pomenovať príbuzenské vzťahy (syn/dcéra, brat/sestra) resp. uviesť mená spolužiakov a opísať, čo kto zvyčajne robí.</i> <i>Okrem popisu príbuzenských vzťahov a typického konania členov rodiny alebo spolužiakov pomenovať aj ich osobné vlastnosti s</i>	Opísať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť druhých.(C5) Pomenovať roly, ktoré zastáva v rodine, triede, kamarátskych skupinách.(C5) <i>Pomenovať svoju rolu v rodine či triede abstraktnejším pojmom (zabávač, vodca, mysliteľ, tichý pomocník, rebel, obranca slabších a pod.).</i> <i>Vyvodiť dôsledky svojej role v rodine a triede pre svoj ďalší rozvoj (výhody a nevýhody, zodpovednosť).</i> Pomenovať, čo ho spája s ostatnými.(C5) <i>Pomenovať nielen okolnosti skupiny a vzťahy v skupine, ale aj vyššie ľudské hodnoty (dodržiavame pravidlá, máme k sebe vzájomnú úctu, vieme sa otvorene porozprávať, povzbudzujeme sa navzájom, pomáhame druhým a pod.).</i> Preukázať citlivosť voči rôznym potrebám ľudí v blízkom okolí (k spolužiakom, kamarátom, susedom).(C5) Uviesť jednoduché príklady rozmanitosti v bezprostrednom okolí.(C5) Vyjadriť svoje myšlienky a pocity na primeranej úrovni.(C6) <i>Opísať reakcie spolužiakov (prekvapenie, súhlas/nesúhlas, záujem/nezáujem a pod.) na vyjadrenie svojich myšlienok a pocitov, vyplývajúcich z určenej témy.</i> <i>Opísať svoje reakcie (prekvapenie, súhlas/nesúhlas, záujem/nezáujem a pod.) na vyjadrenie myšlienok a pocitov spolužiakov, k určenej téme.</i> Pomenovať a regulovať svoje emócie na elementárnej úrovni tak, aby ich prejavy boli bezpečné, rešpektujúce k dohodnutým pravidlám a podporné.(C6) <i>Viesť jednoduchý dialóg na zistenie svojich aktuálnych emócií a aktuálnych emócií svojho spolužiaka.</i> <i>Primerane vyjadriť svoje emócie a zároveň ich regulovať tak, aby rešpektoval dohodnuté pravidlá komunikácie.</i>

	opisom toho, ako sa prejavujú. Opísať na príkladoch, aký má osobitý vzťah k jednotlivým členom rodiny, resp. k jednotlivým spolužiakom a ako sa prejavuje navonok. Pomenovať vonkajšie okolnosti vzájomného spojenia s ostatnými (sme spolužiaci, členovia jednej rodiny, kamaráti v ŠKD/krúžku a pod.). Pomenovať vzájomné vzťahy v skupine (je nám spolu dobre, sme zábavná partia, vzájomne si pomáhame, spolu sa staráme o kvety, chceme spolu vyhrať súťaž a pod.). Identifikovať možnosti zlepšenia života v triede/škole. V práci v skupine navrhnúť možné riešenia. Hlasovaním vybrať prezentované návrhy na zlepšenie života v triede/škole. Opísať svoje charakterové vlastnosti. Opísať svoje záľuby. Pomenovať a oceniť dobré charakterové vlastnosti a schopnosti spolužiakov. Pomenovať a oceniť svoje dobré charakterové vlastnosti a schopnosti. Identifikovať kladného hrdinu v príbehu. Vlastnými slovami opísať, čo hrdinské hrdina v príbehu vykonal. Vyjadriť svoj súhlas/nesúhlas s konaním rôznych postáv príbehu. Identifikovať koho vo svojom okolí považuje za hrdinu a prečo.	Autenticky vyjadriť svoje emócie s ohľadom na druhých tak, aby ich nezranil. Diskutovať v skupine o návrhoch regulácie emócií a prezentovať ich pred ostatnými. Aktívne rozvíjať vzťahy v rodine a v komunite.(C6) Opísať svoje charakterové vlastnosti, záľuby, túžby a sny.(C7) Opísať predstavy o svojom budúcom živote. Opísať svoju najväčšiu túžbu alebo sen. Oceniť dobré vlastnosti a schopnosti druhých a akceptovať, že vlastnosti a schopnosti je možné rozvíjať.(C7) Vytvoriť predstavu o hrdinskom alebo morálnom vzore v konaní postáv rozličných príbehov.(C7) Diskutovať v skupine o hlavných znakoch hrdinského konania. Identifikovať konkrétnu/fiktívnu osobu ako svoj vzor. Zdôvodniť výber konkrétnej/fiktívnej osoby ako svojho vzoru. Uviesť príklad nepravdivej správy.(C9) Navrhnuť možnosti overenia nepravdivej informácie. Potvrdiť pravdivosť/nepravdivosť uvedenej informácie jednoduchým argumentom. Podieľať sa na uskutočnení opatrenia na zlepšenie života v triede a škole.(C10) Aplikovať návrhy na zlepšenie života v triede/škole. Vyhodnotiť výsledky zavedeného opatrenia (s odstupom času).
--	---	---

Obsahový štandard: eticko-osobnostný komponent			
	Vyjadrovanie zdvorilosti ako znak úcty	Pojmy: Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie,. Činnosti: Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.	Pojmy: Slušnosť, úcta, pozdrav, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, kladenie otázok, súhlas a nesúhlas, počúvanie. Činnosti: Používanie pravidiel slušnej a rešpektujúcej komunikácie s druhými na vyjadrenie úcty a dobrého vzťahu (pozdrav, oslovenie, úsmev, odzdravenie). Aktívne používanie prejavov zdvorilosti (prosím, ďakujem, prepáč) a uvedomovanie si ich dôsledkov.
	Sebapoznávanie	Pojmy: Túžby, sny, osobné plány. Činnosti: Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností. Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní.	Pojmy: Túžby, sny, osobné plány, vlastnosti, možnosti rozvíjania. Činnosti: Určovanie a opis svojich dobrých charakterových vlastností a možností. Posudzovanie možností rozvíjania a využitia svojich schopností a dobrých vlastností v budúcom konaní. Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Rozprávanie o vlastných záľubách a o tom, ako pomáhajú v živote a vo vzťahoch s druhými. Tvorivé vyjadrovanie želaní a túžob a plánu na ich realizáciu.

	<i>Vnímanie jedinečnosti v každom človeku</i>	Pojmy: Vzácnosť druhého, kamarátstvo, spolužitie a spolupráca. Činnosti: Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom.	Pojmy: Obdarovanie, ocenenie, rozlišovanie dobrého a zlého konania, pomoc a dobročinnosť. Činnosti: Identifikovanie jedinečných a zaujímavých črt druhého človeka. Uvedomovanie si, že v každom človeku je niečo cenné a vzácne, hoci sa odlišujeme povahou aj vzhľadom. Činnosti špecifické pre vyučovanie ETV Vnímanie kamarátstva ako dobrého modelu komunikácie, vzťahov, spolužitia a spolupráce. Tvorivé obdarovávanie a oceňovanie druhého, druhých. Rozlišovanie a chápanie dôsledkov dobrého (napomáhajúceho) a zlého (ubližujúceho) správania.
	<i>Rozvíjanie vzťahov v rodine a v komunite</i>	Pojmy: Domov, rodina, príbuzní a blízki. Činnosti: Zamýšľanie sa nad hodnotou domova. Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v rodine. Preukazovanie vďačnosti rodičom, starým rodičom a blízkym osobám. Identifikovanie a pomenovanie členov rodiny.	Pojmy: Komunita, inšpiratívni ľudia. Činnosti: Vnímanie domova ako miesta pre život a rozvíjanie vzťahov v komunite. Preukazovanie vďačnosti blízkym osobám a inšpiratívnym ľuďom. .
	<i>Konanie dobra – aj keď sa nikto nepozera</i>	Pojmy: Čestnosť a pravdovravnosť, dobré vlastnosti. Činnosti: Rozpoznávanie dôsledkov pravdovravnosti a klamstva na život. Identifikovanie kladných vlastností hrdinu.	Pojmy: Odvaha, hrdinstvo, dobré činy, dobré vlastnosti. Činnosti: Posilňovanie odvahy hovoriť pravdu aj napriek nepríjemným dôsledkom. Diskusia o vlastných vzoroch. Zoznamovanie sa s reálnymi alebo zobrazenými príbehmi prosociálnych a morálnych hrdinov.
	<i>Spoznávanie a vyjadrovanie emócií</i>	Pojmy: Emócie (nadšenie, radosť, strach, hnev, prekvapenie a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo	Pojmy: Emócie (hrdosť, súcit, dôvera, rozrušenie, a i.), vyjadrenie citov, reakcie, zvládanie emócií, emócie vo vzťahoch.

		vzťahoch. Činnosti: Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých/iných.	Činnosti: Rozlišovanie emócií, ich prejavov a dopadov ich vyjadrenia na seba a druhých. Vyjadrovanie citov a prežívania v rozličných situáciách. Vnímanie potrieb druhých/iných.
	<i>Sebariadenie</i>		Pojmy: Túžby, potreby, sebaovládanie, rebríček hodnôt, osobné ciele, odolnosť. Činnosti: Rozpoznávanie významu sebaovládania a sebariadenia – nie každú túžbu je dobré ihneď uspokojiť. Určovanie priorít v rozličných druhoch hodnôt – čo je nevyhnutné, potrebné, užitočné, prospešné a príjemné.

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Predmet	Náboženská výchova Rímskokatolícka /NAV RK/
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie
Cyklus	1.cyklus
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodina týždenne 2. ročník 1 hodina týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Maďarský

10.1.3.4 Náboženská výchova Rímskokatolícka

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia podoblasť náboženská výchova sa vyučuje ako náboženská výchova/náboženstvo Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike, náboženská výchova/náboženstvo Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Pravoslávnej cirkvi na Slovensku, náboženská výchova/náboženstvo Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku a náboženská výchova/náboženstvo Cirkvi bratskej v Slovenskej republike.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Pomenovať jedinečnosť človeka.
2. Porozumieť základným otázkam kresťanskej viery v Boha.
3. Poznávať a osvojiť si kresťanskú vieru v trojjediného Boha.
4. Komunikovať svoje predstavy o Bohu a svoj vzťah k nemu.
5. Opísať a pochopiť príbeh o Ježišom narodení, utrpení, smrti a zmŕtvychvstání.
6. Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna.
7. Chápať Cirkev ako miestne spoločenstvo a porozumieť bohoslužbám primeraným spôsobom.
8. Pomenovať základné pravidlá života a aplikovať vo svojom živote vzájomné odpustenie, pochopenie, porozumenie.

<i>Učebné osnovy pre 1.cykľus Človek a spoločnosť Náboženská výchova Rímskokatolícka</i>				
Komponent 1: Boh a človek				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1. ročník: Vnímať svoju jedinečnosť a využívať pravidlá dobrej komunikácie pri budovaní vzťahov v rodine a spoločnosti Vyjadriť radosť z Božieho stvorenia, vnímať jeho rozmanitosť a správať sa k nemu s rešpektom a úctou Byť pozorný k potrebám svojich blízkych a aplikovať prvky vzájomnej pomoci a solidarity v každodenných situáciách 2. ročník: Chápať modlitbu ako vyjadrenie vzťahu s Bohom a objavovať spôsoby komunikácie medzi Bohom a ľuďmi 3.ročník: Vnímať vieru ako súčasť života človeka a charakterizovať jej prejavy v konkrétnych situáciách		
Obsahový štandard		1.ročník, 1.celok: Sme deti Otca, témy: 1.1 Svet, v ktorom žijeme, budovanie vzťahov v rodine, v škole, vzájomná komunikácia ▪ Ja a moja rodina ▪ Ja a škola ▪ Svet, v ktorom žijem 1.2 Boh – stvoriteľ a Otec ▪ Boh je Stvoriteľ ▪ Boh je nebeský Otec ▪ Oslavujem Otca 1.3 Jedinečnosť Božieho dieťaťa, dary, schopnosti a zručnosti ▪ Som jedinečné stvorenie ▪ Rozprávam sa so svojim nebeským Otcom 1.4 Božia starostlivosť a skutky lásky ▪ Boh mi dáva pomocníka ▪ Boh nás učí rozdávať lásku 2.ročník, 1.celok: Počúvame Boha Otca, témy: 1.1 Komunikácia Boha s ľuďmi rôznymi spôsobmi ▪ Boh k nám hovorí rozličným spôsobom ▪ Boh k nám hovorí cez Sväté písmo 1.2 Komunikácia s Bohom v modlitbe ▪ Ježiš nás učí hovoriť s Bohom ako Otcom ▪ Modlitba 1.3 Komunikácia Boha s ľuďmi v dejinách prostredníctvom biblických príbehov ▪ Prví ľudia v raji ▪ Prví ľudia neposlúchli Boha ▪ Povolanie Abraháma ▪ Boh oslovuje Mojžiša ▪ Boh sa prihovára k vyvolenému národu 3. ročník, 1.celok: Moja vieru v Boha, témy: 1.1 Vieru ako dôležitá súčasť ľudského života, vieru prirodzená a nadprirodzená ▪ Potrebujem vieru? ▪ V akého Boha verím ▪ Vyznanie viery 1.2 Božie pôsobenie cez sviatosti ▪ Sedem sviatostí ▪ Som Božie dieťa - krst		

Komponent 2: Ježiš Kristus				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1. - 2 .ročník: Poznať dôležité etapy života Ježiša Krista od narodenia až po jeho smrť a zmŕtvychvstanie Prostredníctvom biblických príbehov objavovať výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna a vytvoriť si k nemu osobný vzťah 3.ročník: Opísať dejiny izraelského ľudu a jeho záchrany Na základe Desatora rozlišovať medzi dobrom a zlom a prehodnocovať svoje správanie		
Obsahový štandard		1. ročník, 2. celok Spoznávame Ježiša, témy: 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ▪ Zvestovanie ▪ Modlím sa k Panne Márii ▪ Narodenie Ježiša ▪ Traja mudrci ▪ Ježišovo detstvo 2.2 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišove zázraky ako znamenia ▪ Ježiš koná zázraky ▪ Ježiš uzdravuje ▪ Ježiš kriesi mŕtvych 2.3 Udalosti Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania ▪ Ježiš za nás trpel ▪ Veľká noc - zmŕtvychvstanie ▪ Veľká noc v našej rodine 2.ročník, 2. celok Ježiš prináša radostnú zvesť, témy: 2.1 Ježiš – Boží Syn a jeho príchod na svet ▪ Ján Krstiteľ ▪ Zvestovanie príchodu Ježiša ▪ Narodenie Mesiáša 2.2 Začiatky Ježišovho verejného účinkovania ▪ Ježišov krst v Jordáne 2.3 Výnimočnosť Ježiša ako Božieho Syna, Ježišovo učenie v podobenstvách ▪ Ježiš učí v podobenstvách ▪ Božie kráľovstvo je vzácne ▪ Ježiš je dobrý pastier 3.ročník, 2.celok: Boh vedie svoj ľud, témy: 2.1 Stručné dejiny Izraelského národa a jeho záchrany ▪ Boh zachraňuje svoj ľud 2.2 Prikázania ako pravidlá pre život ▪ Boh nám dáva prikázania ▪ Pravidlá pre život s Bohom ▪ Naš život podľa prikázaní		
Komponent 3 a 4: Sväté písmo, Cirkev a sviatosti				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1.ročník: Chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista a opísať slávenie nedele a sviatkov cirkevného roka 2.ročník: Porovnávať svoje konanie s konaním Ježiša a aplikovať Zlaté pravidlo v svojom živote 3. ročník: Vnímať prítomnosť zla a hriechu vo svete a v svojom živote, prehodnotiť svoje správanie, uvedomiť si dôležitosť odpustenia		
Obsahový štandard		1.ročník, 3.celok, žijeme v Božej rodine, témy: 3.1 Cirkev ako Božia rodina, slávenie nedele ako „Deň Pána“ ▪ Nedeľa – deň Pána ▪ Božia rodina – Cirkev ▪ Kostol 2.ročník, 3.celok, Prijímame radostnú zvesť, témy:		

		3.1 Ježiš Kristus ako vzor pre život kresťana ▪ Prinášam ovocie ▪ Žijem ako kresťan 3.2 Dôsledky odmietnutia Ježišovho učenia pre život človeka ▪ Dom na skale ▪ Pozvanie na hostinu 3.ročník, 3. celok Ježiš ponúka odpustenie, témy: 3.1 Zlo a hriech ako dôsledok neposlušnosti voči Bohu ▪ Hriech - neposlušnosť voči Bohu 3.2 Božie milosrdenstvo voči ľuďom, spytovanie svedomia a ľútosť nad hriechmi ▪ Mánotratný syn a milosrdný Otec ▪ Zmierenie s Otcou 3.3 Dôležitosť odpustenia ako súčasť uzdravenia človeka. Sviatosť zmierenia – prostriedok odpustenia hriechov ▪ Ježiš uzdravuje ▪ Ježiš odpúšťa hriechy ▪ Sviatosť zmierenia ▪ Vzájomné odpustenie		
Komponent 5: Kresťanský život				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1.ročník:Byť pozorný k potrebám druhých a aplikovať prvky vzájomnej pomoci, úcty a solidarity v každodenných situáciách. 2. ročník: Chápať Cirkev ako spoločenstvo, ktoré vyjadruje svoju vieru v Ježiša Krista pri slávení nedele a sviatkov cirkevného roka 3. ročník: Osvojiť si základné časti Svätej omše a porozumieť významu Eucharistie pre život kresťana Oboznámiť sa so základnými kritériami kresťanského života		
Obsahový štandard		1.ročník, 4.celok Učíme sa od Ježiša, témy: 4.1 Princípy konania dobra podľa Ježišovho vzoru, rôzne formy pomoci iným ▪ Ježiš nás učí konať dobro ▪ Chcem byť ako Ježiš 4.2 Príklady svätých, ktorí inšpirujú ku konaniu dobra ▪ Mária – Mária pomocnica v rôznych situáciách ▪ Svätí – Boží priatelia 4.3 Vzťah s Ježišom v každodennom živote ▪ Deň s Ježišom 2.ročník, 4.celok V Cirkvi žijeme radostnú zvesť, témy: 4.1 Udalosti Ježišovho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania a ich význam pre život človeka a Cirkvi ▪ Ježiša chcú zabiť ▪ Utrpenie Pána Ježiša ▪ Zmŕtvychvstanie ▪ Pán Ježiš odchádza do neba 4.2 Pokračovanie Ježišovho diela aj po jeho nanebovstúpení, vznik Cirkvi ▪ Zoslanie Ducha Svätého ▪ Apoštoli pokračujú v Ježišovom diele 4.3 Náš život ako súčasť Cirkvi, začlenenie sa do cirkevného spoločenstva ▪ Cirkev – Božia rodina ▪ Patrím do Cirkvi - môj krst ▪ V Cirkvi si navzájom pomáhame 3. ročník, 4.celok Ježiš chlieb života, témy: 4.1 Hostina v biblických príbehoch, spojenosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou ▪ Ježiš a Zachej ▪ Zázrak rozmnoženia chleba ▪ Posledná večera ▪ Eucharistia - pokrm pre dušu 4.2 Obeta a hostina, základné časti svätej omše a význam Eucharistie ▪ Ježišova obeta - slávime Veľkú noc ▪ Na ceste s Ježišom ▪ Obeta lásky▪ Svätá omša ▪ Nedeľa – deň s Pánom 4.3 Dôležitosť života s Ježišom – základné kritéria kresťanského života ▪ S Ježišom v každodennom živote		

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce

Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Vyučovací predmet	Človek a svet práce
Škola (názov, adresa)	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Cyklus	Prvý
Časový rozsah výučby	2. ročník 2 hodina týždenne 3. ročník 1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Základnými stavebnými prvkami oblasti Človek a svet práce sú tri komponenty: Technika, Podnikavosť a iniciatívnosť, Kariérová výchova. Všetky tri komponenty sú navzájom prepojené tak, aby bol dôraz kladený na rozvoj technického, tvorivého a kritického myslenia vo vzdelávacej oblasti. Dôraz je kladený na rozvíjanie technickej a profesijnej gramotnosti u žiakov. Pojem technická gramotnosť sa vzťahuje na schopnosť žiakov používať, riadiť, hodnotiť a chápať techniku. Aby sa žiak stal technicky gramotným jedincem, mal by pochopiť, čo je technika a technológia, ako fungujú, ako formujú spoločnosť a ako ich formuje spoločnosť. Technicky gramotný žiak má navyše určité schopnosti technicky myslieť a pracovať s technickými zariadeniami, ktoré mu umožňujú využiť ich vynaliezavosť pri navrhovaní a stavbe vecí, pri riešení praktických problémov, ktoré sú technologického charakteru. Vo všeobecnej rovine sa profesijná gramotnosť označuje ako schopnosť identifikovať a rozvíjať reálny profesijný cieľ. Charakteristickou črtou profesijne gramotného žiaka je, že pozná svoje silné stránky, vie prijať a vyjadriť spätnú väzbu a v procese kariérového plánovania vytvárať konštruktívne rozhodnutia. Profesijná gramotnosť zahŕňa víziu, v ktorej má každý žiak určitý stupeň vedomostí o kariérových hodnotách, osobnom kariérovom smerovaní a kariérovom plánovaní ako celoživotnom procese.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité.
2. Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky.
3. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov.
4. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických modelov.
5. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách v minulosti a dnes.
6. Rozpoznať hodnoty vzťahujúce sa k práci.
7. Pomenovať a prezentovať vlastné záľuby.
8. Rešpektovať a správať sa podľa spoločne dohodnutých pravidiel skupiny, vytvárať v skupine pozitívne vzťahy.
9. Realizovať jednoduchý nápad.

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus ČLOVEK A SVET PRÁCE			
Komponent 1: TECHNIKA			
Výkonový štandard		2.ročník	3.ročník
		Zmyslovo skúmať modelovacie netvrdnúce (plastelína) a tvrdnúce materiály (modurit, cesto, vosk) a hlinu. Zmyslovo skúmať prírodné materiály (kamienky, šúpolie, vlna a pod.) Zmyslovo skúmať technické materiály (korálky, gombíky, silon, drôt). Spoznať druhy a vlastnosti prírodných (kamienky, šúpolie, vlna a pod.) aj technických materiálov (korálky, gombíky, silon, drôt). Rozlíšiť prírodné a technické materiály. Skúmať tvárnosť a plasticnosť modelovacích netvrdnúcich materiálov, tvrdých materiálov. Skúmať tvrdosť a tvárnosť (ohýbanie) prírodných materiálov (kamienky, šúpolie, vlna a pod.) a technických materiálov (gombíky, korálky, silon, drôt). Vytvoriť jednoduchý objekt z modelovacieho materiálu a prírodného materiálu podľa predlohy. Spolupracovať v skupine na výrobe jednoduchého predmetu, podľa pokynov učiteľa. Prezentovať vyrobený jednoduchý predmet samostatne alebo v skupine. Pripraviť pracovné prostredie, nástroje, pomôcky a materiál na výrobu jednoduchého predmetu, podľa pokynov učiteľa. Upratať pracovné prostredie po výrobe jednoduchého predmetu. Poznať a dodržiavať základné pravidlá BOZP pre daný pracovný postup, potrebné materiály a pracovné nástroje a pomôcky.	Získať poznatky o rôznych prírodných a technických materiáloch, pracovných postupoch, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité. Rozlíšiť modelovacie netvrdnúce a tvrdnúce materiály. Spoznať a popísať rôzne veku primerané pracovné postupy (strihanie, lepenie, a pod.). Učiť sa využívať nadobudnuté prírodovedné poznanie pri riešení technickej otázky. Vytvoriť jednoduchý objekt z technického materiálu podľa predlohy. Realizovať jednoduché projekty s využitím primeraných techník, technológií, prírodných a technických materiálov s dodržaním BOZP. Reprodukovat' pracovný postup výroby jednoduchého predmetu. Opísať využitie a prínos známych budov/objektov/konštrukcií. Používať vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov.

		Identifikovať základné pracovné činnosti a profesie v obci a regióne. Porozumieť, že učebná činnosť je druhom práce. Opíš priebeh svojej učebnej činnosti (kedy sa učí, kde sa učí, ako dlho sa učí, s kým sa učí, čo k tomu potrebuje, ako učenie prebieha).	Opísať postup konštruovania podľa vlastných predstáv. Verbálne zhodnotiť kvalitu a vizuálne prevedenie objektu konštruovaného podľa vlastných predstáv a navrhnúť možnosti vylepšenia objektu skonštruovaného podľa vlastných predstáv. Spoznať a opísať navzájom súvisiace pracovné činnosti profesie, typickej pre obec a región. Získať poznatky o pracovných činnostiach a profesiách (s akcentom na obec a región), realizovať jednoduchý nápad.
Obsahový štandard		Poznávanie vlastností modelovacích materiálov-v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností modelovacích materiálov. Poznávanie vlastností a možností využitia prírodných, technických ako aj odpadových materiálov. Odpadový materiál, jeho triedenie a druhotné využitie. Skúmanie vlastností plastov, druhy, triedenie. Prírodný a technický materiál: druhy, vlastnosti a možnosti využitia. Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie v tvorivých činnostiach poznávanie rôznych druhov a vlastností papiera napr. kancelársky, kresliaci, novinový baliaci a pod. Kovy - druhy, vlastnosti, spracovanie a možnosti využitia v tvorivých konštrukčných činnostiach rozlišovanie a poznávanie kovových a nekovových predmetov, súčastí stavebníc, skladačiek. Plasty: druhy, vlastnosti, využitie. Činnosti: Práca s technickým, prírodným a drobným materiálom. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z technických, drobných a prírodných materiálov. Zhotovenie darčkových predmetov, jednoduchej hračky, alebo výrobku z modelovacích materiálov podľa ľudovej predlohy tradičnou ľudovou technikou. Opísanie významu technických objektov okolo nás. Porovnanie techniky – dnes a v minulosti. Návšteva dielne remeselníka, technickej pamiatky, technického diela v obci alebo v regióne. Porovnanie plastov v domácnosti a predmetov z plastov.	Poznávanie vlastností modelovacích materiálov - druhy a vlastnosti netvrdnúcich, samo tvrdnúcich a tvrdnúcich modelovacích materiálov: cesto, hlina, modurit a pod. Papier a kartón: druhy, vlastnosti, základné suroviny na výrobu papiera, využitie - skúmanie a poznávanie surovín potrebných na výrobu papiera, výroba recyklovaného papiera. Textil - základné druhy, vlastnosti, spracovanie, možnosti a spôsoby využitia. Poznávanie vlastností ako udržiavanie tepla, nasiakavosť, krčivosť, pevnosť, odolnosť a iné. V tvorivých činnostiach poznávať základné stehy: predný, zadný. Poznávanie rôznych druhov textílií na základe väzby tkaniny a informácií z etikety výrobku. Technika v domácnosti, v doprave: druhy, technika v minulosti a dnes, poznávanie spôsobov prepravy tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, konštrukčné časti bicykla a elementárna údržba. Drevo - mechanické vlastnosti, základy opracovania a využitie. Poznávanie rôznych mechanických vlastností pri brúsení, rezaní a pilovaní rovnobežne a kolmo na vlákna dreva. Konštruovanie budovy, objekty, konštrukcie okolo nás. V tvorivých konštrukčných činnostiach priestorová tvorba predmetov, objektov, rôznych druhov konštrukcií. Činnosti:

		Porovnanie techniky – dnes a v minulosti.	Konštruovanie jednoduchých modelov technických objektov, dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení. Posúdenie rozdielov medzi modelovacími materiálmi. Opísanie významu technických objektov okolo nás.
Komponent 2: KARIÉROVÁ VÝCHOVA			
		2.ročník	3.ročník
		Identifikovať pracovnú činnosť, pracovné prostredie, pracovný predmet. Jednoducho a primerane veku opísať vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Identifikovať význam práce (mzda, aktivita, sebarealizácia, rozvoj, kontakty, socializácia, časový režim, osobná identita, tvorba hodnôt). Jednoducho a primerane veku pomenovať výhody a nevýhody vybranej pracovnej činnosti. Rozlíšiť vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Porovnať vybrané povolania podľa pracovných činností/pracovného prostredia/pracovných predmetov. Opísať svoje záľuby. Jednoducho a primerane veku opísať profesijné hodnoty a význam práce. Pomenovať schopnosti a zručnosti, potrebné pre učiteľom zadané povolanie/zamestnanie. Pomenovať svoje schopnosti, zručnosti a doterajšie úspechy (vie bicyklovať, plávať, lyžovať, hrať na hudobný nástroj, kresliť, spievať, vyhrať súťaž, starať sa o zvieratko a pod.).	Porovnávať rôzne druhy povolání, pričom má reálnu predstavu o ich pracovnej náplni. Identifikovať pracovné činnosti svojho budúceho povolania. Opísať pracovné činnosti svojho budúceho povolania. Identifikovať vlastné profesijné hodnoty. Jednoducho a primerane veku pomenovať výhody a nevýhody činnosti svojho budúceho povolania. Jednoducho a primerane veku opísať význam (spoločenský, ekonomický, osobný) pracovnej činnosti svojho budúceho povolania. Jednoducho a primerane veku posúdiť, či je vybrané budúce povolanie/zamestnanie v súlade s vlastnými profesijnými hodnotami. Prezentovať kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti z pohľadu budúcej voľby povolania/remesla a k oceneniu významu práce. Opísať svoje budúce povolanie/zamestnanie (pracovné činnosti). Zhodnotiť súlad/nesúlad svojich záľub so svojim budúcim povolaním/zamestnaním. Spoznávať a prezentovať svoje záľuby a úspechy v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla. Pomenovať schopnosti a zručnosti, potrebné pre svoje budúce povolanie/zamestnanie. Zhodnotiť súlad/nesúlad svojich schopností, zručností a doterajších úspechov (vie bicyklovať, plávať, lyžovať, hrať na hudobný nástroj, kresliť, spievať, vyhrať súťaž, starať sa o zvieratko a pod.) so svojim budúcim povolaním/zamestnaním.
Obsahový štandard		Poznávanie vlastných záľub a hodnôt. Záľuby ako významný faktor, ktorý ovplyvňuje pracovný úspech. Učebná činnosť žiaka ako osobitný druh práce.	Charakterizovanie vybraných povolání, kariérové hodnoty vzťahujúce sa k vlastnostiam pracovnej činnosti, ako súčasť základnej zložky pre budúcu voľbu povolania.

		Činnosti: Prezentácia záľub a úspechov v prepojení na konkrétny druh povolania/remesla. Orientácia v pojmoch a procesoch sveta práce.	Činnosti: Oboznamovanie sa s hodnotami vzťahujúcimi sa k práci.
Komponent 3: PODNIKAVOSŤ A INICIATÍVNOSŤ			
		2.ročník <i>Porozumieť zadanej úlohe a pokynom učiteľa pre návrh jednoduchého produktu.</i> <i>Dodržiavať učiteľom zadané pokyny pre návrh jednoduchého produktu. Identifikovať, s pomocou učiteľa, pracovné nástroje, pomôcky a materiál, potrebné na výrobu jednoduchého produktu. Samostatne vyrobiť jednoduchý produkt v stanovenom termíne. Identifikovať základné ľudské potreby (potreby prežitia): jedlo, teplo, spánok, vzduch, svetlo, voda).</i> <i>Porozumieť ako šetrne, efektívne a bezpečne pracovať s materiálom, pomôckami a nástrojmi. Prezentovať v skupine vlastný návrh jednoduchého produktu. Pozorne vypočúť návrhy jednoduchého produktu ostatných členov skupín. S rešpektom dosiahnuť kompromisný návrh jednoduchého produktu so všetkými členmi skupín. Dohodnúť sa na kompromisnom návrhu jednoduchého produktu so všetkými členmi skupín, opísať.</i> <i>Identifikovať, s pomocou učiteľa, čas potrebný na výrobu jednoduchého produktu. Samostatne vyrobiť jednoduchý produkt v stanovenom termíne. Porozumieť medzi fyzickou a duševnou rozdielnou prácou. Posúdiť, ktoré základné ľudské potreby je možné naplniť zadarmo a za ktorých naplnenie treba zaplatiť.</i> <i>Identifikovať základné finančné náklady človeka (jedlo, oblečenie, nájom, hygiena a pod.).</i> <i>Šetrne, efektívne a bezpečne pracovať s materiálom, pomôckami a nástrojmi na zadanej úlohe. Podeliť sa pri práci na zadanej úlohe o materiál, pomôcky a nástroje.</i>	3.ročník <i>Jednoducho zreflektovať spoločnú prácu v skupine (pozitíva, negatíva, prístup a prínos svoj, aj ostatných členov skupiny).</i> <i>Navrhnuť zlepšenie svojej budúcej spolupráce v skupine.</i> Na základe nápadu navrhnuť jednoduchý produkt. Byť motivovaný pre prácu na nápadе a venovať mu primeranú pozornosť a úsilie. <i>Opísať výrobu jednoduchého produktu (kedy, kde, ako dlho, kto mu pomáhal, čo k tomu potreboval, ako to prebiehalo, aké prekážky prekonal, aký úspech).</i> Pochopiť význam práce pre človeka v základných ekonomických súvislostiach. <i>Porozumieť mzde, ako odmene za vykonávanú prácu. Porozumieť mzde, ako základnému ekonomickému dôvodu, pre ktorý ľudia pracujú (služia na úhradu základných finančných nákladov). Identifikovať ďalšie základné (ekonomické, spoločenské, osobné) dôvody, pre ktoré ľudia pracujú (mzda/dôchodok, uznanie, zmysel, aktivita, sebarealizácia, užitočnosť, rozvoj, kontakty, socializácia, časový režim, osobná identita, tvorba hodnôt).</i> Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvat nimi a recyklovať ich. <i>Identifikovať bytový a odpadový materiál.</i> <i>Využiť zbytkový a odpadový materiál pri práci na zadanej úlohe.</i> <i>Podeliť sa o zdroje pri práci a výrobe výrobkov, neplytvat nimi a recyklovať ich.</i>

Obsahový štandard	Stanovenie cieľov a tvorba nápadu návrh a príprava nápadu, • návrh a príprava nápadu • spolupráca na spoločnom nápade, • ocenenie úspechu po ukončení realizácie cieľa, • vyjadrenie, ako k procesu prispelo vynaložené úsilie. Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti • peniaze ako prostriedok na výmenu za tovary a služby • recyklácia, upcyklácia, šetrenie ako súčasť zodpovedného správania. Činnosti: Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.	Stanovenie cieľov a tvorba nápadu • stanovenie si cieľov a kritérií úspechu potrebných pre proces prípravy a tvorby nápadu. Základy finančnej a ekonomickej gramotnosti • mzda ako odmena za prácu, peniaze ako nositeľ hodnôt a prostriedok výmeny, • porozumieť vzťahu peniaze a mzda ako odmena za prácu, ktoré slúžia na uspokojovanie základných potrieb. Činnosti: Práca a spolupráca pri tvorbe nápadu. Reflexia, hodnotenie tímovej práce a vlastnej práce na výsledku. Prezentácia cieľov a činností potrebných k ich dosiahnutiu. Recyklácia, upcyklácia a šetrenie.
-------------------	--	---

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	Hudobná výchova
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodiny týždenne 2. ročník 1 hodiny týždenne 3. ročník 1 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Hudba je druhom umenia so špecifickými vyjadrovacími prostriedkami, ktoré tvoria nenahraditeľnú súčasť neverbálnej kultúry. Vzniká ako výsledok špecifickej ľudskej aktivity v priestore a čase, zoskupením tónov a zvukov, prezentuje ľudskú skúsenosť a usiluje o estetickú komunikáciu. Vplýva na celú osobnosť človeka, jeho fyzickú i psychickú podstatu v kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej oblasti. Je dôležitá pre osobnostný a sociálny rozvoj v kontexte kultúrnej a umeleckej komunikácie, vo vzťahu k vnímaniu a produkovaniu hudby ako nehmotnému kultúrnemu dedičstvu. Základnou úlohou hudobného vzdelávania je rozvoj hudobnosti žiakov.

Na Slovensku nadväzujeme na európske trendy a dedičstvo našej pedagogickej tradície, ktoré holistickým prístupom formujú žiakové hudobné spôsobilosti využívajúc kreatívne a integratívne prístupy k hudbe. Na základe porozumenia procesov prijímania (počúvania), produkovania (spev, hra na nástroji) stvárňovania a integrovania (tanec, slovo, tvorivá dramatika) hudby sa rozvíjajú umelecko-expresívne spôsobilosti žiakov.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).

2. Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
3. Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.
4. Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
5. Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom vyjadrovaní hudby.
6. Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.
7. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.

<i>Učebné osnovy pre 1.vzdelávací cyklus</i> UMENIE A KULTÚRA <i>Hudobná výchova</i>				
Komponent 1: SPEV				
Výkonový štandard		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas. Spievať primerane po melodickej a rytmickej stránke piesne a popevky s jednoduchou melodickou a rytmickou štruktúrou.</i> <i>Prirodzená elementárna hlasová technika – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike pri hrách na ozvenu a spev jednoduchých popevkov.</i> <i>Prirodzené zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.</i> <i>Spievať v kolektíve a v menšej skupine so sprievodom hudobného nástroja (rozumej hra učiteľa) aj a capella.</i>	<i>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej a rytmickej stránke.</i> <i>Prirodzená elementárna hlasová technika - pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike a zrozumiteľnú artikuláciu pri speve jednoduchých riekaniak a rôznych piesní.</i> <i>Prirodzené zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.</i> <i>Spievať v kolektíve a v menšej skupine (a capella/ so sprievodom hudobného nástroja alebo elementárnych hudobných nástrojov.</i> <i>Reagovať na taktovacie gestá učiteľa.</i> <i>Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice.</i> <i>Poznať a prakticky vokálne použiť rytmické slabiky ta, ti-ti, sa (nota osminová, štvrtová a štvrtová pomlčka).</i>	<i>Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti.</i> <i>Prirodzená elementárna hlasová technika – pokojný prehĺbený nádych, ľahké tvorenie tónu v primeranej dynamike a zrozumiteľnej artikulácii a hlasový začiatok, legato pri spevoch rôznych piesní.</i> <i>Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.</i> <i>Prirodzené zásady hlasovej hygieny v reči i v speve.</i>

		<i>Na elementárnej úrovni rytmizovať slová, slovné spojenia, dialogické hry, jednoduché vety a riekanky.</i> <i>V hre na tele odlišiť rytmus textu a pulz.</i> <i>Experimentovať so znením vlastného hlasu imitáciou zvukového okolitého sveta, v tvorivých hrách s dychom a hlasom a pri hudobno-dramatickom stvárnení riekaniek.</i>	<i>Rytmizovať a melodizovať reč v melodickej dialogickej hre v tónovom priestore so-mi (5.-3. stupeň), so-la-so-mi, so-mi-do podľa gesta ruky aj s využitím obrázkových partitúr.</i> <i>Poznať a prakticky vokálne upraviť rytmické hodnoty tá, ti-ti, sa, tá-á, sa-a (nota osminová, štvrtová, štvrtová pomlčka, polová nota, polová pomlčka).</i> <i>Rytmickými slabikami zaznamenať vytvorený rytmizovaný útvar.</i> <i>Notovým písmom zaznamenať v 2/4 alebo 3/4 tak vytvorený rytmizovaný útvar.</i> <i>Experimentovať so znením vlastného hlasu pri interpretácii rôznych hlasových modelov, pri hudobno-dramatickom stvárnení básní.</i> <i>Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri improvizácii a pri tvorivých hrách s hlasom.</i>	<i>Spievať v kolektíve, v menšej skupine, a capella i so sprievodom hudobného nástroja, udržať melodickú líniu, reagovať na taktovacie gestá učiteľa.</i> <i>Pri speve v kolektíve a v menšej skupine (a capella/so sprievodom hudobného nástroja, jedného alebo viacerých elementárnych hudobných nástrojov) zjednocovať spoločný spev, reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Pri speve v kolektíve a v menšej skupine so sprievodom hudobného nástroja zachovať melodickú líniu a prispôbiť sa spevu skupiny.</i> <i>Otextovať vytvorený rytmizovaný alebo melodický útvar.</i> <i>Rytmizovať a melodizovať reč v tónovom priestore so-la-so-fa-mi-re-do podľa gesta ruky.</i> <i>Využite solmizačné slabiky so-la-so-fa-mi-re-do na ich zápis v C-dur do notovej osnovy.</i> <i>Uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.</i> <i>Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri rolovom spievaní, pri tvorivom dotváraní príbehov a situácií.</i> <i>Experimentovať so znením vlastného hlasu pri hudobno-dramatickom stvárnení príbehov.</i>
--	--	---	---	---

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Obsahový štandard		Spievanie riekaniek, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov, spevu legato a v primeranej dynamike, zjednocovanie spoločného spevu. Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta. Rytmizovanie a melodizovanie slov.	Spievanie hlasových modelov, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové) v durových i molových tóninách. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: osminová, štvrt'ová, a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt. Rytmizovanie a melodizovanie slovných spojení.	Spievanie hlasových modelov, detských piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové) v durových i molových tóninách. Pri praktických činnostiach osvojovanie hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, tónový priestor v dur: 5,-3,; 5,-6,-5,-3,; 5,-3,-1, a 5,-4,-3,-2,-1, stupňa durovej stupnice (C dur), príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika, Rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov a situácií prostredníctvom zvukomaľby hlasom. Tvorenie rytmických útvarov, ich otextovanie, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky (linkou, obrázkom, farbou, grafickým znakom), pomocou rôznorodých predmetov.

Komponent 2: HRA NA HUDOBNOM NÁSTROJI			
		1.ročník	2.ročník
		<i>Hrať na elementárnom hudobnom nástroji v primeranom čase.</i> <i>Hrať sám na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch.</i> <i>Hrať elementárne hudobné sprievody.</i> <i>Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja.</i> <i>Spoznať hudobnú symboliku - notové písmo.</i> <i>Dodržiavať pokyny pri spoločnej hre na elementárne hudobné nástroje.</i>	<i>Hrať sám a v skupine na elementárnom hudobnom nástroji v primeranom čase a tempe.</i> <i>Hrať v skupine na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch.</i> <i>Hrať melodické miniatúry.</i> <i>Zvukomalebne vyjadriť charakter skladieb a počúvanej hudby.</i> <i>Porozumieť symbolickému notovému zápisu a hrať podľa symbolického notového zápisu.</i> <i>Prijatť svoju pozíciu pri hre na elementárne hudobné nástroje a spolupracovať pri vytváraní hudobných sprievodov.</i>
		3.ročník	
		<i>Hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa.</i> <i>Hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, okolitých zvukových objektoch.</i> <i>Hrať v skupine na okolitých objektoch.</i> <i>Vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody.</i> <i>Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy).</i> <i>Zvukomalebne vyjadriť sledovaný mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy).</i> <i>Orientovať sa v symbolickom aj v notovom zápise.</i> <i>Porozumieť notovému zápisu a hrať podľa notového zápisu.</i> <i>Byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre.</i> <i>Rešpektovať tvorivé nápady spolužiakov pri vytváraní hudobných sprievodov a hre.</i>	
Obsahový štandard		Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, zvukové hračky.	Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu osminové, štvrtkové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. Vytváranie predohier, medzihier, dohier.

			Vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky.	objekty, prírodný materiál. Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja.
Komponent 3: POČÚVANIE HUDBY				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		Identifikovať zvuk a poznať rozdiel medzi zvukom a tónom. Identifikovať (postrehnúť) základné výrazové prostriedky hudby. Pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt počúvanej skladby.	Porozumieť rozdielu medzi zvukom a tónom. Charakterizovať a rozlíšiť základné výrazové prostriedky hudby. Výtvarne vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah počúvanej skladby.	Identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti. Porovnať vlastnosti zvuku a tónu. Identifikovať tón a jeho vlastnosti. Charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu. Charakterizovať základnú štruktúru a hudobnú formu počúvanej hudby. Verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby. Verbálne vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah počúvanej skladby.
Obsahový štandard		Intuitívne počúvanie rôznorodej hudby. Pri počúvaní rozlišovanie a určenie vokálnej a inštrumentálnej hudby. Na základe farby zvuku identifikovanie ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.	Zámerné počúvanie rôznorodej hudby. Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov. Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.	Aktívne počúvanie rôznorodej hudby. Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia, rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv.
Komponent 4: HUDOBNO-POHYBOVÉ VYJADRENIE HUDBY				

		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Spontánnym pohybom vyjadriť tempo a rytmus počúvanej alebo produkčnej hudby.</i> <i>Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách podľa vzoru.</i> <i>Imitovať základné tanečné prvky. Tancovať vo dvojici alebo skupine.</i> Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách a v hrách so spevom.	<i>Spontánnym pohybom sledovať charakter, formu, tempo a rytmus počúvanej alebo produkčnej hudby.</i> <i>Uplatniť základné tanečné prvky. Tancovať vo dvojici alebo skupine.</i>	Spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby. <i>Koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkčnej hudby.</i> <i>Tvoriť pohyb podľa slovného pokynu.</i> Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchnej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine. <i>Uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov v jednoduchnej choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.</i>
Obsahový štandard		Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a ľudových pohybových hrách so spevom. Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele). Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (chôdze, prísunový krok vpred) v jednoduchých tanečných choreografiách.	Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vzad, do strán v pérovaní) v jednoduchých tanečných choreografiách.	Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov (valaský krok) v jednoduchých tanečných choreografiách. Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.
Komponent 5: HUDOBNO – DRAMATICKÉ VYJADRENIE HUDBY				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Stvárníť obsah piesne či riekanky prostriedkami hudobnej dramatiky.</i> <i>Imitovať hlasom rôzne zvuky prírody a okolitého sveta.</i> <i>Tvoriť hlasom odpovede na spievané otázky.</i> <i>Vyjadriť náladu mimohudobných obsahov hlasom</i>	<i>Stvárníť obsah, charakter a formu piesne či riekanky prostriedkami hudobnej dramatiky.</i> <i>Využívať elementárne hudobné nástroje na zvukomalbu k príbehom a situáciám a dotvárať príbehy a situácie hrou na okolité objekty.</i> <i>Tvoriť rytmické odpovede na spievané či hrané otázky.</i>	Stvárníť obsah, charakter a formu piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky. <i>Stvárníť ľudovú hudobno-pohybovú hru</i>

		a pohybom alebo inými zdrojmi zvuku. Vypočúť spolužiaka pri hudobno-dramatickom stvárňovaní a rešpektovať iné dramatické stváranie situácie spolužiakom.	Vyjadriť dej, náladu mimohudobných obsahov hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Spontánne cítiť svoje pocity a predstavy pri vytváraní príbehu na hudobno-dramatické stváranie. Vypočúť si vyjadrenia spolužiaka o jeho pocitoch z hudobno-dramatického stvárania.	prostriedkami hudobnej dramatiky. Tvoriť zvukomalebnú k rôznym príbehom a situáciám. Hlasom vhodne vytvoriť príbeh alebo situáciu. Experimentovať s hlasom pri dramatickej interpretácii rôznych zvukových situácií. Stvárať príbeh dostupnými zvukomalebnými prostriedkami. Tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky. Experimentovať s hlasom pri tvorbe rôznych melódií. Rozvíjať tvorivý hudobný dialóg spevom aj hrou na elementárne hudobné nástroje. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku. Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní. Rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.
--	--	--	--	--

Obsahový štandard		Dramatické stvárňovanie piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier.	Dramatické stvárňovanie riekaniak, piesní, básní, rozprávok, ľudových hudobno-dramatických hier. Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo	Uplatňovanie mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.
-------------------	--	--	--	--

			melodizovaných textov, zvukomaľby.	
--	--	--	------------------------------------	--

Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Vyučovací predmet	Výtvarná výchova
Škola	Základná škola KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 1 hodiny týždenne 2. ročník 1 hodiny týždenne 3. ročník 1 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova sprostredkúva žiakovi možnosť rozvíjať svoje cítenie, myslenie a tvorivé zručnosti, a tiež uvádza žiaka do oblasti vizuálnej kultúry, ktorá je v súčasnosti podstatným zdrojom informácií a prostriedkom komunikácie. Kultivuje osobnosť žiaka a jeho spôsobilosti predovšetkým prostredníctvom vnímania, reflektovania a sebaujadravovania. Výtvarná výchova vďaka svojej činnostnej povahe umožňuje žiakovi získať zážitok z procesu tvorby a použitia nástrojov, techník a technológií. Tvorivá činnosť zahŕňa procesy bádania a experimentovania, pričom rovnako rozvíja zmyslovú, emocionálnu a racionálnu stránku osobnosti žiaka. Výtvarná výchova formou sebaujadravovania žiaka vytvára priestor na rozvoj myslenia, metakognitívnych zručností a budovania po- stojov. Je príležitosťou pre objavovanie a oceňovanie jedinečnosti a rozmanitosti.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.
2. Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.
3. Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.
4. Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
5. Poznať úlohu múzeí a galérií.
6. Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
7. Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus UMENIE A KULTÚRA Výtvarná výchova			
Komponent 1: KOMUNIKÁCIA			
Výkonový štandard		1.ročník	2.ročník
		Rozlíšiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky. Použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky vo výtvarných zadaniach a vlastných zámeroch. Experimentovať s rôznymi technikami (napr. kreslenie, maľovanie, modelovanie...) a postupmi. Rozlišovať a pomenovať základné nástroje a materiály. Dodržiavať správne postupy pri práci. Použiť vybrané výtvarné techniky na vyjadrenie vlastných zámerov.	Rozlíšiť vybrané kompozičné princípy. Použiť vybrané kompozičné princípy vo výtvarných zadaniach a vlastných zámeroch. Dodržiavať správne postupy pri práci s nástrojmi a starostlivosť o ne. Tvorivo použiť rôznorodé materiály pri riešení výtvarného problému. Využiť pri tvorbe dostupný softvér (napr. kreslene, textový editor).
Obsahový štandard		3. ročník	
		Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy Pomenovať charakteristické vlastnosti vybraných výtvarných vyjadrovacích prvkov. Pomenovať charakteristické vlastnosti vybraných kompozičných princíпов. Identifikovať výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy vo vybraných umeleckých dielach. Vyjadriť myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom hravého experimentovania, skúmania nástrojov, materiálov, techník Použiť dostupné digitálne technológie pri riešení výtvarného problému. Opísať vybrané techniky a postupy tvorby. Identifikovať dostupné digitálne zariadenia a tvorbu digitálneho obsahu	
Obsahový štandard		- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky- prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie - Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. - tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie	- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky- prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie - Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. - tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie, grafika, priestorová tvorba
Obsahový štandard		- Výtvarné vyjadrovacie prostriedky- prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie - Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety. - tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie, grafika, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie s nimi	

		• tvorba a podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry. • Výtvarné aktivity v interiéri a exteriéri, aj v prírode. • tvorenie dočasných a procesuálnych prác	• výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel • Rôzna kvalita výtvarných vyjadrovacích prostriedkov prostredníctvom tvorby a podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia, ľudovej a vizuálnej kultúry.	• výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel • rozlišovanie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu
Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA				
Výkonový štandard		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Prostredníctvom zvolenej výtvarnej techniky (kresba, maľba) interpretovať podnety z umenia, napr. praveké umenie.</i> <i>Reagovať na prírodné prostredie prostredníctvom priestorovej tvorby.</i> <i>Využiť v tvorbe odpadové materiály vhodné na recykláciu (napr. papier, plast).</i> <i>Opísať inšpiráciu pri tvorbe vlastného artefaktu.</i> <i>Porovnať námety umeleckých diel vybraných umelcov a umelkyň.</i> <i>Reflektovať verbálne a prostredníctvom vlastného výtvarného vyjadrenia zážitok z návštevy výstavy.</i>	<i>Opísať techniky ľudového remesla.</i> <i>Tvorivým spôsobom uplatniť techniky ľudového remesla.</i> <i>Tvorivo interpretovať (činnosťne, slovné) vizuálne symboly napr. na bankovkách) podnety z verejného priestoru (napr. sochy, reklamu, architektúru...).</i> <i>Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu.</i> <i>Opísať materiály a nástroje použité pri tvorbe.</i> <i>Pomenovať materiály a nástroje použité pri tvorbe.</i> <i>Porovnať vybrané kompozičné princípy (napr. symetria, asymetria) vo vybraných umeleckých dielach.</i> <i>Reflektovať verbálne a prostredníctvom vlastného výtvarného vyjadrenia zážitok z návštevy divadelného predstavenia.</i>	<i>Tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta.</i> <i>Prostredníctvom zvolenej výtvarnej techniky (grafika, kombinácia techník...) interpretovať podnety z umenia (napr. impresionizmus, kubizmus...).</i> <i>Tvorivými aktivitami interpretovať diela v galérii.</i> <i>Opísať vybrané dielo land artu.</i> <i>Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu</i> <i>Použiť pre opis vzniku vlastného výtvarného artefaktu vybranú terminológiu.</i> <i>Prezentovať svoj výtvarný artefakt rôznymi spôsobmi.</i> <i>Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.</i> <i>Porovnať vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky (napr. farba, línia, tvar) vo vybraných umeleckých dielach.</i> <i>Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu.</i> <i>Reflektovať verbálne a prostredníctvom vlastného výtvarného vyjadrenia zážitok z návštevy napr. kostola v obci, meste, regióne.</i> <i>Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.</i>

Obsahový štandard		- vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry a tiež iných vzdelávacích oblastí - globálne témy a naratívy - vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života - návšteva galérií, múzeí, kultúrnych pamiatok, sakrálnych stavieb, ateliérov alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea či portfólia umelcov - objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry - reklama v rôznom prostredí	- vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry a tiež iných vzdelávacích oblastí - globálne témy a naratívy - vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života - objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach slovenských umelkyní a umelcov - návšteva galérií, múzeí, kultúrnych pamiatok, sakrálnych stavieb, ateliérov alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea či portfólia umelcov - objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry - reklama v rôznom prostredí	- vizuálne obrazné vyjadrovanie námetov a tém z umenia a kultúry a tiež iných vzdelávacích oblastí - globálne témy a naratívy - vizuálna symbolika z dôležitých oblastí života - objavovanie a porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov v dielach slovenských umelkyní a umelcov - návšteva galérií, múzeí, kultúrnych pamiatok, sakrálnych stavieb, ateliérov alebo prehliadka virtuálnej galérie, múzea či portfólia umelcov - objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry - reklama v rôznom prostredí
		Komponent 3: OSOBNOSŤ		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
Výkonový štandard		<i>Vyjadriť zmyslové vnemy získané z prostredia.</i> <i>Vyjadriť zmyslové vnemy z umenia.</i> <i>Opísať postup práce pri tvorbe.</i> <i>Dohodnúť sa na delbe práce pri tvorbe kolektívneho výtvarného diela.</i> <i>Opísať rodinné zvyky a tradície.</i> <i>Opísať vlastné názory k stanovenej téme.</i>	<i>Vyjadriť vnímané pocity napr. z divadelného predstavenia.</i> <i>Uplatniť vnímané pocity napr. z divadelného predstavenia vo vlastnej tvorbe.</i> <i>Opísať skúsenosti z vlastnej tvorby.</i> <i>Rešpektovať výtvarné postupy spolužiakov.</i> <i>Opísať a zdieľať rodinné zvyky a tradície.</i> <i>Opísať a zdieľať vlastné názory k stanovenej téme.</i>	<i>Vyjadriť pocity a emócie.</i> <i>Vyjadriť zmyslové vnemy získané z prostredia.</i> <i>Vyjadriť zmyslové vnemy z umenia.</i> <i>Reflektovať proces vlastnej tvorby a tvorbu iných.</i> <i>Pri tvorbe reflektovať svoje slabé a silné stránky.</i> <i>Reflektovať rôzne prístupy k tvorbe svojich spolužiakov a hľadať v nich pozitíva.</i> <i>Kooperatívne pracovať v skupine.</i> <i>Reflektovať výtvarný názor spolužiaka.</i> <i>Pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty.</i> <i>Porovnať zvyky a tradície vlastného prostredia s vybraným prostredím z inej kultúry.</i>

Obsahový štandard		• pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre • tvorenie kolektívnych prác. • druhy a formy reflexie • možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.	• pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre • tvorenie kolektívnych prác. • druhy a formy reflexie • možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti.	• pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre • tvorenie kolektívnych prác. • druhy a formy reflexie • možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti. • vytváranie portfólia.
-------------------	--	--	--	---

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Vyučovací predmet	Telesná a športová výchova
Škola	Základná škola, KM s VJM s MŠ Vrbovka, Hlavná 53
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Vzdelávací cyklus	prvý
Časový rozsah výučby	1.ročník 2 hodiny týždenne 2. ročník 2 hodiny týždenne 3. ročník 2 hodiny týždenne
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára u žiaka priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou a športovou aktivitou. Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Zlepšením prístupu k informáciám o zdraví a ich schopnosti efektívne ich využívať je zdravotná gramotnosť rozhodujúca pre posilnenie postavenia starostlivosti o svoje zdravie (WHO, 1998). Pod pohybovou gramotnosťou rozumieme zastrešujúci koncept, ktorý zachytáva vedomosti, zručnosti, porozumenie a hodnoty týkajúce sa prevzatia zodpovednosti za cieľavedomú pohybovú aktivitu a pohyb človeka v priebehu celého života, bez ohľadu na fyzické alebo psychologické obmedzenia (Dudley, 2015). Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu.
2. Ovládať základné pohybové zručnosti.
3. Dodržiavať dohodnuté pravidlá pohybových a športových hier.
4. Oznámiť ohrozujúcu situáciu, privolať, resp. poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.
5. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Učebné osnovy pre 1. vzdelávací cyklus ZDRAVIE A POHYB Telesná a športová výchova				
Komponent 1: ZDRAVIE A ŽIVOTNÝ ŠTÝL				
Výkonový štandard		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená byť zdravý (ako sa cítim, keď som zdravý).</i> <i>Vlastnými slovami vysvetliť, čo znamená byť chorý (ako sa cítim, keď som chorý).</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa zdravé a nezdravé potraviny.</i> <i>Porozumieť významu dodržiavania základných hygienických pravidiel.</i> <i>Dodržiavať umývanie rúk po použití toalety, po príchode z exteriéru a pred jedlom.</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa nesprávne držanie tela.</i> <i>Zopakovať cvičenie pre správne držanie tela podľa ukážky učiteľa.</i>	<i>Jednoducho popísať ako sa stará o svoje zdravie (o hygienu tela, o pravidelný pohyb, aké nosí oblečenie, ako sa stravuje).</i> <i>Vybrať z určitej skupiny potravín 1 zdravú a 1 nezdravú potravinu.</i> <i>Vysvetliť, prečo je vhodné sa pred a po vykonaní pohybovej aktivity (potenie) prezliecť. Vysvetliť, prečo je vhodné sa po vykonaní pohybovej aktivity umyť alebo osprchovať.</i> <i>Predviest' správne aj nesprávne držanie tela podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Predviest' cvičenie pre správne držanie tela v správnej technike.</i>	Pochopiť dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. <i>Identifikovať dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu a nedostatočnej hygieny.</i> <i>Vysvetliť dôsledky nesprávneho stravovania, nedostatočného pohybu, nedostatočnej hygieny.</i> Identifikovať aspoň tri zdraviu prospešné potraviny. <i>Vymenovať 3 zdravé a 3 nezdravé potraviny.</i> <i>Opísať 3 zdravé potraviny a 3 nezdravé potraviny.</i> Dodržiavať základné hygienické zásady pri vykonávaní pohybových aktivít. <i>Nosiť na pohybovú aktivitu (TŠV) čisté a hygienické oblečenie.</i> <i>Dodržiavať základné hygienické pravidlá po cvičení.</i> Rozlišovať správne a chybné držanie tela. <i>Vysvetliť dôsledky dlhodobého nesprávneho držania tela (bolesti chrbta, bolesti končatín).</i> <i>Ukázať správne držanie tela v stoji a v sede.</i> Predviest' aspoň dve cvičenia pre podporu správneho držania tela.

Obsahový štandard		• Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 1 zdraviu prospešnú potravinu), pohyb a odpočinok v dennom režime, • hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena cvičebných úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad, • organizácia cvičenia, • zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela.	• Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 2 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime, • organizácia cvičenia, • zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 1 cvičenie).	• Zásady zdravého životného štýlu, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny (identifikovať 3 zdraviu prospešné potraviny), pohyb a odpočinok v dennom režime, • organizácia cvičenia, • pomoc pri cvičení, • zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoj, v sede, v ľahu, príčiny chybného držania tela, cvičenia pre správne držanie tela (predviesť aspoň 2 cvičenia).
		Komponent 2: TELESNÁ ZDATNOSŤ A POHYBOVÁ VÝKONOSŤ		
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Porozumieť významu testovania pohybovej výkonnosti.</i> <i>Zúčastniť sa testovania pohybovej výkonnosti.</i> <i>Jednoducho vysvetliť dôležitosť cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu.</i> <i>Aktívne sa zúčastňovať cvičení pre dosiahnutie zlepšenia svojho výkonu.</i> <i>Porozumieť významu cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu.</i> <i>Zúčastniť sa jednej pohybovej hry na hodinách TŠV.</i>	<i>Porozumieť významu zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti.</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie).</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa podstatu zmeny farby pokožky pri pohybe (sčervenanie).</i> <i>Porozumieť pravidlám základných pohybových hier.</i> <i>Vysvetliť pravidlá jednej pohybovej hry.</i>	<i>Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa vlastné individuálne dispozície pre dosiahnutie výkonu. Identifikovať s pomocou učiteľa význam zlepšenia vlastnej telesnej zdatnosti ako dôležitého zdravotného faktora.</i> <i>Dosiahnuť individuálne zlepšenie vlastnej telesnej zdatnosti.</i> <i>Vysvetliť význam pohybu, ktorý je potrebný pre rozvoj telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.</i> <i>Vymenovať 2 fyziologické prejavy tela pri pohybovej aktivite (napr. potenie, dýchanie).</i> <i>Identifikovať s pomocou učiteľa význam cvičenia pre zlepšenie svojho výkonu.</i> <i>Predviesť aspoň dve pohybové hry pre rozvoj pohybových schopností.</i>

				<i>Predviest' dve vybrané pohybové hry na základe vlastnej preferencie.</i>
Obsahový štandard		Význam pravidelnosti cvičenia pri rozvíjaní pohybových schopností.	Pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností (cvičenia, hry, súťaže, prekážkové dráhy).	- Poznatzky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba, pokožky, koordinácia pohybov, - pohybové prostriedky pre rozvoj pohybových schopností - štafety.
Komponent 3: POHYBOVÉ KOMPETENCIE				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Zúčastniť sa poradových cvičení podľa pokynov. Reagovať na zmeny v priestore (rad, zástup, kruh).</i> <i>Zopakovať ukážku behu podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Zopakovať ukážku skoku znožmo z miesta podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Predviest' kolísku a kotúl' vpred s pomocou učiteľa.</i> <i>Predviest' ľah vnesmo a stojku na lopatkách.</i> <i>Zúčastniť sa jednoduchých úpolových cvičení podľa ukážky učiteľa (preťahovanie lanom, odporové cvičenia vo dvojiciach).</i> <i>Poznať správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky) podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Rytmicky správne imitovať pohyb tela podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Zopakovať vybrané základné plavecké zručnosti (ponáranie, splývanie, dýchanie, atď) podľa ukážky.</i> <i>Predviest' ukážku vybraných základných plaveckých zručností (ponáranie, splývanie, dýchanie, atď).</i> <i>Bezpečne sa pohybovať vo vodnom a športovom prostredí.</i>	<i>Vykonať stoj, drep, kľak, sed, ľah podľa pokynov. Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela.</i> <i>Zopakovať ukážku hodu loptičkou podľa ukážky učiteľa.</i> <i>V správnej technike predviest' skok znožmo z miesta.</i> <i>Predviest' kotúl' vpred v rôznych obmenách a väzbách.</i> <i>Vymenovať aspoň 2 úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA).</i> <i>Predviest' správnu techniku hádzania a chytania vo dvojici na mieste (rôzne techniky).</i> <i>Predviest' manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, stuha).</i> <i>Rytmicky správne zladiť pohyb tela s hudobným rytmom.</i> <i>Predviest' ukážku bicyklovania, kolobežkovania, prípadne iného sezónneho športu.</i> <i>Rozlíšiť výbavu potrebnú na turistiku v rôznom teréne.</i> <i>Opísať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.</i> <i>Zvládnuť turistiku v ľahšom kopcovitom teréne (polderň).</i>	<i>Správne pomenovať a vykonať základné polohy tela, jeho časti a reagovať na základné povely.</i> <i>Pomenovať základné poradové útvary a základné polohy tela.</i> <i>Vykonať základné polohy tela a jeho častí v správnej technike.</i> <i>Využívať základnú techniku behu, skoku a hodu loptičkou</i> <i>Zopakovať ukážku skoku do diaľky podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Poznať rozdiel medzi rýchlym a vytrvalostným behom.</i> <i>Rozlíšiť rýchly a vytrvalostný beh.</i> <i>V správnej technike predviest' skok do diaľky.</i> <i>Využívať základné gymnastické cvičenia v rôznych obmenách</i> <i>Predviest' cvičenie na náradí (lavička, rebrina, mostík) podľa pokynov učiteľa.</i> <i>Predviest' kotúl' vpred, kotúl' vzad v rôznych obmenách a väzbách.</i> <i>Predviest' jednoduchú gymnastickú zostavu s využitím kotúl'ov, stojky na lopatkách a váhy predklonmo.</i>

		<i>Predviesť techniku jedného plaveckého spôsobu alebo sezónneho športu.</i> <i>Identifikovať výbavu potrebnú na turistiku v rôznom teréne.</i> <i>Poznať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.</i> <i>Zvládnuť turistiku v ľahšom rovinatom teréne (poldeň).</i>	<i>Dodržiavať bezpečnostné pravidlá pohybu v rôznom teréne.</i>	<i>Ukázať aspoň dve úpolové cvičenia</i> <i>Vo dvojici predviesť ukážku dvoch úpolových cvičení.</i> <i>Poznať úpolové športy (judo, karate, zápasenie, MMA).</i> <i>Využívať základnú techniku manipulácie s náčiním a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej hre</i> <i>Zopakovať manipuláciu s vybraným náčiním (švihadlo, stuha) podľa ukážky učiteľa.</i> <i>Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej pohybovej hre (hádzanie, chytanie, streľba).</i> <i>Využiť manipuláciu s náčiním vo vybranej športovej hre (vedenie lopty, streľba).</i> <i>Zladiť pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou</i> <i>Tanečnými prvkami improvizovať na hudobný motív.</i> <i>Uplatňovať základné zručnosti pri realizácii sezónnych pohybových aktivít</i> <i>Predviesť ukážku bicyklovania, kolobežkovania, skateboarding, prípadne iného sezónneho športu.</i> <i>Bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a teréne a v rôznych prírodných podmienkach</i> <i>Zvládnuť turistiku v stredne náročnom kopcovitom teréne (celý deň).</i>
Obsahový štandard		Základné postoje, obraty – rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, poradové cvičenia a hry ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore,	- Rytmické cvičenia spojené s vytleskaním, vydupávaním, hrou na tele, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti, tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky a poskoky, - cvičenia a hry zamerané na osvojenie si základných zručností z korčuľovania na ľade.	- Úpolové cvičenia a hry (preťahy, pretlaky a odpory), - manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným

		• lokomočné zručnosti – beh rýchly, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, • gymnastika –gymnastické cvičenia (základné polohy a postoje, cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho ako prevaly, obraty a kotúle, stojka na lopatkách), cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, mostík, trampolínka), • chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén, turistika – jej druhy a formy, • cvičenia a hry zamerané na osvojenie si iných základných sezónnych zručností.	• manipulačné zručnosti – pohybové hry a cvičenia zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami (lopta, stuha, obruč, , švihadlo, a pod.), lezecké a prekážkové dráhy, • lokomočné zručnosti - beh akceleračný, štarty z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, skok do diaľky znožmo z miesta, • gymnastika –gymnastické cvičenia.	náčiním a pomôckami (krátka tyč, lano a pod.), lezecké a prekážkové dráhy, • lokomočné zručnosti - bežecká abeceda, beh vytrvalostný, hod plnou loptou, • gymnastika –gymnastické cvičenia.
Komponent 4: ŠPORT A POHYBOVÁ AKTIVITA				
		1.ročník	2.ročník	3.ročník
		<i>Poznať základné pravidlá vybraných športových hier.</i> <i>Spolupracovať v tíme pri hre športových hier.</i> <i>Poznať pravidlá fair play (pocitivej hry).</i> <i>Poznať pojem olympiáda.</i> <i>Vysvetliť pojem olympiáda.</i>	<i>Dodržiavať základné pravidlá vybraných športových hier (po upozornení učiteľom).</i> <i>Identifikovať, ak niekto nedodržiava pravidlá športových hier.</i> <i>Rešpektovať súperov pri hre športových hier.</i> <i>Vysvetliť dôležitosť dodržiavania pravidiel fair play.</i> <i>Dodržiavať pravidlá fair play.</i> <i>Poznať olympijské symboly (znak, hymna, oheň, farby, heslo).</i> <i>Vymenovať aspoň jeden olympijský symbol.</i> <i>Identifikovať najznámejších slovenských olympionikov.</i>	<i>Rešpektovať dohodnuté pravidlá v hre a športovej činnosti</i> <i>Chápať výhru a prehru pri hre športových hier. Prijat' výhru a prehru pri hre športových hier.</i> <i>Uplatňovať zásady fair – play pri hre a športových činnostiach</i> <i>Identifikovať dôsledky a sankcie nedodržiavania pravidiel fair play.</i> <i>Vysvetliť dôsledky a sankcie v prípade nedodržania pravidiel fair play.</i> <i>Identifikovať základné olympijské symboly, olympijské motto, pojem olympiáda a minimálne troch slovenských športovcov – olympionikov</i> <i>Vymenovať aspoň troch slovenských olympionikov.</i>

				Vlastnými slovami vyjadriť olympijské motto. Vedieť kedy a kde sa koná najbližšia olympiáda.
Obsahový štandard		Základné pravidlá realizovaných hier a športových činností (priebeh, bezpečnosť, výber športového náčinia v súlade s určeným účelom.	Význam a základy fair-play (športová etika), kooperácia a špecifiká komunikácie v pohybových a športových činnostiach.	Základy olympizmu – symboly, motto a základné pojmy, slovenský olympizmus.
Komponent 5: OCHRANA A BEZPEČNOSŤ ŽIVOTA A ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA				
		1.ročník Identifikovať základné život ohrozujúce stavy. Pozorovať ukážky poskytovania prvej pomoci pri základných život ohrozujúcich stavoch. Identifikovať situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva. Vlastnými slovami opísať dve situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva. Poznať tiesňovú linku 112 (zjednotené celoeurópske tiesňové telefónne číslo). Poznať ďalšie tiesňové linky (158, 155, 150). Poznať základné pravidlá cestnej premávky. Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre chodcov. Identifikovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole. Vymenovať osoby v škole, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v škole. Poznať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	2.ročník Vlastnými slovami pomenovať život ohrozujúce stavy. Poznať základné postupy poskytovania prvej pomoci. Opísať jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci. Identifikovať dôvody použitia tiesňovej linky 112. Identifikovať dôvody použitia ďalších tiesňových liniek (158, 155, 150). Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre cyklistov. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov. Identifikovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí. Vymenovať osoby, na ktoré je potrebné sa obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života v mimoškolskom prostredí. Opísať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	3.ročník Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni Predviesť jeden veku primeraný postup poskytnutia prvej pomoci v skupine. Rozpoznať a oznámiť situácie ohrozujúce bezpečnosť, zdravie a život obyvateľstva Vlastnými slovami opísať 1 dôvod na použitie vybratej tiesňovej linky. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov Zúčastniť sa cvičenia pravidiel cestnej premávky na dopravnom ihrisku. Dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov. Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života Uviesť príklady ohrozenia zdravia alebo života v školskom alebo v mimoškolskom prostredí, v ktorých je potrebné použiť číslo zjednotenej tiesňovej linky (112) .

Obsahový štandard		• Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v okolí školy, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti), • význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, • prvá pomoc pri drobných poraneniach (odrenina, uštipnutie hmyzom).	• Kolektívne aktivity (organizované prechádzky v rámci mesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti), • význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, poznanie svojich schopností, • simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (požiar), • základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách(povodeň), • prvá pomoc pri drobných poraneniach (uštipnutie hadom).	• Kolektívne aktivity (organizované prechádzky na určené miesta, účelové hry s cieľom poukázať na dôležitosť spolupatričnosti a kolektívnosti), • význam vzťahov s inými ľuďmi vrátane rodičov, rovesníkov, spolupráca v skupine, sebaochrana, rešpekt, sebaúcta, • základné pravidlá cestnej premávky, • simulácia ohrozujúcej situácie v prostredí triedy a nácvik privolania pomoci (autonehoda), • základné poznatky súvisiace s ochranou života a zdravia v mimoriadnych situáciách (zemetrasenie), • prvá pomoc pri drobných poraneniach (úpal, popálenina).
-------------------	--	---	--	---

3. vyučovacia hodina – Telesná a športová výchova

Vyučovanie bude realizované formou pohybových aktivít počas veľkej prestávky v trvaní 3x15minút.

Didaktické hry

Ročník	Obsah	Cieľ	Časová dotácia
1.	Aktívne cvičiť pre dosiahnutie zlepšenia svojho výkonu.	Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu	5 hodín
	Roztriediť zdravé a nezdravé potraviny.	Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu	
	Poznať jednotlivé profesie záchranných zložiek (hasiči, policajti, záchranári).	Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života	
	Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre chodcov.	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky	
	Poskytnúť prvú pomoc pri drobných poraneniach (odrenina, uštipnutie hmyzom).	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni	
2.	Prekážková dráha v prírode	Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu	5 hodín
	Jednoducho popísať ako sa stará o svoje zdravie (o hygienu tela, o pravidelný pohyb, aké nosí oblečenie, ako sa stravuje). Vybrať z určitej skupiny potravín 1 zdravú a 1 nezdravú potravinu.	Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu	
	Poznať tiesňovú linku 112 (zjednotené celoeurópske tiesňové telefónne číslo) a ďalšie tiesňové linky (158, 155, 150).	Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života	
	Vymenovať aspoň 2 pravidlá cestnej premávky pre cyklistov.	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky	
	Poskytnúť prvú pomoc pri drobných poraneniach (o uštipnutie hadom).	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni	
3.	Štafetový beh	Vytvoriť pozitívny vzťah k pohybovej aktivite a športu	5 hodín
	Vymenovať 3 zdravé a 3 nezdravé potraviny. Opísať 3 zdravé potraviny a 3 nezdravé potraviny.	Identifikovať charakteristiky zdravého životného štýlu	
	Vlastnými slovami opísať 1 dôvod na použitie vybratej tiesňovej linky.	Identifikovať osoby, na ktoré by sa mali obrátiť v prípade ohrozenia zdravia alebo života	
	Poznať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.	Dodržiavať pravidlá cestnej premávky	
	Poskytnúť prvú pomoc pri zlomenine.	Poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni	

